

Burcu ATAY

İSKENDERUN TEKNİK

ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SU ÜRÜNLERİ ANABİLİM DALI

**YÜKSEK
LİSANS
TEZİ**

**HATAY İLİ KÜÇÜK ÖLÇEKLİ
BALIKÇILIĞININ DURUMU**

Burcu ATAY

SU ÜRÜNLERİ
ANABİLİM DALI

ŞUBAT 2020

ŞUBAT 2020

HATAY İLİ KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞININ DURUMU

Burcu ATAY

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
SU ÜRÜNLERİ ANABİLİM DALI**

**İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ŞUBAT 2020

Burcu ATAY tarafından hazırlanan "HATAY İLİ KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞININ DURUMU" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile İskenderun Teknik Üniversitesi Su Ürünleri Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt GÜRLEK
Su Ürünleri Anabilim Dalı, İskenderun Teknik Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

Başkan: Prof. Dr. Cemal TURAN
Su Ürünleri Anabilim Dalı, İskenderun Teknik Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

Üye: Doç. Dr. Deniz YAĞLIOĞLU
Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Düzce Üniversitesi
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum.

Tez Savunma Tarihi: 06/02/2020

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Tolga DEPCI
Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

İskenderun Teknik Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez üzerinde Yükseköğretim Kurulu tarafından hiçbir değişiklik yapılamayacağı için tezin bilgisayar ekranında görüntülediğinde asıl nüsha ile aynı olması sorumluluğunun tarafıma ait olduğunu,
- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Burcu ATAY

06/02/2020

HATAY İLİ KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞININ DURUMU

(Yüksek Lisans Tezi)

Burcu ATAY

İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Şubat 2020

ÖZET

Bu çalışma Türkiye'nin Kuzeydoğu Akdeniz sahilinde bulunan Hatay ilinin küçük ölçekli balıkçılığın sosyo-ekonomik yapı ve sorunları sahil ilçeleri olan Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas ve Dört Yol ilçelerinde gerçekleştirilmiştir. Av araçlarının teknik ve fiziksel özellikleri, balıkçıların sosyo-ekonomik özellikleri, balıkçılık faaliyetlerinin ekonomik analizi ve balıkçıların karşılaştıkları sorunlar değerlendirilmiştir. Hatay ilinde küçük ölçekli balıkçılık faaliyetinde kullanılan toplam kayıtlı 317 adet tekne bulunmaktadır. Veriler Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas ve Dört Yol kıyı bölgelerinde küçük ölçekli balıkçılık faaliyetinde bulunan 209 balıkçı ile yüz yüze görüşülerek elde edilmiştir. Balıkçılara toplam 42 sorudan oluşan anket soruları sorulmuştur. Küçük ölçekli balıkçılık, özellikle küçük kasabalarda ve düşük sermaye yatırımlarına sahip balıkçılık alanlarında birçok insan için bir gelir kaynağıdır. Küçük ölçekli balıkçılık, bölge halkının sağlıklı beslenmesine de katkıda bulunur. Su ürünleri insan protein gereksinimlerinde önemli bir rol oynar. Kıyı bölgelerinde sürdürülebilir küçük ölçekli bir balıkçılık elde etmek için etkin doğru yönetim ve politikalara ihtiyaç vardır. Balıkçıların daha fazla desteklenmesi gerekmektedir. Kıyı bölgelerinde küçük ölçekli balıkçılar ve aileleri için, azalmakta olan balıkçılık kaynakları ciddi bir risk oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Küçük ölçekli balıkçılık, Hatay, sosyoekonomik

Sayfa Adedi : 107

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Gürlek

STATUS OF SMALL-SCALE FISHERY OF THE HATAY REGION

(M. Sc. Thesis)

Burcu ATAY

ISKENDERUN TECHNICAL UNIVERSITY
ENGINEERING AND SCIENCE INSTITUTE

February 2020

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate socio-economic structure and problems of artisanal fisheries in Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas and Dörtyol districts of Hatay Province, in the northeastern Mediterranean coast of Turkey. Technical and physical features of fishing gears, socio-economic characteristics of fishermen, economic analysis of fishery activity and the problems faced by fishermen were examined. A total of 317 boats were found to be registered in the small-scale fishing activity in these regions. The data were obtained from face to face interviews carried out by 209 fishermen who are mainly engaged in the fishing activities in the Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas and Dörtyol coastal areas. A total of 42 questions were asked. Small-scale fishery is a source of income for many people, particularly in small towns and fishing areas with low-capital investments. Small-scale fishery also contribute to the healthy nutrition of the people of the region. Aquaculture plays an important role in human protein requirements. There is a increasing need to supporting bodies or programs in order to get a sustainable small scale fishery in these coastal regions. There is also a serious risk for small-scale fishermen and their families since their life depends on the income coming from fishery resources decreasing in coastal areas.

Key Words : Small-scale fishing, Hatay, socioeconomic
Page Number : 107
Supervisor : Asst. Prof. Mevlüt Gürlek

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tezimin konusunun belirlenmesinde, tez çalışmamın tüm aşamalarında büyük titizlik ve özveri ile desteğini hiçbir zaman eksik etmeyen, bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım değerli danışman hocam, Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt GÜRLEK' e saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamda bilgi ve desteğini esirgemeyen değerli mesai arkadaşım Su Ürünleri Yüksek Mühendisi İlknur DEMİR' e teşekkür ederim.

Tezimin saha çalışmalarında destek veren Hatay Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürü Ufuk SAKALLI' ya, Su Ürünleri Yüksek Mühendisi Deniz HASBEK' e ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi Hakan DAĞHAN' a teşekkür ederim.

Arazi çalışması sırasında benimle bilgilerini paylaşan, yardımcı olan su ürünleri kooperatifleri ve anket çalışmalarına katılıp soruları cevaplayan bütün balıkçılara ve destek veren herkese teşekkürü borç bilirim.

Hayatımın her aşamasında maddi manevi desteklerini ve fedakârlıklarını üzerimden hiçbir zaman eksik etmeyen her zaman yanımda olan bana güvenen bugünlere gelmemde haklarını ödeyemeceğim kıymetli aileme; babam Suphi TÜRK'e, annem Sevgi TÜRK'e ve her zaman yanımda olan beni destekleyen sevgili eşim Ali ATAY'a çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	1
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ÇİZELGELERİN LİSTESİ	vi
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	vii
RESİMLERİN LİSTESİ.....	xi
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xii
1. GİRİŞ.....	1
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	8
3. MATERYAL VE METOD	13
3.1. Materyal.....	13
3.1.1. Samandağ İlçesi Örneklemeleri	13
3.1.2. Arsuz İlçesi Örneklemeleri.....	14
3.1.3. İskenderun İlçesi Örneklemeleri	14
3.1.4. Payas İlçesi Örneklemeleri	14
3.1.5. Dört Yol İlçesi Örneklemeleri.....	14
3.2. Verilerin Analizinde Uygulanan Yöntem.....	15
4. ARAŞTIRMA SONUÇLARI.....	16
4.1.Samandağ.....	16
4.1.1. Samandağ İlçesi Av Araçlarının Teknik Fiziksel Özellikleri	16
4.1.2. Samandağ İlçesi Balıkçılarının Sosyoekonomik Özellikleri.....	19
4.1.3. Samandağ İlçesi Balıkçılığın Ekonomik Analizi.....	22
4.2.Arsuz.....	28
4.2.1. Arsuz İlçesi Av Araçlarının Teknik Fiziksel Özellikleri	28
4.2.2. Arsuz İlçesi Balıkçılarının Sosyoekonomik Özellikleri.....	31
4.2.3. Arsuz İlçesi Balıkçılığın Ekonomik Analizi	35
4.3.İskenderun.....	40
4.3.1. İskenderun İlçesi Av Araçlarının Teknik Fiziksel Özellikleri	40
4.3.2. İskenderun İlçesi Balıkçıların Sosyoekonomik Özellikleri.....	43
4.3.3. İskenderun İlçesi Balıkçılığın Ekonomik Analizi.....	47

	Sayfa
4.4.Payas.....	52
4.4.1. Payas İlçesi Av Araçlarının Teknik Fiziksel Özellikleri.....	52
4.4.2. Payas İlçesi Balıkçıların Sosyoekonomik Özellikleri.....	55
4.4.3. Payas İlçesi Balıkçılığın Ekonomik Analizi.....	59
4.5.Dörtyol.....	64
4.5.1. Dörtyol İlçesi Av Araçlarının Teknik Fiziksel Özellikleri	64
4.5.2. Dörtyol İlçesi Balıkçıların Sosyoekonomik Özellikleri.....	67
4.5.3. Dörtyol İlçesi Balıkçılığın Ekonomik Analizi.....	70
4.6.Hatay	75
4.6.1. Hatay İli Av Araçlarının Teknik Fiziksel Özellikleri	75
4.6.2 Hatay İli Balıkçıların Sosyoekonomik Özellikleri	78
4.6.3. Hatay İli Balıkçılığın Ekonomik Analizi	82
5. TARTIŞMA.....	89
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	97
KAYNAKLAR	100
EKLER	103
EK-1. Anket formları	103
ÖZGEÇMİŞ	105
DİZİN.....	106

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 1.1. Dünya Su Ürünleri Üretimi	1
Çizelge 1.2. Yıllar itibariyle Toplam Su Ürünleri Üretimi(ton/yıl).....	2
Çizelge 1.3. Yıllar itibariyle Toplam Su Ürünleri Üretim ve Tüketimi (ton/yıl)	3
Çizelge 1.4. Hatay İlinin yıllara göre avcılık yolu ile su ürünleri üretim miktarı.....	4
Çizelge 1.5. Türkiye ve Hatay İli 2017 yılı balıkçı gemileri sayıları ve boy dağılımları oranı.....	5
Çizelge 3.1. İlçelere göre kayıtlı tekne sayısı.....	13

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil		Sayfa
Şekil 4.1.	Samandağ İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları.....	16
Şekil 4.2.	Samandağ İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları.....	17
Şekil 4.3.	Samandağ İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü.....	17
Şekil 4.4.	Samandağ İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı.....	18
Şekil 4.5	Samandağ balıkçılarının yaş frekans dağılımı.....	19
Şekil 4.6.	Samandağ balıkçılarının öğrenim durumu.....	20
Şekil 4.7.	Samandağ balıkçılarının sosyal güvence durumu.....	20
Şekil 4.8.	Samandağ balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni.....	21
Şekil 4.9.	Samandağ balıkçılarının mesleki tecrübeleri.....	21
Şekil 4.10.	Samandağ balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı.....	22
Şekil 4.11.	Samandağ balıkçılarının yıllık ortalama av süresi.....	23
Şekil 4.12.	Samandağ balıkçılarının bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre).....	24
Şekil 4.13.	Samandağ balıkçılarının av aracı alım veya tamir harcamaları.....	24
Şekil 4.14.	Samandağ balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı.....	25
Şekil 4.15.	Samandağ balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret.....	26
Şekil 4.16.	Samandağ balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı.....	26
Şekil 4.17.	Arsuz İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları.....	28
Şekil 4.18.	Arsuz İlçesinde bulunan teknelerin tekne yaş grupları.....	29
Şekil 4.19.	Arsuz İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü.....	29
Şekil 4.20.	Arsuz İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı.....	30
Şekil 4.21.	Arsuz balıkçılarının yaş frekans dağılımı.....	31
Şekil 4.22.	Arsuz balıkçılarının öğrenim durumu.....	32
Şekil 4.23.	Arsuz balıkçılarının sosyal güvence durumu.....	33
Şekil 4.24.	Arsuz balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni.....	33
Şekil 4.25.	Arsuz balıkçılarının mesleki tecrübeleri.....	34
Şekil 4.26.	Arsuz balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı.....	34
Şekil 4.27.	Arsuz balıkçılarının yıllık ortalama av süresi.....	35
Şekil 4.28.	Arsuz balıkçılarının bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre)	36

Şekil	Sayfa
Şekil 4.29. Arsuz balıkçılarının av aracı alım veya tamir harcamaları.....	37
Şekil 4.30. Arsuz balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı.....	37
Şekil 4.31. Arsuz balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret.....	38
Şekil 4.32. Arsuz balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı.....	38
Şekil 4.33. İskenderun İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları.....	41
Şekil 4.34. İskenderun İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları.....	41
Şekil 4.35. İskenderun İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü.....	42
Şekil 4.36. İskenderun İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı.....	43
Şekil 4.37. İskenderun balıkçılarının yaş frekans dağılımı.....	44
Şekil 4.38. İskenderun balıkçılarının öğrenim durumu.....	44
Şekil 4.39. İskenderun balıkçıların sosyal güvence durumu.....	45
Şekil 4.40. İskenderun balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni.....	45
Şekil 4.41. İskenderun balıkçılarının mesleki tecrübeleri.....	46
Şekil 4.42. İskenderun balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı.....	46
Şekil 4.43. İskenderun balıkçılarının yıllık ortalama av süresi.....	47
Şekil 4.44. İskenderun balıkçılarının bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (litre).....	48
Şekil 4.45. İskenderun balıkçılarının av aracı alım veya tamir harcamaları.....	49
Şekil 4.46. İskenderun balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı.....	49
Şekil 4.47. İskenderun balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret.....	50
Şekil 4.48. İskenderun balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı.....	50
Şekil 4.49. Payas İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları.....	53
Şekil 4.50. Payas İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları.....	53
Şekil 4.51. Payas İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü.....	54
Şekil 4.52. Payas İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı.....	54
Şekil 4.53. Payas balıkçılarının yaş frekans dağılımı.....	55
Şekil 4.54. Payas balıkçılarının öğrenim durumu.....	56
Şekil 4.55. Payas balıkçılarının sosyal güvence durumu.....	57
Şekil 4.56. Payas balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni.....	57
Şekil 4.57. Payas balıkçılarının mesleki tecrübeleri.....	58

Şekil	Sayfa
Şekil 4.58. Payas balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı.....	58
Şekil 4.59. Payas balıkçılarının yıllık ortalama av süresi.....	59
Şekil 4.60. Payas balıkçılarının bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (litre).....	60
Şekil 4.61. Payas balıkçılarının av aracı alım veya tamir harcamaları.....	61
Şekil 4.62. Payas balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı.....	61
Şekil 4.63. Payas balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret.....	62
Şekil 4.64. Payas balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı.....	62
Şekil 4.65. Dört Yol İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları.....	64
Şekil 4.66. Dört Yol İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları.....	65
Şekil 4.67. Dört Yol İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü.....	65
Şekil 4.68. Dört Yol İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı.....	66
Şekil 4.69. Dört Yol balıkçılarının yaş frekans dağılımı.....	67
Şekil 4.70. Dört Yol balıkçılarının öğrenim durumu.....	68
Şekil 4.71. Dört Yol balıkçılarının sosyal güvence durumu.....	68
Şekil 4.72. Dört Yol balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni.....	69
Şekil 4.73. Dört Yol balıkçılarının mesleki tecrübeleri.....	69
Şekil 4.74. Dört Yol balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı.....	70
Şekil 4.75. Dört Yol balıkçılarının yıllık ortalama av süresi.....	71
Şekil 4.76. Dört Yol balıkçılarının bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (litre).....	72
Şekil 4.77. Dört Yol balıkçılarının av aracı alım veya tamir harcamaları.....	72
Şekil 4.78. Dört Yol balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı.....	73
Şekil 4.79. Dört Yol balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret.....	73
Şekil 4.80. Dört Yol balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı.....	74
Şekil 4.81. Hatay İlinde bulunan teknelerin boy grupları.....	76
Şekil 4.82. Hatay İlinde bulunan teknelerin yaş grupları.....	76
Şekil 4.83. Hatay İlinde bulunan teknelerin motor gücü.....	77
Şekil 4.84. Hatay İlinde avcılıkta kullanılan av aracı.....	78
Şekil 4.85. Hatay İli balıkçılarının yaş frekans dağılımı.....	79

Şekil		Sayfa
Şekil 4.86.	Hatay İli balıkçılarının öğrenim durumu.....	79
Şekil 4.87.	Hatay İli balıkçılarının sosyal güvence durumu.....	80
Şekil 4.88.	Hatay İli balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni.....	81
Şekil 4.89.	Hatay İli balıkçılarının mesleki tecrübeleri.....	81
Şekil 4.90.	Hatay İli balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı.....	82
Şekil 4.91.	Hatay İli balıkçılarının yıllık ortalama av süresi.....	83
Şekil 4.92.	Hatay İli balıkçılarının bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (litre).....	84
Şekil 4.93.	Hatay İli balıkçılarının av aracı alım veya tamir harcamaları.....	84
Şekil 4.94.	Hatay İli balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı.....	85
Şekil 4.95.	Hatay İli balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret.....	85
Şekil 4.96.	Hatay İli balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı.....	86

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 3.1. Saha çalışması.....	15

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simgeler

%
m

Açıklamalar

Yüzde oranı
Metre

Kısaltmalar

BSGM
FAO
HBS
TÜİK

Açıklamalar

Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü
Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
Hayvan Bilgi Sistemi
Türkiye İstatistik Kurumu

1. GİRİŞ

Balıkçılık, besin kaynağına ulaşımını sağlamanın yanı sıra kıyı bölgelerinde temel gelir kaynaklarından biri olması açısından da önemli bir faaliyet alanıdır. Küçük ölçekli su ürünleri avcılığı, geleneksel yapısı, düşük sermaye ile yapılabilmesi, gelir ve eğitim seviyesi düşük nüfusun uğraşısı olması yanında, önemli ve kaliteli proteine ulaşımı da sağlamaktadır.

Türkiye'de su ürünleri istihsalinin önemli bölümü avcılıktan, avcılıkla elde edilen üretimin büyük kısmı ise denizlerimizden sağlanmaktadır. Deniz balıkları avcılığımız, genel olarak kıyı balıkçılığına istinat etmektedir. Gerekli olan çalışmalar nihayetlenmediğinden, günümüzde açık deniz balıkçılığı aktif olarak yapılamamaktadır. Avcılığı etkileyen kirlilik, ekolojik değişimler ve aşırı avcılık gibi faktörler sebebi ile de üretim miktarında dalgalanmalar da görülmektedir (Atay ve Korkmaz, 2001; Seçer, Korkmaz, Yavuzcan, Atar, Polatsu, 2005).

Dinamik bir yapıya sahip olan su ürünleri sektöründeki üretimin ilk kaynağını avcılık oluşturmaktadır. Dünyadaki su ürünleri üretim miktarına bakıldığında 2010 yılından bu yana kendi içlerinde dalgalanmalar olduğu, avcılık ile üretimin yetiştiricilik üretiminden daha fazla olduğunu görmekteyiz. Su ürünleri istatistik verilerine göre avcılık ile elde edilen su ürünleri miktarı 90 milyon ton civarlarında seyrederken, yetiştiricilikle elde edilen su ürünleri miktarı ortalama 70 milyon tondur (Çizelge 1.1) (BSGM, 2019).

Çizelge 1.1. Dünya Su Ürünleri Üretimi (BSGM, 2019)

	AVCILIK (ton)			YETİŞTİRİCİLİK (ton)			TOPLAM (ton)
	Deniz	İçsu	Toplam	Deniz	İçsu	Toplam	
2010	77.828.396	11.271.565	89.099.961	22.310.734	36.790.052	59.100.786	148.200.747
2011	82.623.550	11.124.401	93.747.951	23.366.371	38.698.805	62.065.176	155.813.127
2012	79.719.854	11.630.320	91.350.174	24.707.343	41.948.313	66.655.656	158.005.830
2013	80.899.153	11.687.507	92.586.660	25.536.710	44.686.846	70.223.556	162.810.216
2014	81.564.094	11.895.922	93.460.016	26.727.687	47.104.420	73.832.107	167.292.123
2015	81.179.323	12.525.293	93.704.616	27.879.872	48.761.154	76.641.025	170.345.641
2016	79.288.046	11.635.500	90.923.545	28.703.601	51.368.288	80.071.894	170.995.437

Ülkemizde 2000 ile 2017 yılları arasındaki avcılık ve yetiştirme yolu ile elde edilen üretim miktarına bakıldığında, Su ürünleri istatistik verilerine göre toplam miktarın yaklaşık korunmasına rağmen, denizlerdeki avcılık miktarı toplam üretim içindeki payının %79,1'den %51,1'e düştüğü görülmekle birlikte üretimin yetiştiricilik kısmından karşılanan oran ise %13,6'dan % 43,8'e çıkarak %30,2 oranında artmıştır (Çizelge 1.2) (BSGM, 2019).

Çizelge 1.2. Yıllar itibariyle Toplam Su Ürünleri Üretimi (ton/yıl) (BSGM, 2019)

YILLAR	AVCILIK (ton)		YETİŞTİRİCİLİK (ton)				TOPLAM
	DENİZ	%	İÇSU	%	MİKTAR	%	
2000	460.521	79,1	42.824	7,4	79.031	13,6	582.376
2001	484.410	81,4	43.323	7,3	67.244	11,3	594.977
2002	522.744	83,3	43.938	7,0	61.165	9,7	627.847
2003	463.074	78,8	44.698	7,6	79.943	13,6	587.715
2004	504.897	78,3	45.585	7,1	94.010	14,6	644.492
2005	380.381	69,8	46.115	8,5	118.277	21,7	544.773
2006	488.966	73,9	44.082	6,7	128.943	19,5	661.991
2007	589.129	76,3	43.321	5,6	139.873	18,1	772.323
2008	453.113	70,1	41.011	6,3	152.186	23,5	646.310
2009	425.275	68,2	39.187	6,3	158.729	25,5	623.191
2010	445.680	68,2	40.259	6,2	167.141	25,6	653.080
2011	477.658	67,9	37.097	5,3	188.790	26,8	703.545
2012	396.322	61,5	36.120	5,6	212.410	32,9	644.852
2013	339.047	55,8	35.074	5,8	233.394	38,4	607.515
2014	266.078	49,5	36.134	6,7	235.133	43,8	537.345
2015	397.731	59,2	34.176	5,1	240.334	35,8	672.241
2016	301.464	51,2	33.856	5,8	253.395	43,0	588.715
2017	322.173	51,1	32.145	5,1	276.502	43,8	630.820

Su ürünleri istatistik verilerine göre ülkemizde 2000 ile 2017 yılları arasındaki su ürünleri ihracatı 14 533 ton'dan 156 681 ton'a ulaşmışken aynı yıllar arasında su ürünleri ithalatı 44 230 ton'dan 100 444 ton'a çıkmıştır. İç tüketim ise 2000 ile 2017 yılları arasında 538 764 ton'dan 441 573 ton'a düşüp 2000 yılında kişi başına düşen su ürünleri tüketimi 8 kg iken 2017 yılında 5,5 kg'a düşmüştür (Çizelge 1.3) (BSGM, 2019).

Çizelge 1.3. Yıllar itibariyle Toplam Su Ürünleri Üretim ve Tüketimi (ton/yıl) (BSGM, 2019)

Yıllar	Üretim (ton)	İhracat (ton)	İthalat (ton)	İç Tüketim (ton)	Kişi Başına Tüketim (kg)
2000	582.376	14.533	44.230	538.764	8,0
2001	594.977	18.978	12.971	517.832	7,5
2002	627.847	26.860	22.532	466.289	6,7
2003	587.715	29.937	45.606	470.131	6,7
2004	644.492	32.804	57.694	555.859	7,8
2005	544.773	37.655	47.676	520.985	7,2
2006	661.991	41.973	53.563	597.738	8,2
2007	772.323	47.214	58.052	604.695	8,6
2008	646.310	54.526	63.222	555.255	7,8
2009	622.962	54.354	72.686	545.368	7,6
2010	653.080	55.109	80.726	505.059	6,9
2011	703.545	66.738	65.698	468.040	6,3
2012	644.852	74.007	65.384	532.347	7,1
2013	607.515	101.063	67.530	479.708	6,3
2014	537.345	115.682	77.545	420.361	5,5
2015	672.241	121.053	110.761	479.741	6,1
2016	588.715	145.469	82.074	426.085	5,4
2017	630.820	156.681	100.444	441.573	5,5

2017 yılı Deniz ürünleri avcılığı ile yapılan üretimde Doğu Karadeniz Bölgesi %49 oran ile bölgesel olarak ilk sırada yer almaktadır. Bunu %24,2 ile Batı Karadeniz Bölgesi, %14,8 oran ile Ege Bölgesi, %7,7 oran ile Marmara Bölgesi ve %4,3 oran ile de Akdeniz Bölgesi takip etmektedir (TÜİK, 2017a).

Küçük ölçekli balıkçılık, üzerinde tam bir uzlaşma ile tanımı yapılmış bulunmamakla beraber genel olarak küçük ölçekli balıkçılık büyük ticari firmaların gerçekleştirdiği balıkçılık faaliyetinden farklı olarak, küçük sermaye ile küçük tekneler kullanılarak ve çoğunlukla kıyıya yakın bölgelerde gününbirlik avcılık faaliyetleri şeklinde ifade edilmiştir (Karakuş, 2015).

Küçük ölçekli balıkçılık genellikle balıkçılığın bir yaşam biçimi haline geldiği balıkçılığa bağımlılığın fazla olduğu bölgelerde yoğunlaşmıştır. Sosyoekonomik olarak balıkçılığa bağımlı, söz konusu bölgeler için balıkçılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliği hayati önem taşımaktadır (Ferreira, 2012; Farrugio, 2013; Gutiérrez, 2013). Ülkemizde de önemli

sayıda küçük ölçekli balıkçılık faaliyetleri ile uğraşan tekne bulunmaktadır. Sektörde yer alan insanların sosyoekonomik refahı ve kalkınması için küçük ölçekli balıkçılık sektörünün sürdürülebilirliğinin sağlanması önemlidir (Karakuş, 2015).

Su ürünleri, ülke ekonomisine ve istihdama katkıda bulunacak önemli sektörlerden birisidir. Ülkemizde 300 000'den fazla aile bu sektörden geçimini idame ettirmektedir. Sektördeki %65'lik kısım ise aile tipi işletmelerden oluşmaktadır (Doğan, 1997).

Hatay Balıkçılığı

Hatay ili 5524 km² yüz ölçümü ve 1575226 nüfusa sahip bir ilimizdir (Anonim, 2018). Toplamda 186 km sahil şeridi uzunluğuna sahip olup, aktif kullanımda olan Çevlik, Konacık-Işıklı, İskenderun ve Dört Yol balıkçı barınaklarına sahiptir. 2017 itibari ile toplam 407 adet balıkçı gemisi mevcut olup, bunlardan 54 adeti 12 m'den büyük, 382 adeti 12 m'den küçüktür (Hbs, 2018). Resmi kayıtlara göre su ürünleri sektöründen geçimini sağlayan kişi sayısı toplam 2 072 olup, bunların büyük çoğunluğunu küçük ölçekli balıkçılık faaliyetlerini sürdüren kişiler oluşturmaktadır. Ayrıyeten il genelinde 5 adet su ürünleri işleme tesisi mevcuttur (Anonim, 2018). İlimizde 2017 yılında avcılık yoluyla elde edilen su ürünleri miktarı 3876,98 tondur (Çizelge 1.4) (BSGM, 2019, Hbs 2018).

Çizelge 1.4. Hatay ilinin yıllara göre avcılık yolu ile su ürünleri üretim miktarı

Su Ürünleri Avcılık Miktarı (Ton)		
Yıllar	Türkiye Geneli (Deniz Balıkları)	Hatay (Deniz Balıkları)
2012	396.322	1565.25
2013	339.047	1778.235
2014	266.078	1851.23
2015	397.731	1910.35
2016	301.464	2514.639
2017	322.173	3876.98

Hatay ili balıkçı gemilerinin sayısı ve boyları ile ilgili bilgiler Çizelge 1.5'de verilmiştir (Hbs, 2018).

Çizelge 1.5. Türkiye ve Hatay ili 2017 yılı balıkçı gemilerinin sayıları ve boy dağılımları

Balıkçı Gemileri Boy Dağılımı		
	12 m <	12 m >
Türkiye	16.413	1611
Hatay	355	52

Hatay ili 12 m'den küçük tekne sayısının ülkemizdeki 12 m'den küçük teknelerin %2'si oranında olduğu gözlenmiştir. Türkiye toplam 8333 km kıyı şeridinde sahiptir. Hatay ili 186 km sahil şeridi ile Türkiye'nin kıyı şeridinin de %2 oranında kaplaması nedeni ile ülke geneli ortalamasına göre dengeli bir dağılım göstermektedir. Hatay ili 12 m'den büyük tekne oranı ise Ülkemiz 12'den büyük tekne sayısına oranı olarak %3 bulunmuştur. Bu da balıkçılığın Hatay ili için ne kadar önemli olduğunun bir göstergesidir.

Hatay'da avcılık yolu ile üretilen balığın büyük bir kısmı ihracat ile daha çok arap ülkelerine, bir kısmı ülkenin birçok bölgesine ve il içi tüketim olarak değerlendirilmektedir. Su ürünleri Hatay halkı için önemli bir geçim kaynağını ve kültürünü oluşturmaktadır.

Balıkçılık düzenlemelerinde doğru sonuçlara ulaşmak için güvenilir istatistiksel verilere ihtiyaç vardır. Bu verilerin elde edilmesi bölgesel balıkçılığa hakim olmakla mümkündür. Dolayısıyla sosyoekonomik durumun bilinmesi balıkçılık yönetim çalışmalarının temel ayaklarından birisini oluşturur (Demirci, Aytekin ve Şimşek, 2015).

Küçük Ölçekli Balıkçılık

Küçük ölçekli balıkçılık 12 m'den küçük balıkçı tekneleri ile gerçekleştirilmektedir. Av sahaları kıyı alanını kapsayıp, basit av araçları ile günü birlik avcılık faaliyeti gerçekleştirirler (Ünal, 2003). TÜİK' in 2014 yılında yayımladığı "Su Ürünleri İstatistikleri 2013" adlı kitapçıkta 10 m'den küçük tekneler küçük balıkçı teknesi olarak tanımlanmıştır (TÜİK, 2014).

Küçük ölçekli balıkçılık endüstriyel balıkçılığa göre az kazançlı ve emek verimliliği düşüktür. Fakat gerek üretim miktarı gerekse istihdam edilen sayı bakımından balıkçılık faaliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır (Guyader ve ark. 2013; Paulrud, Carvalho, Borrello, 2014). Özellikle istihdamda, sektör içerisindeki payı üretim içerisindeki payından daha yüksektir. Küçük ölçekli balıkçılık düşük verimlidir. Ancak, istihdam ve sosyoekonomik açıdan sektörde çok önemli yere sahiptir. Sektör küçük

kasabalar ve balıkçılık bölgelerinde toplumun özellikle düşük gelirli grubuna iş imkânı sağlayan sektör olması sebebiyle sosyoekonomik açıdan önem arz etmektedir (Karakuş, 2015).

Küçük ölçekli balıkçılık, kıyı kasabalarında refah seviyesinin korunmasına ve artırılmasına katkıda bulunur. Özellikle, iş gücü maliyetinin düşük olduğu bölgelerde düşük sermayeli yatırımlar ile çok sayıda kişiye iş imkânı sağlayarak ekonomik imkânları kısıtlı bölgelerde birçok insan için gelir kaynağı oluşturmaktadır (Karakuş, 2015).

Küçük ölçekli balıkçılık ülkemizde özellikle eğitim seviyesi düşük kesime iş imkanı sağlamaktadır (Erdoğan Sağlam ve Karadal, 2016). Küçük ölçekli balıkçılık toplumun ekonomi dünyasında iş bulma ihtimali az, eğitim seviyesi düşük kesimine iş imkânı sağlaması açısından çok büyük bir öneme sahiptir.

Küçük ölçekli balıkçılık kırsal kesimde yaşayan insanların kaliteli ve sağlıklı beslenmelerine katkıda bulunmaktadır. Kıyı bölgelerinde avlanan balıklar daha çok kıyı bölgelerinde tüketildiği için bölge halkının sağlıklı beslenmesine katkıda bulunmaktadır. Su ürünleri insan tüketiminde hayvansal protein ihtiyacını karşılamada önemli yer tutmaktadır. Küçük ölçekli kıyı balıkçılığı özellikle dünyada gelişmekte olan ülkeler ve örneğin Doğu Asya ve bazı Afrika ülkelerinde insanların tükettikleri proteinin %50'den fazlasını sağlamaktadır (Bene, 2006; Karakuş, 2015).

Küçük ölçekli balıkçılığın sadece sürekli yapılan ya da sadece mevsimlik yapılan bir iş olduğu şeklinde bir değerlendirmenin tutarlı olmadığı belirtilmektedir. Bazı bölgelerde ikinci bir meslek olarak yapılan balıkçılık bazı bölgelerde yıl boyunca yasal av sezonlarına uygun olarak farklı türlerin avlanması şeklinde de yapıldığına dikkat çekilmiştir. Türkiye'de de küçük ölçekli balıkçılık faaliyeti hem sürekli hem de mevsimsel olarak yapılan bir ekonomik faaliyettir (Çeliker ve diğerleri 2006).

Balıkçılık faaliyetlerinin büyük bir çoğunluğu küçük ölçekli teknelerle gerçekleştirilen ülkemizde etkin temellere dayanan küçük ölçekli balıkçılık yönetiminin oluşturulması birçok insanın geçim kaynağı olan sektörün sürdürülebilirliği açısından hayati önem taşımaktadır (Özyurt 2013; Karakuş,2015).

Dünyada küçük ölçekli balıkçılık sektörü büyük ölçekli balıkçılık ile zaman zaman avlanma bölgesi gibi sorunlar yaşanabilmektedir. Küçük ölçekli balıkçılık sektörü, turizm,

enerji ve sanayi sektörleri gibi siyasi ve ekonomik olarak güçlü sektörlerle karşı karşıya geldiğinde genellikle ihmal edilen ve kaybeden taraf olabilmektedir (FAO, 2015).

Balık kaynaklarının yönetilmesinde stoklar için uygun balıkçılık gücünün bilinmesi, sadece stokların sürdürülebilir kullanımını temin etmesi açısından önemli olmayıp aynı zamanda balıkçılık faaliyetleri ile uğraşan kişilerin sosyoekonomik refahının korunması yönünden de önemlidir. Her bir bölge için balıkçılık, doküman çalışmalarının bitirilmesi ve balıkçılıkla ilgili çalışmalar ile birlikte balıkçılarla ilgili icraatlarında devam ettirilmesi gerekmektedir (Ünal, 2003).

Tez çalışmasında Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas ve Dört Yol sahil ilçelerine sahip Hatay İli'nde küçük ölçekli balıkçılığın durumunun ortaya çıkartılması amaçlanmıştır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Hatay İli kıyı ilçelerinde küçük ölçekli balıkçılığın sosyo-ekonomik durumunu incelemek amacıyla bu çalışmaya örnek olabilecek ülkemizde ve yurtdışında yapılan çalışmalar incelenmiş ve aşağıdaki gibi özetlenmiştir.

Ünal (2003), yarı zamanlı küçük ölçekli balıkçılığın sosyoekonomik analizi için Ege Denizi Foça bölgesinde yaptığı çalışmada bu tür yarı zamanlı balıkçılığın kârlı olmadığı ve ekonomik olarak sürdürülebilir bir balıkçılık olmadığı buna rağmen yarı zamanlı küçük ölçekli balıkçıların sayıca artmalarının ve balıkçılık ruhsatı edinme konusundaki talepleri balıkçılıktan başka ek geliri olmayan veya yıllık gelirinin yarısından fazlasını balıkçılıktan sağlayan tam gün balıkçılık yapan küçük ölçekli balıkçıları olumsuz etkilediği görülmüştür.

Tzanatos, Dimitriou, Katselis, Georgiadis ve Koutsikopolulos (2005), Yunanistan'daki küçük ölçekli balıkçılığı araştırmak amacıyla balıkçılık kayıtlarındaki verileri ve 121 limanda 551 balıkçıyla yaptıkları anketlerdeki verileri değerlendirmişlerdir. Sonuç olarak 2002 yılı sonuna kadar küçük ölçekli 19052 avlama teknesinde çalışan 29 000-35 000 balıkçı olduğu belirtmişlerdir. Yapılan gözlemlerde geçen 10 yılda tekne ve balıkçı sayısında düşüş olduğu, küçük ölçekli balıkçılığın sosyolojik olarak değiştiğini belirtmişlerdir. Balıkçılıkta kullanılan av malzemesinin, tür, bölge ve mevsim koşullarına göre değiştiğini vurgulamışlardır.

Şahinler, Can, Görgülü ve İğne (2005), Samandağ ilçesinde (Hatay) balıkçılığının genel durumu, sorunları ve çözüm önerileri üzerine bir araştırma yapmışlardır. Çalışmada barınağa kayıtlı 135 tekneden rastgele seçilen 45 teknede 26 soruluk anket çalışması yapılmış ve balıkçıların büyük bir kısmı avlanma sezonu, kalifiye eleman yakıt fiyatları, kapasite ve pazarlama ile ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Yücel (2006), Orta Karadeniz Bölgesi balıkçılığı ve balıkçıların sosyoekonomik durumunu araştırmıştır. 210 balıkçı ile yüz yüze görüşüp anket çalışması yapmıştır. Orta Karadeniz bölgesindeki balıkçıların %51'i 30-50 yaş arasında olduğu ve küçümsemeyecek bir kısmının (%27) 50 yaş üzerinde olduğu belirlemiştir. İnsanların birikimlerinin yeterli olmadığından balıkçılık yapmakta oldukları görülmüştür. Günümüz koşullarında çalışanların yaşamlarında önemli rol oynayan sosyal güvenlik durumlarına bakıldığında %57'sinin sosyal güvencesi olmadığı ve tamamının okuryazar olduğu bahsedilmiştir.

Uzmanoğlu ve Soylu (2006), Karasu (Sakarya) bölgesi deniz balıkçılarının sosyoekonomik yapısını inceledikleri çalışmada balıkçılar ve tekneleri ile bilgilerin belirlenmesi amaçlanmış olup 28 adet tekne sahibi balıkçıya anket çalışması uygulanmıştır. Balıkçıların ortalama yaşının 51 olduğu, %78,57 'sinin ilkokul mezunu olduğu, %92,86'sının evli olduğu, tekne boylarının 6,50 ile 22,00 m arasında değiştiği ve 6,50 ile 8,00 m arasındaki tekneler %60,72 oran ile çoğunluğu oluşturmaktadır. Ortalama av süresinin 12 saat olduğu ve sezon içerisinde av günü sayısı bakımından büyük oranda %57,14 ünün 80-129 gün ava çıktığı saptanmıştır. Çoğunlukla uzatma ağı kullanılırken algarna, trol ve gırgırda kullanılmaktadır. Ürünlerini çoğunlukla kabzımallar aracılığıyla pazarlamaktadırlar. Uygun depolama ve saklama koşulları olmadığından, ürünü birkaç saat içinde pazarlamaktadırlar. Buda fiyatın o andaki taleple doğru orantılı olduğunu göstermektedir.

G. Güngör, Özen ve Güngör (2007), yaptıkları çalışmada Marmara Denizi balıkçılığının sosyoekonomik yapısı ve deniz ürünleri pazarlaması incelemek amacıyla Tekirdağ ili merkez ve sahil şerisinde faaliyette bulunan 263 balıkçı teknesi boy olarak sıralanıp ve yoğunlukları dikkate alınarak 5-10 m, 10-15 m ve 15 m'den büyük tekneler olarak gruplara ayrılmış olup tesadüfi olarak seçilen 54 balıkçı teknesiyle anket yapılmışlardır. Çalışma sonucunda tekne büyüklüğünün sosyoekonomik yönden etkisinin olmadığı gözlenmiştir. Genel olarak balıkçıların sosyal güvence, ekipman giderleri, yetersiz denetim, aşırı avlanma ve pazarlama gibi sorunlar yaşadıklarını bildirmişlerdir.

Doğan (2010), İstanbul su ürünleri kooperatifleri ve ortaklarının sosyoekonomik analizini, Marmara Denizi Anadolu yakasında avcılık yapan 15 su ürünleri kooperatifinde değerlendirmişlerdir. Kooperatiflerin üye ve tekne sayıları tespit edilerek 167 balıkçı ile yüz yüze anket çalışması yapılmışlardır. Teknelerinin tamamının motorlu teknelerden olduğu ve boylarının 6,00-12,00 metre arasında değiştiğini belirtmişler. Balıkçı yaşlarının 29-83 arasında olup %2,6'sının okur-yazar %41,7'sinin ilkokul, %20,0'sinin ortaokul, %27,0'sinin lise ve %8,7'sinin üniversite mezunu olduğunu ortaya çıkartmışlar. Mesleki tecrübe konusunda ise en yüksek %29,6'lık oranla 21-30 yıl arası ve balıkçılık şeklinin ise %62,6 oran ile yalnızca olta balıkçılığı, %37,4 oran ile ağ-olta balıkçılığı yaptıkları saptamışlardır. %44,3 ile geçimini sadece balıkçılıktan sağlayan kişiler oluşturur iken %55,7'lik kısım ise balıkçılığı aile bütçesine katkı sağlamak için yaptıkları ortaya konulmuştur. Balıkçıların %80,9'unun sosyal güvencesi ve %65,2'sinin kendisine ait evin bulunduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak, balıkçıların düşük gelire sahip oldukları, pazarlama konusunda da sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Taşdan ve diğerleri (2010), Akdeniz Bölgesi'nde Hatay, Muğla hattında su ürünleri avcılığı yapan tekneleri genel olarak sosyoekonomik yapılarını ve ekonomik analizini yapmak için 15 balıkçı barınağından 140 balıkçı ile anket gerçekleştirmişler. Çalışma avcılık işletmelerinin teknik özellikleri, sosyoekonomik özellikleri, ekonomik faaliyet sonuçları ve balıkçıların avcılık faaliyetine ilişkin düşünce ve beklentileri olmak üzere 4 ana başlıkta değerlendirilmiştir. Sonuç olarak balıkçılık yönetimi için kullanılmak üzere balıkçılığın durumu ortaya konulmuştur.

Doğan ve Gönülal (2011), Gökçeada (Ege Denizi) balıkçılığı ve balıkçıların sosyoekonomik yapısını incelemek amacıyla anket çalışması yapmışlardır. Gökçeada balıkçılarının zorunlu eğitimlerini bitirdikleri ve ülkemizde yapılan önceki çalışmalar ile mukayese ettiklerinde eğitim düzeyinin daha yüksek olduğu belirtmişlerdir. Genel olarak ekonomik kazançlarının yetersiz ve giderlerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Aksoy ve Koç (2012), Zonguldak ili merkez ilçesinde küçük ölçekli balıkçılığın genel profilini inceleyen bir çalışma yapmışlardır. Bölgedeki balıkçıların sosyo ekonomik durumları, kredilendirme olanakları, bireysel av kotası, pazarlama kanalları, kooperatifleşme, ucuz mazot temini avlanma yöntemleri ve balıkçılıkla ilgili istenilen politikalar 25 teknede balıkçılık yapan 55 balıkçı ile yüz yüze anket uygulamasıyla incelenmiştir. Teknelerin ortalama 6 m boyunda olup, balıkçıların yaş ortalamasının 43,67 ve %78'inin evli %22'sinin bekar olduğu, küçük ölçekli balıkçıların %80'inin ÖTV indirimli mazottan yararlanmadığı,%76'sının sosyal güvencesi olduğu %24'ünün sosyal güvencesi bulunmadığı, Balıkçıların eğitim durumlarına bakıldığında ise %49'unun ilkokul, %27'sinin ortaokul, %20'sinin lise ve %4'ünün üniversite mezunu olduğu, %76'sının mevcut balıkçılık kooperatiflerinden birine üye olduğu, %24'ünün ise herhangi bir balıkçılık kooperatifine üye olmadığı tespit edilmiştir.

Can, Serpin ve Can (2012), İskenderun Körfezi'nde küçük çaplı balıkçılığın genel durumu İskenderun, Arsuz ve Konacık örneği çalışması yapmışlardır. Toplamda 43 balıkçı ile yapılan anket çalışması gerçekleştirmişler. Pazarlama, muhafaza, büyük, balıkçı tekneleri gibi problemlerden bahsetmişlerdir.

Maynoua, Morales-Ninb, Cabanellas-Reboredo, MiQuel palmer ve Antonio Maria Grauc, (2013) Balearik adalarında yaptıkları araştırma sonucunda küçük ölçekli balıkçıların çeşitli baskılardan dolayı yakın zamanda sosyoekonomik yönden zayıflayacağını belirtmişlerdir. Çalışmada anket ile elde edilen verilerden yola çıkarak küçük ölçekli balıkçılığın

sosyoekonomik yapısı analiz edilmiştir. Yapılan çalışmanın sonucunda küçük ölçekli balıkçılığın karlılığının yüksek olmadığını, bunun da Akdeniz'deki diğer ülkelerdeki küçük ölçekli balıkçıların durumu ile benzeştiğini belirtmişlerdir. Balıkçıların ekonomik olarak ayakta durabilmeleri için fiyatlarda standardizasyon gerekliliği ve turizm amaçlı balıkçılık gibi farklı kaynakların da oluşturulması gerekliliğinden bahsetmişler, oluşturulacak olan uluslararası bir yönetim mekanizması ile küçük ölçekli balıkçılığın düzenlenmesi hususuna vurgu yapmışlardır.

Yağlıoğlu (2013), Akçakoca (Batı Karadeniz) balıkçılığı ve balıkçıların sosyo ekonomik analizini incelemek amacıyla bölgede balıkçılık yapan 45 balıkçı ile anket çalışması yapmıştır. Akçakoca balıkçı barınağında kooperatife kayıtlı 6 m ile 28 m arasında değişen boylarda 92 adet balıkçı teknesi varlığından bahsetmiş olup, balıkçıların genel olarak uzatma ağı ve olta ile avcılık yaptığını belirtmiştir. Yapılan çalışmada balıkçıların tamamının balıkçılıkla uğraşmaktan memnun olduğu dikkat çekmektedir.

Demirci, Aytekin ve Şimşek (2015), İskenderun balıkçı barınağında yapılan sosyoekonomik durum analizinin, 210 balıkçı ile yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilen anket çalışması sonucunda balıkçıların %85'inin balıkçılığı bırakmak istediği belirtilirken bu durumun balıkçılıktan sağlanan gelir memnuniyet düzeyi ise %71 ve orta gelir memnuniyeti ile doğrudan ilişkili olduğu görülmüştür.

Kaykaç ve Tosunoğlu (2015), Aydın, Söke Ovasındaki Karina ve Akköy lagünlerinde gerçekleştirdikleri çalışmada, küçük ölçekli balıkçılıkta kullanılan av araçlarının teknik yapılarını ortaya çıkartmışlardır. Fanyalı uzatma ağı, pinter ve paragat ile yapılan avcılıkta hedef olarak yüksek ticari değerli balık türlerinin oluşturduğunu gözlemlemişlerdir.

Korkut, Oğuz, Saygı ve Cesur (2015), yaptıkları çalışmada Beyşehir gölündeki balıkçıları sosyoekonomik yapısını incelemek amacıyla balıkçı teknelerinin teknik, fiziksel özellikleri ve balıkçıların sosyoekonomik yapılarına yönelik anket çalışması gerçekleştirmişlerdir. Balıkçıların yaşlarının 21 ile 59 arasında olduğu, yarıdan fazlasının %66,25'inin ilköğretim mezunu olduğu, %92,50 'si evli olup bunların 0-4 arasında çocuk sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Erdoğan Sağlam ve Karadal (2016), Akdeniz bölgesi sahil şeridi deniz balıkçılığının sosyoekonomik yapısını inceleyen çalışma yapmıştır. Çalışmada Türkiye'nin Akdeniz bölgesinde toplam 253 adet balıkçı ile anket gerçekleştirmişler. Değerlendirme sonucu

bölgesel olarak sosyoekonomik farklılıklar olmadığını belirtmişler. Yaşanan problemlerin ise sosyal güvence durumları, ekonomik seviyenin düşüklüğü, balıkçılık kurallarından eksik bilgi olması ile denetim mekanizmasındaki eksikliklerden kaynaklandığını belirtmişler.

Erdoğan Sağlam, Özbek ve Düzgüneş (2016), Doğu Karadeniz Bölgesi'nde deniz balıkçılarının sosyoekonomik yapısını incelemek amacıyla yaptıkları çalışmayı Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu ve Samsun'da avcılık yapan 388 adet balıkçı ile yüz yüze yapılan anketlerden elde edilen verilerle yürütmüşlerdir. Araştırma sonucunda, tüm illerde tekne boyları, çalışan kişi sayısı, sosyal güvenceleri ve memnuniyet düzeyleri arasında benzerlik bulunurken, eğitim durumları, yaş dağılımları ve balıkçılığı seçme nedenleri arasında farklılıklar olduğu ve balıkçılığın bölge insanının yaşamında sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarda bağlı kaldığı görülmüştür.

Mutlu, Uncumusaoğlu ve Verep (2018), Giresun'un balıkçılık faaliyetlerinin ekonomik analizini incelemişlerdir. Giresun ili sahil şeridindeki ilçelerden örnekleme yapılmış ve tekneler boy sınıfları ve yapmış oldukları avcılığa göre kıyı ve gırgır balıkçılığı olarak gruplara ayırmışlar. Araştırma yapılan ilçelerde balıkçı barınaklarına kayıtlı 630 adet tekne bulunduğunu, bu teknelerin %96'sı kıyı balıkçı teknesinden oluşurken %4'ü ise orta ve büyük ölçekli balıkçı teknesi olarak belirtmişler. Anket sonuçlarına göre kıyı balıkçılığı ile gırgır balıkçılığı ekonomik açıdan kıyasladıklarında kıyı balıkçılığı yapanların gırgır balıkçılığı yapanlara oran ile ekonomik sıkıntılarının daha fazla olduğunu ortaya koymuşlardır.

3.MATERYAL VE METOD

Bu araştırma Hatay İli kıyı şeridinde ki limanlarda avcılık faaliyetinde bulunan Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas ve Dörttyol İlçelerinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan balıkçıların sorunları ve sosyoekonomik yapısının incelenerek ortaya çıkartılması amaçlanmıştır. Av araçlarının teknik ve fiziksel özellikleri, balıkçıların sosyoekonomik özellikleri, balıkçılık faaliyetinin ekonomik analizi ve balıkçıların karşılaştıkları sorunlar irdelenmiş olup balıkçılık yönetimince uygulanacak politikalara, yapılacak veya yapılması planlanan tedbirlere ışık tutacak veriler elde edilmesi amacıyla yapılmıştır.

3.1. Materyal

Araştırma kapsamında Hatay ilinde küçük ölçekli balıkçılık faaliyetinde bulunan kayıtlı toplam 317 adet tekne vardır (Çizelge 3.1) (Hbs, 2018). İhtiyaç duyulan veriler Hatay iline bağlı beş ilçede (Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas ve Dörttyol) balıkçılık faaliyetleri ile uğraşan ve geneli tekne sahibi olan balıkçılarla kapalı ve açık uçlu sorulardan elde edilmiştir. Ek 1’de gösterildiği üzere toplam 42 soru içeren anketler yüz yüze 209 balıkçı ile gerçekleştirilmiş olup veriler bir araya getirilmiştir.

Çizelge 3.1. İlçelere göre kayıtlı tekne sayısı ve anket yapılan balıkçı sayısı

İlçeler	Samandağ	Arsuz	İskenderun	Payas	Dörttyol	Toplam
Kayıtlı Tekne Sayısına	46	102	109	26	34	317
Yapılan Anket Sayısı	35	70	55	20	29	209
Örnekleme Oranı (%)	76	68	50	76	85	65

Değerlendirilmeye alınan balıkçılar beş ilçeye bağlı olduğundan bölgesel olarak farklı sosyoekonomik ve kültürel yapıya sahiplerdir. Anket değerlendirilmesi de buna bağlı olarak Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas, Dörttyol ve Hatay ili geneli şeklinde analiz edilip yorumlanmıştır.

3.1.1. Samandağ İlçesi örneklemeleleri

Samandağ İlçesinin yüzölçümü 446 km²'dir. Nüfusu 121 109 kişidir. İlçede faaliyette bulunan Samandağ balıkçı barınağı bulunmaktadır. 2017 yılı Geleneksel kıyı balıkçılığının kayıt altına alınması ve desteklenmesi kapsamında 10 m'den küçük Samandağ İlçesinde 46 tekne başvuru yapıp kayıt altına alınmıştır. Yapılan çalışmada Samandağ İlçesi için 35 tekne sahibi ile anket çalışması yapıp değerlendirilmiştir.

3.1.2. Arsuz İlçesi örneklemeleeri

Arsuz İlçesinin nüfusu 90 456 kişidir. İlçede faaliyette bulunan Konacık-Işıklı balıkçı barınağı bulunmaktadır. 2017 yılı Geleneksel kıyı balıkçılığının kayıt altına alınması ve desteklenmesi kapsamında 10 m'den küçük Arsuz İlçesinde 102 tekne başvuru yapıp kayıt altına alınmıştır. Yapılan çalışmada Arsuz İlçesi için 70 tekne sahibi ile anket çalışması yapıp değerlendirilmiştir.

3.1.3. İskenderun İlçesi örneklemeleeri

İskenderun İlçesinin nüfusu 248 335 kişidir. İlçede faaliyette bulunan İskenderun balıkçı barınağı bulunmaktadır. 2017 yılı Geleneksel kıyı balıkçılığının kayıt altına alınması ve desteklenmesi kapsamında 10 m'den küçük İskenderun İlçesinde 109 tekne başvuru yapıp kayıt altına alınmıştır. Yapılan çalışmada İskenderun İlçesi için 55 tekne sahibi ile anket çalışması yapıp değerlendirilmiştir.

3.1.4. Payas İlçesi örneklemeleeri

Payas İlçesinin nüfusu 41 409 kişidir. 2017 yılı Geleneksel kıyı balıkçılığının kayıt altına alınması ve desteklenmesi kapsamında 10 m'den küçük Payas İlçesinde 26 tekne başvuru yapıp kayıt altına alınmıştır. Yapılan çalışmada Payas İlçesi için 20 tekne sahibi ile anket çalışması yapıp değerlendirilmiştir.

3.1.5. Dörttyol İlçesi örneklemeleeri

Dörttyol İlçesinin nüfusu 123 891 kişidir. İlçede faaliyette bulunan Dörttyol balıkçı barınağı bulunmaktadır. 2017 yılı Geleneksel kıyı balıkçılığının kayıt altına alınması ve desteklenmesi kapsamında 10 m'den küçük Dörttyol İlçesinde 34 tekne başvuru yapıp kayıt altına alınmıştır. Yapılan çalışmada Dörttyol ilçesi için 29 tekne sahibi ile anket çalışması yapıp değerlendirilmiştir.

Saha çalışmasından bir örnek resim 3.1 de verilmiştir.

Resim 3.1. Saha çalışması

3.2. Verilerin Analizinde Uygulanan Yöntem

Yapılan anketlerden elde edilen veriler, Microsoft Office Excel (2016) paket programına aktarılmış ve aynı program vasıtasıyla analizler gerçekleştirilmiştir.

4. ARAŞTIRMA SONUÇLARI

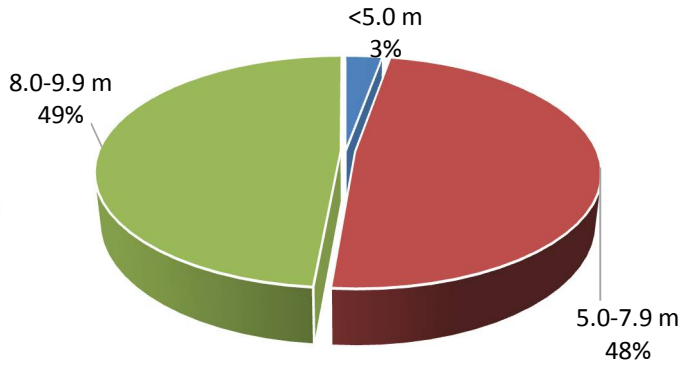
4.1 . Samandağ

Hatay İli kıyı şeridinde bulunan Samandağ ilçesinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan balıkçı barınağına bağlı avcılık faaliyeti gerçekleştiren balıkçıların sorunları ve sosyoekonomik yapısı incelenmiştir.

4.1.1. Samandağ İlçesi av araçlarının teknik, fiziksel özellikleri

Teknelerin boyu

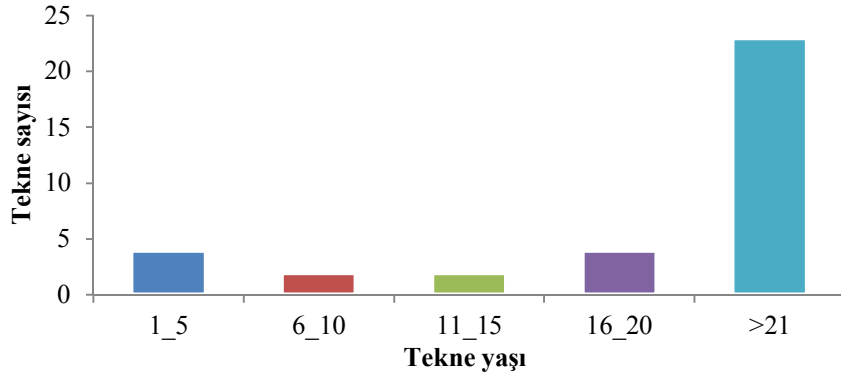
Samandağ balıkçı barınağında incelenen teknelerin boylarının 4,63 m ile 9,8 m arasında değiştiği görülmüştür. Tekne boy grupları dağılımı incelendiğinde, en yüksek oranda 8,0 ile 9,9 m arasındaki tekne boy grubu %49 ile, 5,0 ile 7,9 m arasındaki tekne boy grubu %48 ile birbirine yakın oranda bulunurken, 5,0 m'den küçük tekneler %3 ile en düşük oranda yer almıştır (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. Samandağ İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları

Teknelerin yaşı

Samandağ balıkçı barınağında incelenen 35 teknenin 2 ile 47 yaş arasında değiştiği görülmüştür. En düşük oran ile 6-10 yaş ve 11-15 yaş grubu tekneler %6'lık bir dağılım gösterirken, %11'lik oran ile 1-5 yaş ve 16-20 yaş grubu dağılım göstermiştir. En yüksek tekne yaş grubu ise %66'lık oran ile 21 yaş üstü tekneler olduğu görülmüştür (Şekil 4.2).

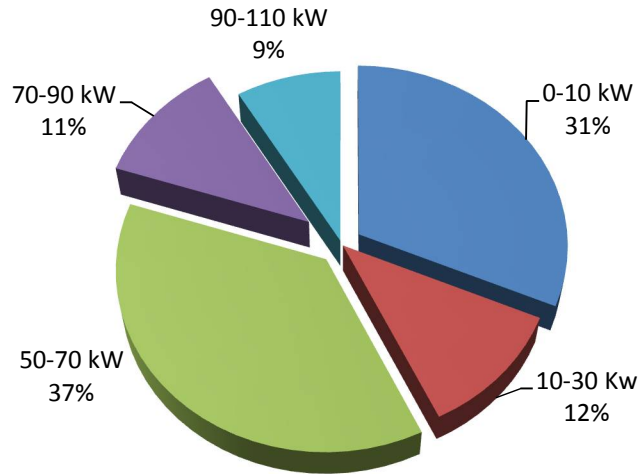
Şekil 4.2. Samandağ İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları

Teknelerin mülkiyet durumu

Samandağ balıkçı barınağında tekne mülkiyet durumu gözlemlendiğinde balıkçıların 34'ünün (%97) mülkiyeti kendine ait tekneler ile 1'inin ise (%3) kira olan teknelerle çalıştığı görülmektedir.

Avcılık amacıyla kullanılan teknelerin motor gücü

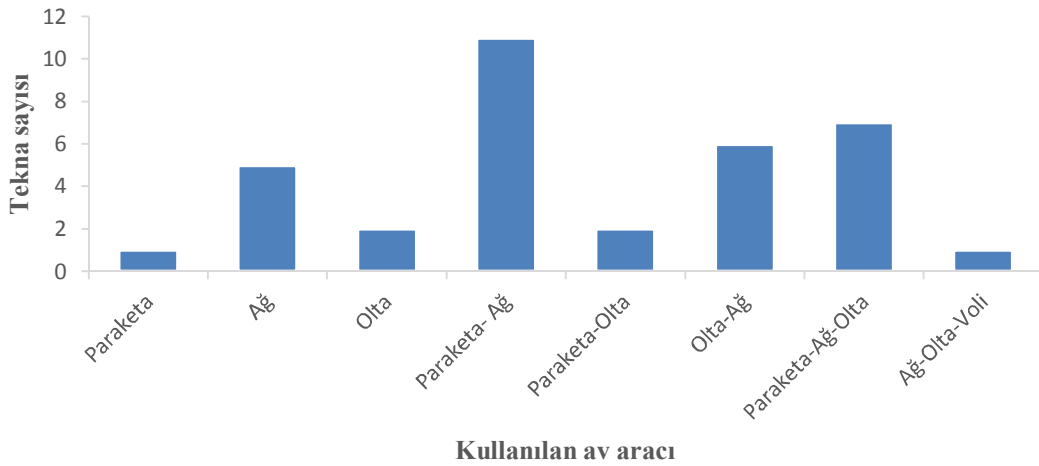
Samandağ balıkçı barınağında incelenen 35 teknenin motor güçleri 30 kW ile 10 kW arasında değişim göstermektedir. 50-70 kW gücündeki teknelerin %37 ile en fazla kullanıldığı gözlenir iken 30-50 kW gücündeki teknelerin en az kullanıldığı görülmektedir (Şekil 4.3).

Şekil 4.3. Samandağ İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü

Avcılıkta kullanılan av araçları

Samandağ balıkçı barınağında balıkçılar ile yapılan anket sonuçlarından elde edilen verilere bakıldığında en yüksek oran %31 ile 11 teknede paraketa ve ağ, %20'lik oran ile 7 teknede hem paraketa, hem ağ hem de olta, %17 ile 6 teknede olta ve ağ, %14'lük kısım 5 tekne ile sadece ağ, %6'lık kısım 2 teknede sadece olta yine %6'lık kısım 2 teknede paraketa ve olta, %3'lük kısım 1 teknede sadece paraketa ve yine %3'lük kısım 1 teknede hem ağ hem olta hem de voli ile avcılık yapılmaktadır. Böylece toplamda 21 teknede paraketa ile avcılık, 30 teknede ağ ile avcılık, 18 teknede olta ile avcılık, 1 teknede voli ile avcılık yapılmaktadır (Şekil 4.4).

Şekil 4.4. Samandağ İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı

Tekne yapım materyali

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların teknelerinin hepsinin yapım materyali ahşaptır.

Teknenin yapıldığı yer

Samandağ balıkçı barınağında 35 tekne ile yapılan ankette teknelerin yapım yeri sorulduğunda 34 teknenin (%97) Hatay yapımı, 1 teknenin ise (%3) Karadeniz yapımı olduğunu belirtmişlerdir.

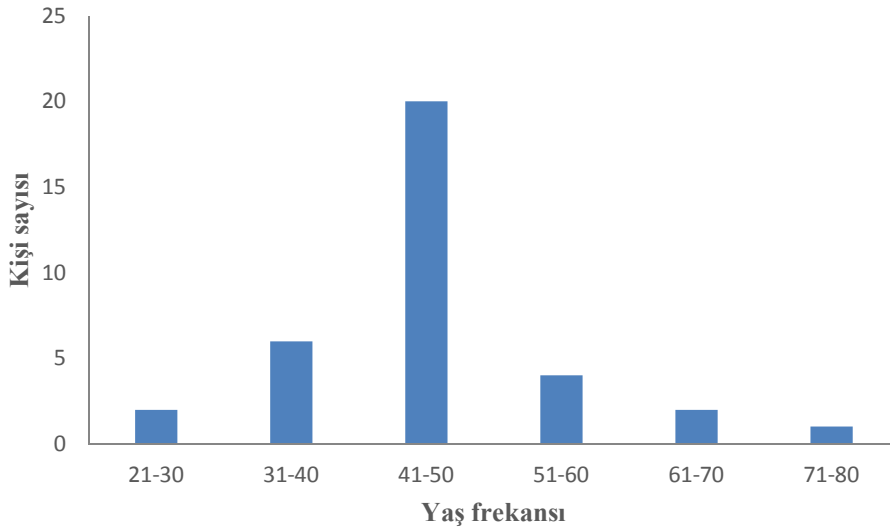
Av aracının atılış ve toplanış saatleri

Samandağ balıkçı barınağındaki balıkçılardan ağ ile avcılık yapanlar genel olarak 18:00' da ağlarını atıp 06:00'da ağlarını topladığını, paraketa ile avcılık yapanlar genelde 08:00'da paraketalarını bırakmış olup 2 saat sonra toplamaya başladıklarını belirtmişlerdir.

4.1.2. Samandağ İlçesi balıkçılarının sosyoekonomik özellikleri

Balıkçıların yaşı

Balıkçıların yaşları 29 ile 71 yaş arasında olduğu gözlenmiştir. Yaş gruplarına bakıldığında 1. Sırada 20 kişi (%57) ile 41-50 yaş aralığı yer alırken, sırası ile 6 kişi (%17) 31-40 yaş aralığı, 4 kişi (%11) 51-60 yaş aralığı, 2'şer kişi (%6) ile 61-70 yaş ve 21-30 yaş aralıkları takip etmektedir. En küçük oranı 1 kişi ile (%3) 71-80 yaş aralığı oluşturmaktadır (Şekil 4.5).

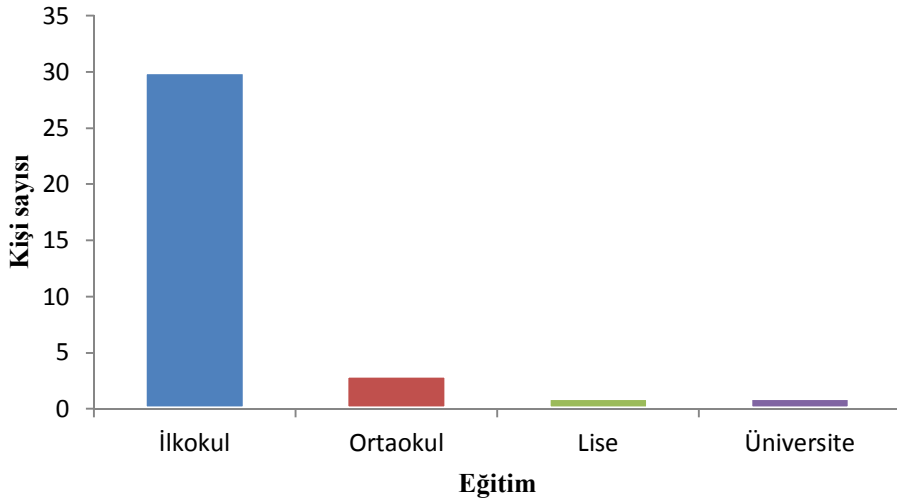
Şekil 4.5. Samandağ balıkçılarının yaş frekans dağılımı

Balıkçıların medeni durumu

Samandağ balıkçı barınağındaki balıkçıların medeni durumuna bakıldığında 30 kişinin (%86) evli olduğu, 5 kişinin ise (%14) bekar olduğu saptanmıştır.

Balıkçıların öğrenim durumu

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların eğitim durumları incelendiğinde %86'lık oran ile 30 kişinin ilkokul mezunu, %8 oran ile 3 kişinin ortaokul mezunu ve %3'erlik oran ile 1'er kişinin lise ve üniversite mezunu olduğu görülmektedir (Şekil 4.6).

Şekil 4.6. Samandış balışçıları'nın öğrenim durumu

Balışçı eşlerinin öğrenim durumu

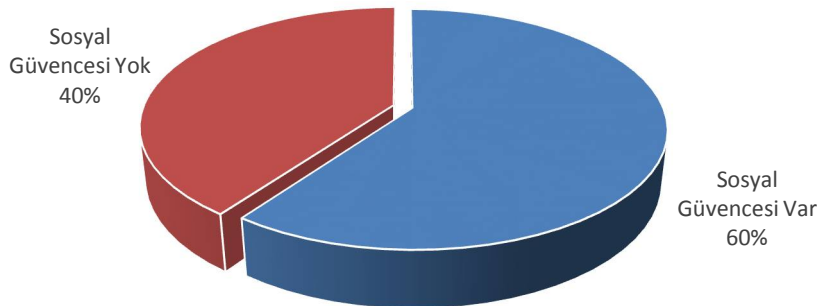
Samandış balışçı barınağında balışçı eşlerinin öğrenim durumları incelendiğinde %87'sinin 26 kişi ile ilkokul, %7' sinin 2 kişi ile okur-yazar olduğu ve 1'er kişi ile %3'ünün ortaokul ve lise mezun olduğu görölmektedir.

Balışçılık yapanların oranı

Samandış balışçı barınağında ankete katılan balışçılara balışçılık dışında başka işle uğraşıyor musunuz sorusuna 19 kişi %54 oran ile sadece balışçılık yaptığını, 16 kişi %44 oran ile başka iş veya emekli olduğunu ek geliri olduğunu söylemiştir.

Balışçıların sosyal güvence durumu

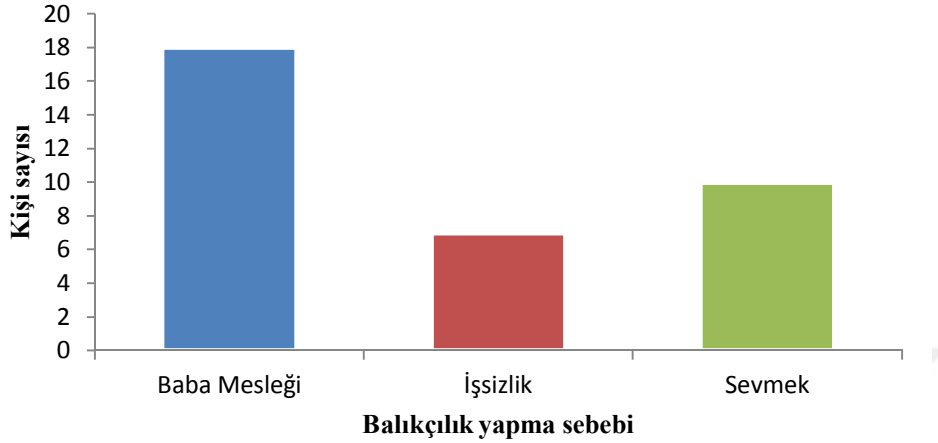
Samandış balışçı barınağında balışçıların sosyal güvence durumları incelendiğinde, balışçıların %60'ı 21 kişi ile bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı oldukları, %40'ının 14 kişi ile bir sosyal güvencesinin olmadığını belirtmişlerdir (Şekil 4.7). Sosyal güvencesi olmayan 14 kişiden 3'ü ise yeşil kart sahibi olduğunu belirtmiştir.

Şekil 4.7. Samandış balışçıları'nın sosyal güvence durumu

Balıkçılığı seçme nedeni

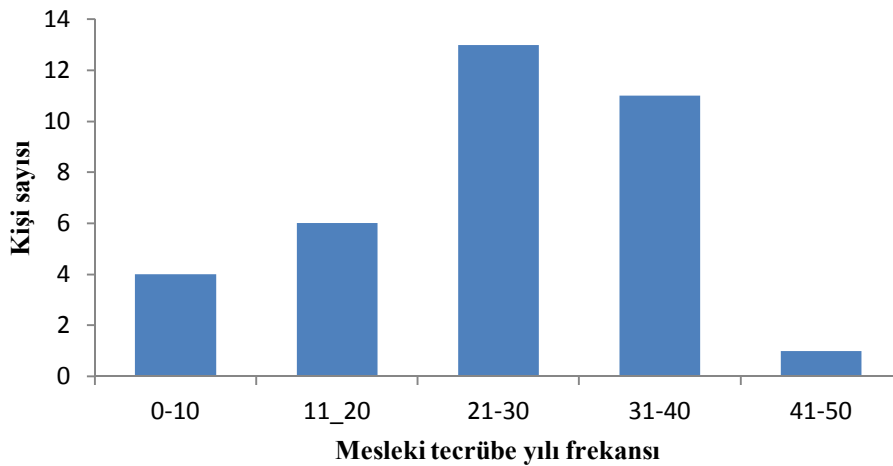
Yapılan anket sonucunda Samandağ balıkçı barınağındaki balıkçıların balıkçılığı seçme nedeni sorusuna 18 kişi ile % 51'i baba mesleği, 10 kişi %29 ile sevdiği için ve 7 kişi ise %20 oranında işsizlikten dolayı balıkçılığı seçtiğini belirtmiştir (Şekil 4.8).

Şekil 4.8. Samandağ balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni

Balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçılara mesleki tecrübelerinin kaç yıl olduğu sorulduğunda 2 yıl ile 50 yıl arasında değişen bir dağılımın olduğu görülmektedir. 13 Kişi (%37) 21-30 yıl, 11 kişi (%31) 31-40 yıl, 6 kişi (%17) 11-20 yıl, 4 kişi (%12) 0-10 yıl ve 1 kişi (%3) 41-50 yıl aralığında tecrübeye sahiptir (Şekil 4.9).

Şekil 4.9. Samandağ balıkçılarının mesleki tecrübeleri

Balıkçıların ev mülkiyeti

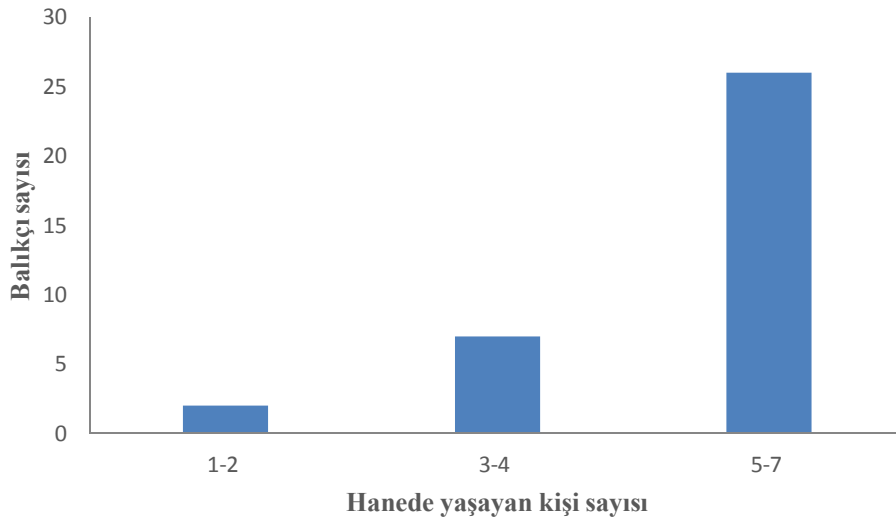
Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların 29'u %83 oran ile kendi evinde oturduklarını söylerken, 4'ü %11 oran ile kirada oturduğunu ve 2'si %6 oran ile ailesi ile beraber oturduğunu belirtmektedir.

Balıkçuların otomobil mülkiyeti

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılardan 15 kişi (%43) otomobili olduğunu söylerken, 20 kişi (%57) otomobili olmadığını bildirmiştir.

Kendiniz dahil hanede yaşayan kişi sayısı

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların %6'sı hanede 1-2 kişi yaşadığını, %20'si 3-4 kişi yaşadığını büyük bir çoğunluğu olan %74'ü ise 5-7 kişi hanede yaşadığını belirtmiştir (Şekil 4.10).

Şekil 4.10. Samandağ balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı

Kendiniz dahil hanenizde çalışan kişi sayısı

Ankete katılanların 24 kişi (%68) haneye maddi olarak bir tek kendilerinin katkıda bulunduğunu belirtirken, 9 kişi (%26) hanede 2 kişinin çalıştığını ve 2 kişi (%6) ise 2 kişiden fazla kişinin çalıştığını belirtmiştir.

Tekneyi satın alma yaptırma şekli

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara tekneyi nasıl satın aldığı yaptırma şekli sorulduğunda 25 kişi, %71 gibi büyük bir çoğunluğu tekneyi öz sermayesi ile aldığı, 9 kişi (%26) şahıstan borç alarak ve 1 kişi (%3) kredi çekerek tekne aldığını belirtmiştir.

4.1.3. Samandağ İlçesi balıkçılığın ekonomik analizi

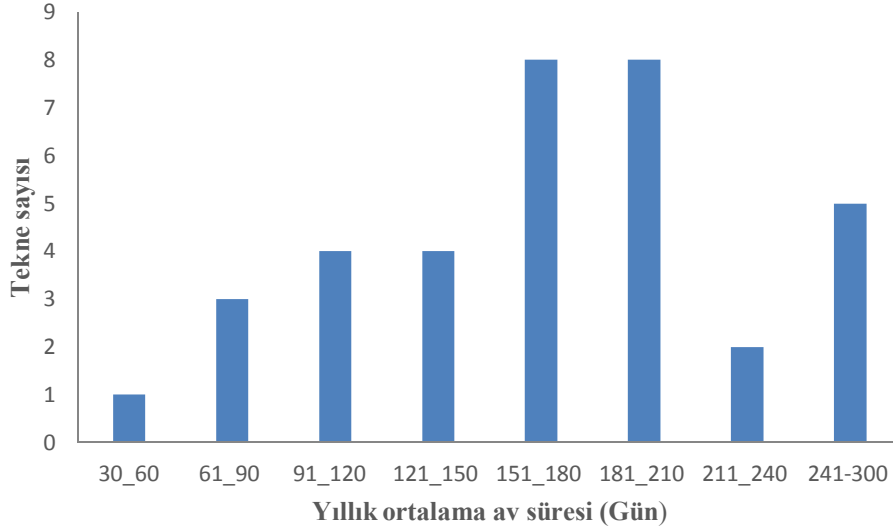
Bir günde ava çıkma sayısı

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir günde ava çıkma sayıları sorulduğunda tamamına yakını %97'si günde 1 kez, %3'ü günde 2 kez ava çıktığını söylemiştir.

Yıllık ortalama av süresi

Samandağ balıkçı barınağındaki balıkçılara yıllık ortalama av süreleri sorulduğunda %23'ü 181-210 gün arasında, %23'ü 151-180 gün arasında, %14'ü 241-300 gün arasında, %11'i

121-150 gün arasında, %11'i 91-120 gün arasında, %9'u 61-90 gün arasında, %6'sı 211-240 gün arasında, %3'ü 30-60 gün arasında balığa çıktıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.11).

Şekil 4.11. Samandağ balıkçılarının yıllık ortalama av süresi

Günlük ortalama kaç mil yaptıkları

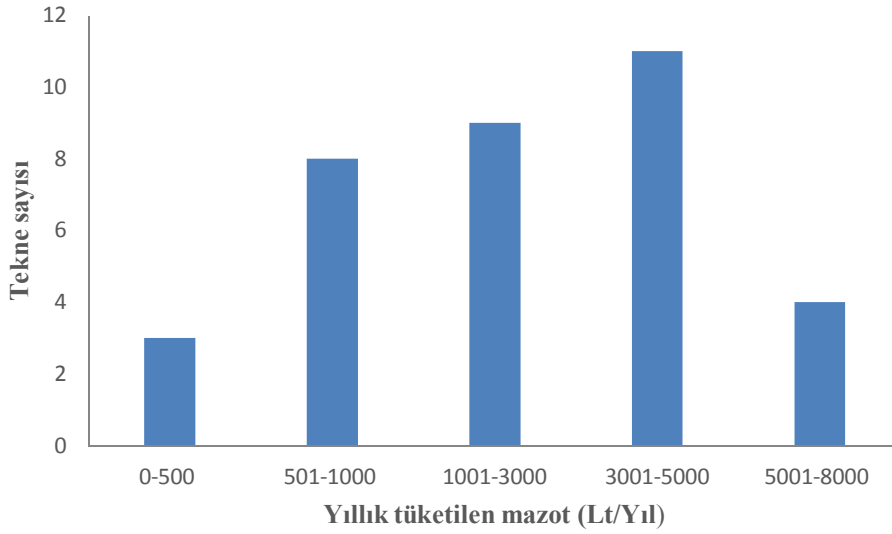
Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara günlük ortalama kaç mil yaptıkları sorusuna büyük bir çoğunluk olan 34 kişi (%97) 5-15 mil arası ve 1 kişi (%3) 16-30 mil arası yanıtını vermiştir.

Mazot alım şekli

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara kullandıkları mazotu ÖTV'li mi yoksa ÖTV'siz mi aldıkları sorulduğunda 19 kişi %54 oran ile ÖTV'li mazot alırken 16 kişi %46 oran ile ÖTV'siz mazot almaktadır.

Bir yılda tüketilen mazot miktarı

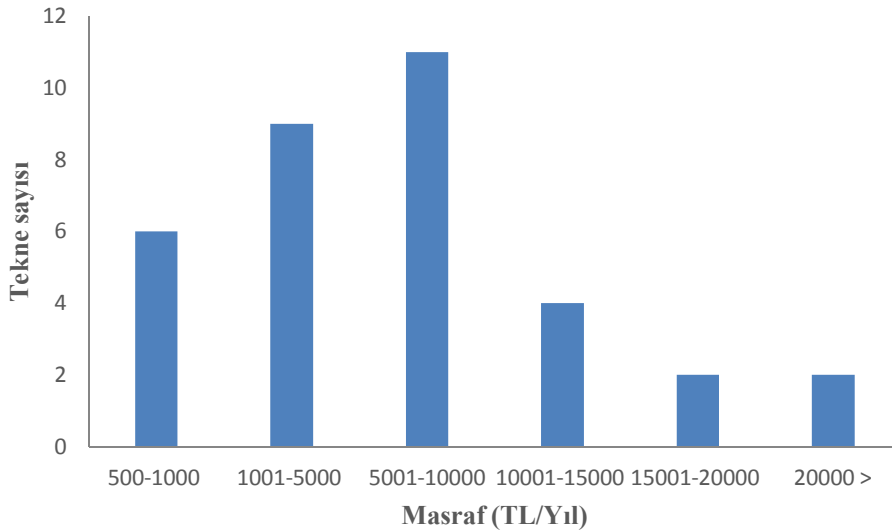
Ankete katılan balıkçılara bir yılda tüketilen mazot miktarları sorulduğunda %31'i 3001-5000 litre tükettiğini, %26'sı 1001-3000 litre, % 23'ü 501-1000 litre tükettiği, %11'i 5001-8000 litre tükettiği, %9'u 0-500 litre tükettiği görülmüştür (Şekil 4.12).

Şekil 4.12. Samandağ balıkçıların bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre)

Bir yıllık av aracının alımı veya tamiri harcamaları

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir yılda iğne, misina, ağ vb. alım veya av araçlarının tamir/bakım gibi harcamalarına ne kadar para harcadıklarını sorusuna 11 kişi %32 ile 5001-10000 TL, 9 kişi %26 ile 1001-5000 TL, 6 kişi %18 ile 500-1000 TL, 4 kişi %12 ile 10001-15000 TL, 2 kişi %6 ile 15001-20000 TL ve 2 kişi %6 ile 20000 TL üzeri harcama yaptıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.13).

Şekil 4.13. Samandağ balıkçıların av aracı alım veya tamir harcamaları

Bir yılda tekneye yapılan bakım onarım gideri

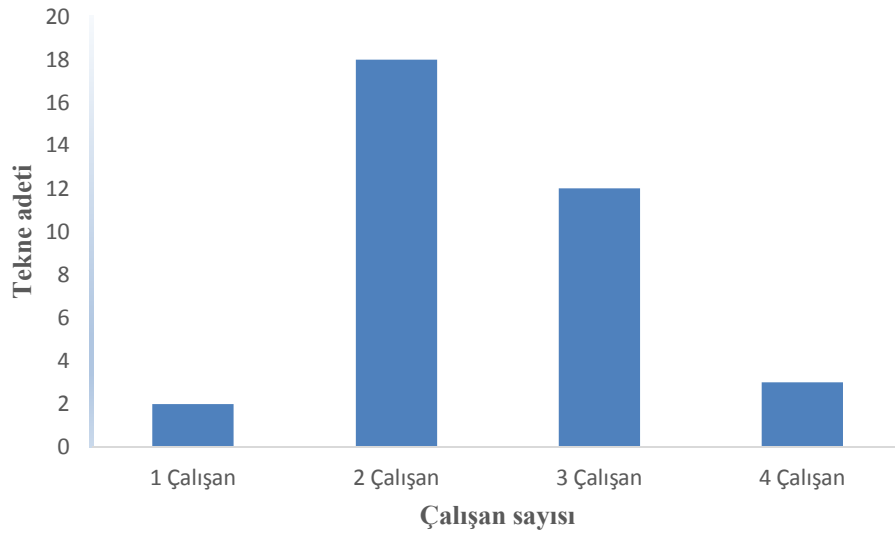
Ankete katılanlardan %43'ü 1001-3000 TL arası, %34'ü 3001-5000 TL arası, %14'ü 0-1000 TL ve %9'u 5001-15000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir.

Bir yılda tekneye yapılan yeni yatırım gideri

Samandağ balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılarından 5 kişi teknesine yeni yatırım yaptığını belirtmiştir. 1 yılda 5500 TL ile 15000 TL arasında yatırım miktarı belirtmişlerdir.

Teknede çalışan kişi sayısı

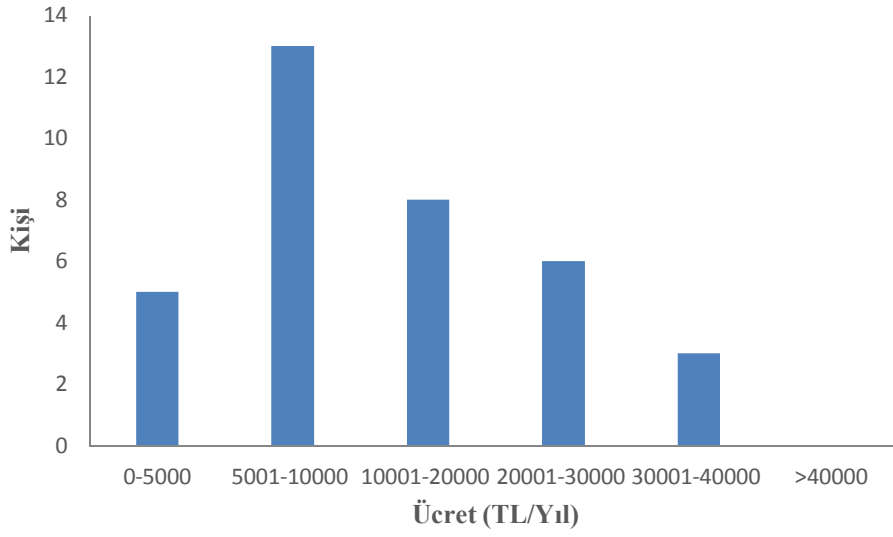
Samandağ balıkçı barınağındaki balıkçılara teknede çalışan kişi sayısı sorulduğunda %51'i 2 kişi, %34'ü 3 kişi, %9'u 4 kişi ve %6'sı 1 kişi çalıştığını belirtmiştir (Şekil 4.14).

Şekil 4.14. Samandağ balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı

Teknede çalışanlara 1 yılda ödenen ücret

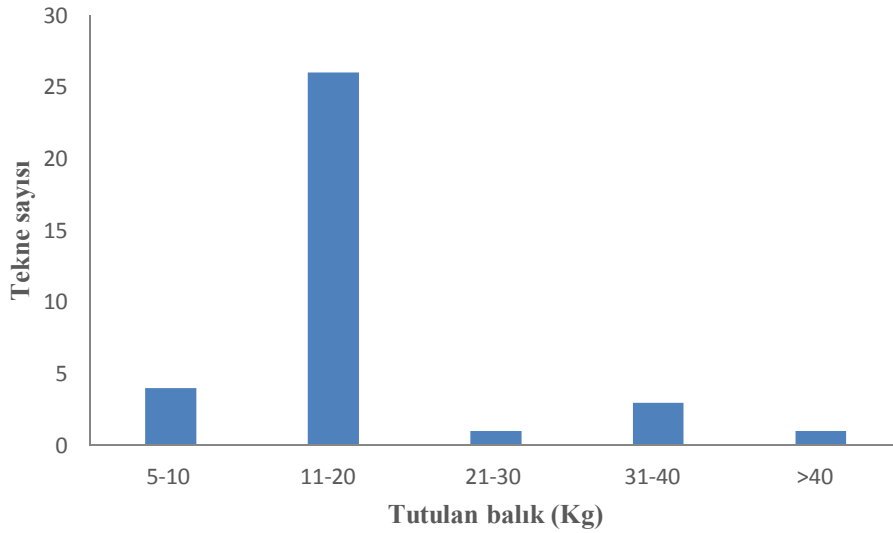
Ankete katılan balıkçılara teknede çalışan kişilere 1 yılda ne kadar ücret ödüyorsunuz sorusuna , %37'si 5001-10000 TL, %23'ü 10001-20000 TL, %17'si 20001-30000 TL, %14'ü 0-5000 TL, %9'u 30001-40000 TL ücret ödedikleri belirlenmiştir (Şekil 4.15).

Şekil 4.15. Samandağ balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret

Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı

Balıkçılara sorulan “Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı” sorusuna balıkçıların büyük bir çoğunluğu (%74) 11-20 kg balık avladığını söylerken, %11’i 5-10 kg arasında, %9’u 31-40 kg arasında, %3’ü 21-30 kg arasında ve %3’ü 40 kg’dan fazla balık avladığını söylemiştir (Şekil 4.16).

Şekil 4.16. Samandağ balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı

Avlanan balığın satış şekli

Samandağ balıkçı barınağında işletilen 35 teknede avladıkları balığı satış şekli sorulduğunda %69’u kendisinin sattığı, %31’i ise tüccara sattığını ifade etmiştir.

Satılmayan balıkların değerlendirilmesi

Satılmayan balıkları nasıl değerlendirdikleri sorusuna 35 kişiden 27'si (%77) satılmayan balığın olmadığını, 6'sı (%17) kendisinin tükettiğini ve 2'si (%6) ise dağıttığını söylemiştir.

Balıkları sınıflandırma durumu

Ankete katılan balıkçılara balıkları sınıflandırma şekilleri sorulduğunda yarısından fazlası (%51) Tür-Boy, %40'ı Tür, %9'u Tür-Ağırlık şeklinde sınıflandırma yaptıklarını söylemişlerdir.

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz sorusuna 35 kişiden 23'ü % 66 oran ile devam edeceğini belirtirken, 12'si %34 oran ile devam etmeyeceğini söylemiştir.

Sürdürülebilir balıkçılık ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları ve bilgi sahibi değillerse bu konuda eğitim almak isteyip istememeleri

Ankete katılan balıkçıların %80 oranında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve tamamının da bu konuda eğitim almak istediğini belirtmişlerdir.

Gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını ister misiniz

Ankete katılan balıkçılara gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını ister misiniz sorusuna 21 kişi (%60) Devlet destek verirse evet yanıtını verirken 13'ü (%37) hayır ve 1 kişi (%3) evet demiştir.

Av yasağının yeterli olup olmadığı

Ankete katılan balıkçılara av yasağını yeterli buluyor musunuz sorusuna %54'ü (19 kişi) yeterli, %46'sı (16 kişi) yeterli değil yanıtını vermiştir.

Kredi alma durumu

Ankete katılan balıkçılara kredi alıp alamama durumu sorulduğunda 15 kişi %43 ile alabiliyor yanıtını verirken, 20 kişi %57 ile kredi alamadığını belirtmiştir.

Birkaç balıkçı ile birleşip daha büyük bir tekne almak ister misiniz

Balıkçılara birkaç balıkçı birleşip daha büyük bir tekne almak ister misiniz sorusuna 33 kişi (%94) hayır, 2 kişi (%6) evet yanıtını vermiştir.

Balıkçıların karşılaştıkları sorunlar

Samandağ balıkçı barınağındaki balıkçılara balıkçılıkta karşılaştıkları sorunların neler olduğu sorulduğunda; ÖTV'li ve ÖTV'siz yakıt fiyatlarının yüksekliğinden bahsetmişlerdir. Bölge için en büyük problemlerden birisi olan dinamit ile avcılığın sayısında azalma olmasına rağmen hala devam ettirildiği ve bunun zararlarından bahsetmişlerdir. Av aracı malzemelerinin pahalı olması, orfoz yasağı, yasa dışı avcılık

yapan büyük teknelerin çok olması ve amatör teknelerin ticari avcılık yapmasından bahsetmişlerdir. Fiyatların istikrarsız olması ve ithal balıkların fiyatları düşürmesi, teknede çalışacak eleman bulamama, trol avcılarının gece gündüz çalışması ve av araçlarına zarar vermesi, trol ve gırgırların av yasağı zamanının yanlış olduğundan bahsetmişlerdir. Balık stoklarının azalması, bilinçsiz avcılık, aşırı avcılık, pazarlama zorluğu, depolama sıkıntısı, balıkçı örgütlenmesindeki yetersizlikten bahsetmişlerdir.

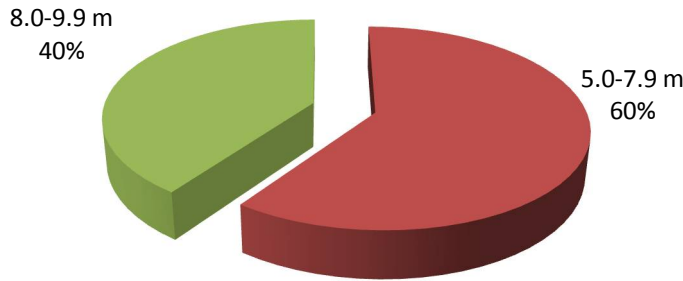
4.2. Arsuz

Hatay İli kıyı şeridinde bulunan Arsuz ilçesinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan balıkçı barınağına bağlı avcılık faaliyeti gerçekleştiren balıkçıların sorunları ve sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir.

4.2.1. Arsuz İlçesi av araçlarının teknik, fiziksel özellikleri

Teknelerin boyu

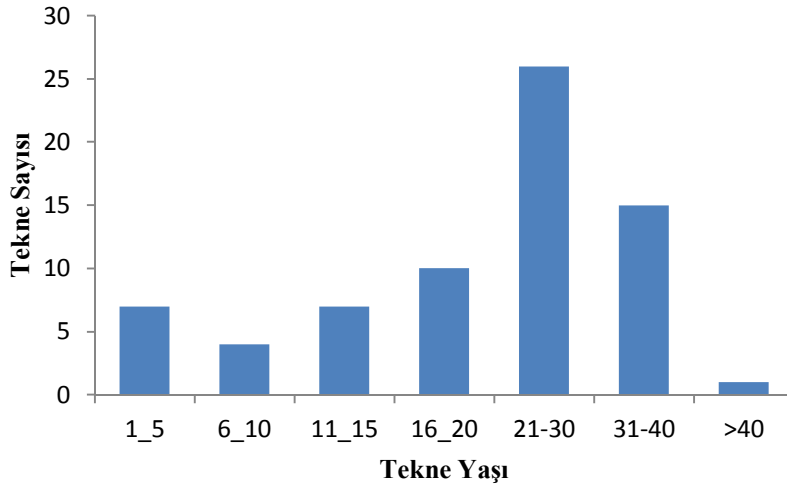
Arsuz balıkçı barınağında incelenen teknelerinin boylarının 6,6 m ile 9,55 m arasında değiştiği görülmüştür. Tekne boy grupları dağılımı incelendiğinde, en yüksek oranda 5,0 ile 7,9 m arasındaki tekne boy grubu %60 ile, 8,0 ile 9,9 m arasındaki tekne boy grubu %40 ile en düşük oranda yer almıştır (Şekil 4.17).

Şekil 4.17. Arsuz İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları

Teknelerin yaşı

Arsuz balıkçı barınağında incelenen 70 teknenin 1 ile 40 yaş arasında değiştiği görülmüştür. En düşük oran ile 40 yaş üstü tekneler %2'lik bir dağılım gösterirken, %6'lık oran ile 6-10 yaş, %10'luk oran ile 1-5 yaş ve 11-15 yaş grubu tekneler, %14'lük oran ile 16-20 yaş grubu, %21'lik oran 31-40 yaş grubu tekneler dağılım göstermiştir. En yüksek tekne yaş grubu ise %37'lik oran ile 21-30 yaş grubu tekneler olduğu görülmüştür (Şekil 4.18).

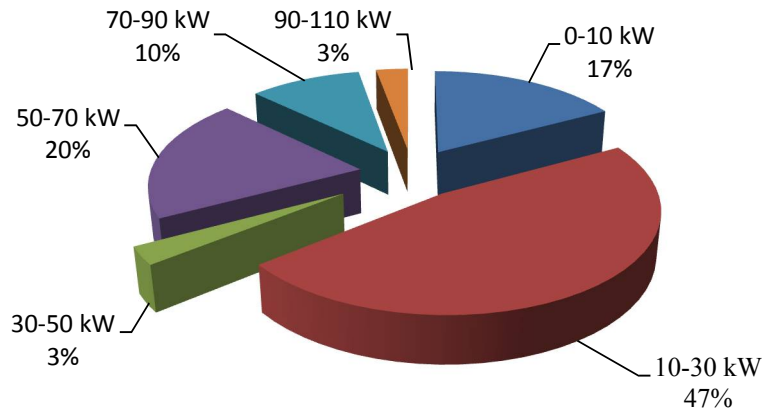
Şekil 4.18. Arsuz İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları

Teknelerin mülkiyet durumu

Arsuz balıkçı barınağında tekne mülkiyet durumu gözlemlendiğinde balıkçıların 69'unun (%99) mülkiyeti kendine ait tekneler ile 1'inin ise (%1) ortak olan tekneler ile çalıştığı görülmektedir.

Avcılık amacıyla kullanılan teknelerin motor gücü

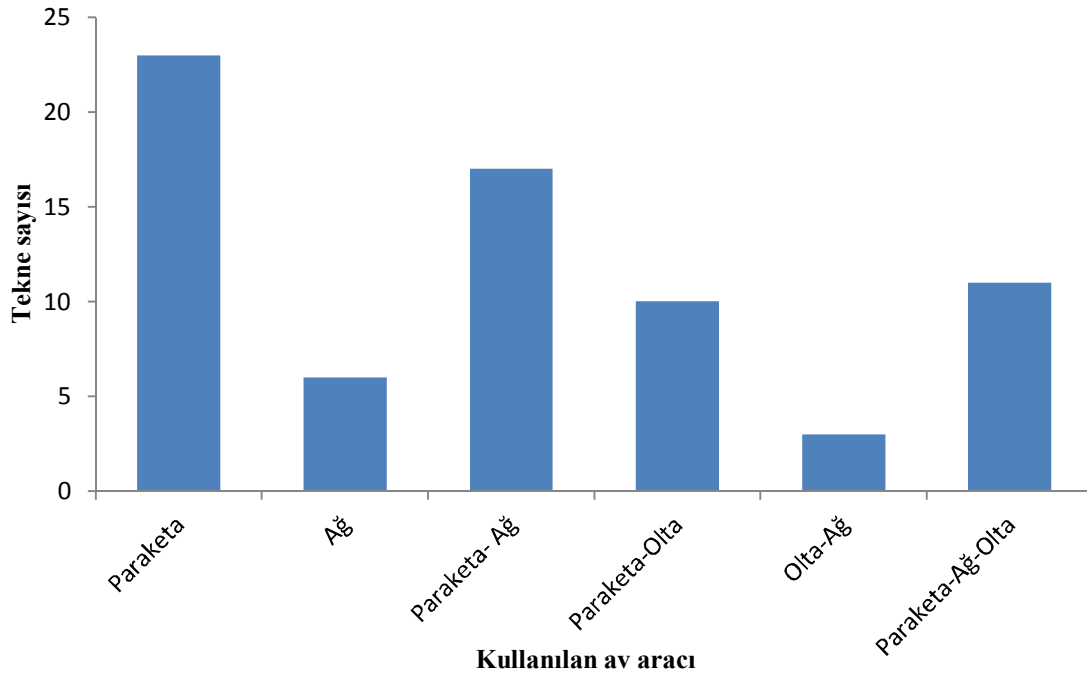
Arsuz balıkçı barınağında incelenen 70 teknenin motor güçleri 8.58 kW ile 100.75 kW arasında değişim göstermektedir. 10-30 kW gücündeki teknelerin %47 ile en fazla kullanıldığı gözlenirken, 90-110 kW gücündeki teknelerin en az kullanıldığı görülmektedir. (Şekil 4.19).

Şekil 4.19. Arsuz İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü

Avcılıkta kullanılan av aracı

Arsuz balıkçı barınağında balıkçıları ile yapılan anket sonuçlarından elde edilen verilere bakıldığında en yüksek oran %33 ile 23 teknede paraketa, %24 ile 17 teknede paraketa-ağ, %16 ile 11 teknede paraketa-ağ-olta, %14 ile 10 teknede paraketa-olta, %9'luk kısım 6 teknede sadece ağ ve %4'lük kısım 3 teknede olta-ağ, ile avcılık yapılmaktadır. Böylece toplamda 61 teknede paraketa ile avcılık, 37 teknede ağ ile avcılık, 24 teknede olta ile avcılık yapılmaktadır (Şekil 4.20).

Şekil 4.20. Arsuz İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı

Tekne yapım materyali

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların teknelerinin hepsinin yapım materyali ahşaptır.

Teknenin yapıldığı yer

Arsuz balıkçı barınağında 70 tekneci ile yapılan ankette teknelerin yapım yeri sorulduğunda 50 teknenin (%71) Hatay'da, 10 teknenin (%14) Orta Akdeniz'de, 6 teknenin (%9) Karadeniz'de, 2 tekne (%3) Ege yine 2 tekne (%3) Marmara yapımı olduğunu belirtmişlerdir.

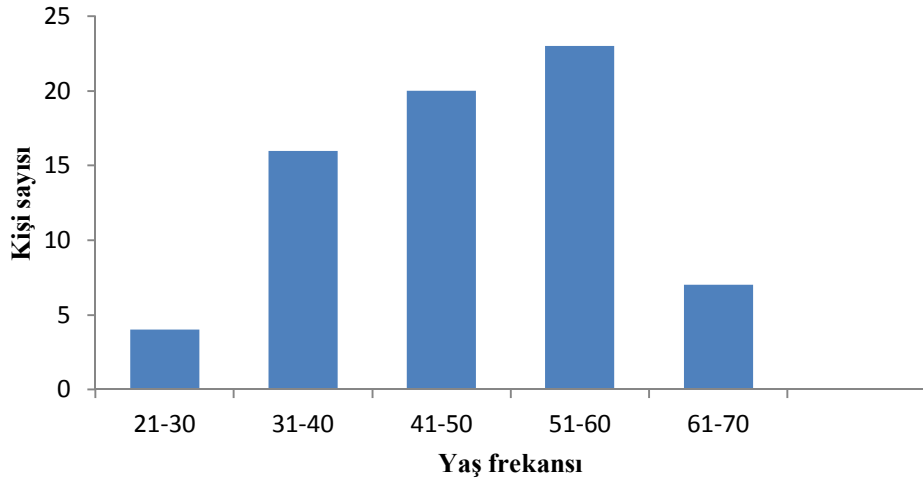
Av aracının atılış ve toplanış saatleri

Arsuz balıkçı barınağındaki balıkçılardan ağ ile avcılık yapanlar genel olarak 18:00'da ağlarını atıp 06:00'da ağlarını topladığını, paraketa ile avcılık yapanlar genelde 08:00'da paraketalarını bırakmış olup 2 saat sonra toplamaya başladıklarını belirtmişlerdir.

4.2.2. Arsuz ilçesi balıkçıların sosyoekonomik özellikleri

Balıkçıların yaşı

Balıkçıların yaşları 24 ile 67 yaş arasında olduğu gözlenmiştir. Yaş gruplarına bakıldığında 1. Sırada 23 kişi (%33) ile 51-60 yaş aralığı yer alırken, sırası ile 20 kişi (%28) 41-50 yaş aralığı, 16 kişi (%23) oranla 31-40 yaş aralığı, 7 kişi (%10) ile 61-70 yaş aralıkları takip etmektedir. En küçük oranı 4 kişi ile (%6) 21-30 yaş aralığı oluşturmaktadır (Şekil 4.21).

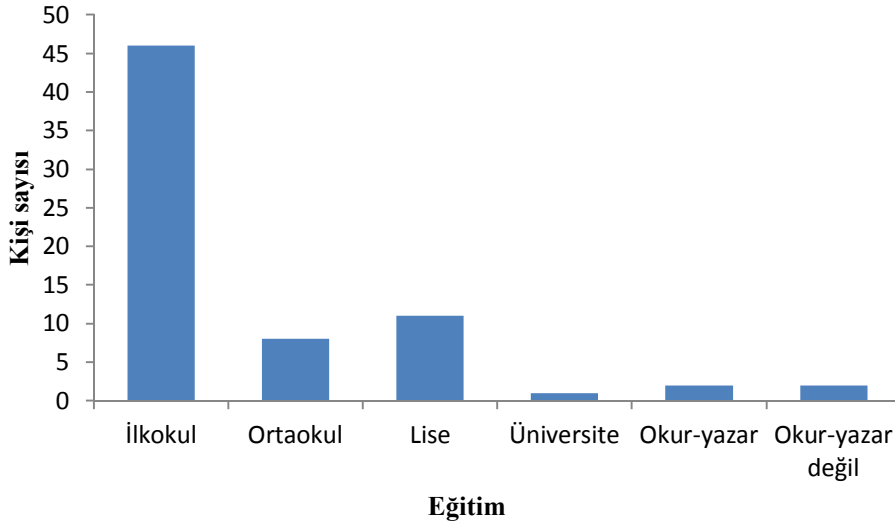
Şekil 4.21. Arsuz balıkçıların yaş frekans dağılımı

Balıkçıların medeni durumu

Arsuz balıkçı barınağındaki balıkçıların medeni durumuna bakıldığında 65 kişinin (%93) evli olduğu, 5 kişinin ise (%7) bekar olduğu saptanmıştır.

Balıkçıların öğrenim durumu

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların eğitim durumları incelendiğinde %66'lık oran ile 46 kişinin ilköğretim mezunu, %16'lık oran ile 11 kişinin lise mezunu, %11'lik oran ile 8 kişinin ortaokul mezunu, %3'erlik oran ile 2'ser kişinin okur-yazar ve okur-yazar olmadığı %1'lik oran ile 1 kişinin üniversite mezunu olduğu görülmektedir (Şekil 4.22).

Şekil 4.22. Arsuz balıkçılarının öğrenim durumu

Balıkçı eşlerinin öğrenim durumu

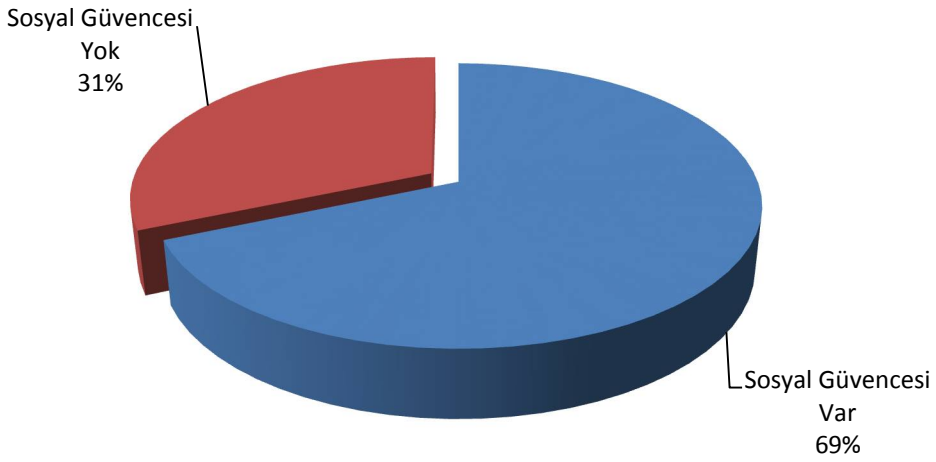
Arsuz balıkçı barınağında balıkçı eşlerinin öğrenim durumları incelendiğinde %74'ünün 48 kişi ile ilkokul, %11'inin 7 kişi ile ortaokul, %4'nün 3 kişi ile lise, %6'sı 4 kişi ile okur-yazar olduğu ve %5'inin 3 kişi ile okur yazar olmadığı görülmektedir.

Balıkçılık yapanların oranı

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara balıkçılık dışında başka işle uğraşıyor musunuz sorusuna 36 kişi %51 oran ile sadece balıkçılık yaptığını, 34 kişi %49 oran ile başka iş veya emekli olduğunu ek geliri olduğunu söylemiştir.

Balıkçıların sosyal güvence durumu

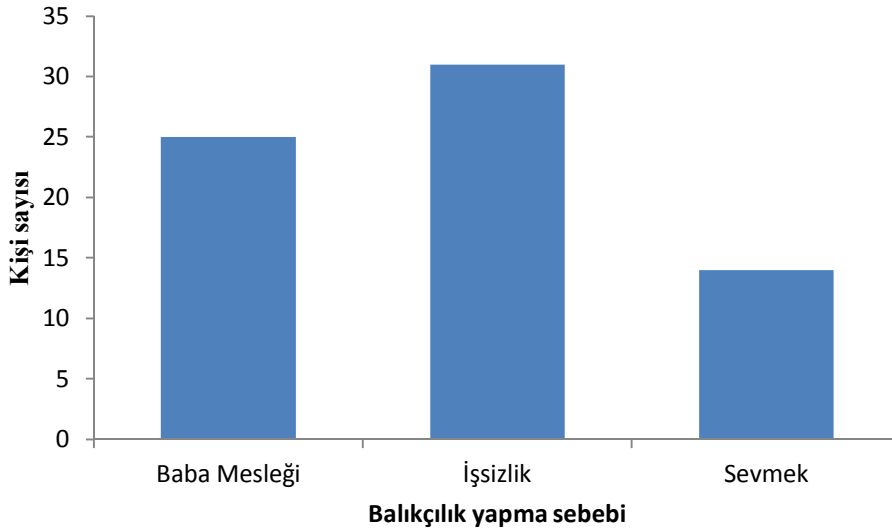
Arsuz balıkçı barınağında balıkçıların sosyal güvence durumları incelendiğinde, balıkçıların %69'ı 48 kişi ile bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı oldukları, %31'inin 22 kişi ile bir sosyal güvencesinin olmadığını belirtmişlerdir (Şekil 4.23). Sosyal güvencesi olmayan 22 kişiden 10'u ise yeşil kart sahibi olduğunu belirtmiştir.

Şekil 4.23. Arsuz balıkçılarının sosyal güvence durumu

Balıkçılığı seçme nedeni

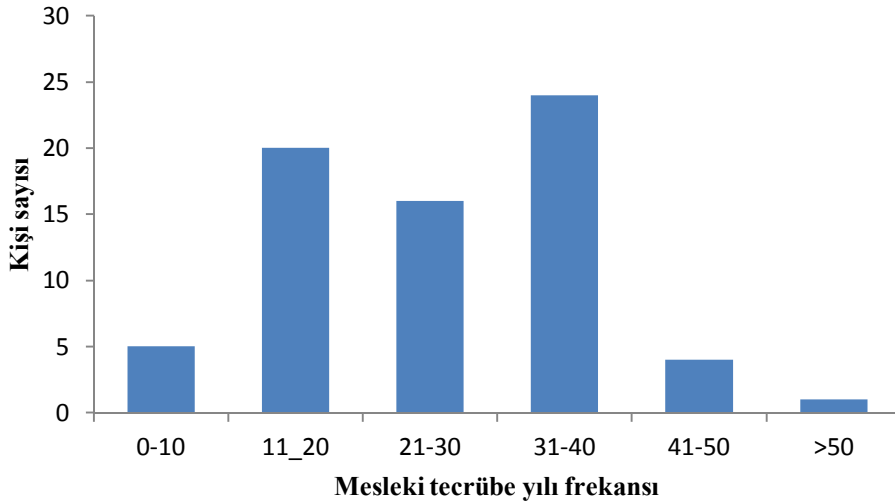
Yapılan anket sonucunda Arsuz balıkçı barınağındaki balıkçıların balıkçılığı seçme nedeni sorusuna 31 kişi ile %44'ü işsizlikten, 25 kişi ile %36'sı baba mesleği olduğu için ve 14 kişi ise %20'si sevdiğinden dolayı balıkçılığı seçtiğini belirtmiştir (Şekil 4.24).

Şekil 4.24. Arsuz balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni

Balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçılara mesleki tecrübelerinin kaç yıl olduğu sorulduğunda 2 yıl ile 55 yıl arasında değişen bir dağılımın olduğu görülmektedir. 24 kişi (%34) 31-40 yıl, 20 kişi (%29) 11-20 yıl, 16 kişi (%23) 21-30 yıl, 5 kişi (%7) 0-10 yıl, 4 kişi (%6) 41-50 yıl, 1 kişi (%1) 50 yıldan fazla tecrübeye sahiptir (Şekil 4.25).

Şekil 4.25. Arsuz balıkçılarının mesleki tecrübeleri

Balıkçıların ev mülkiyeti

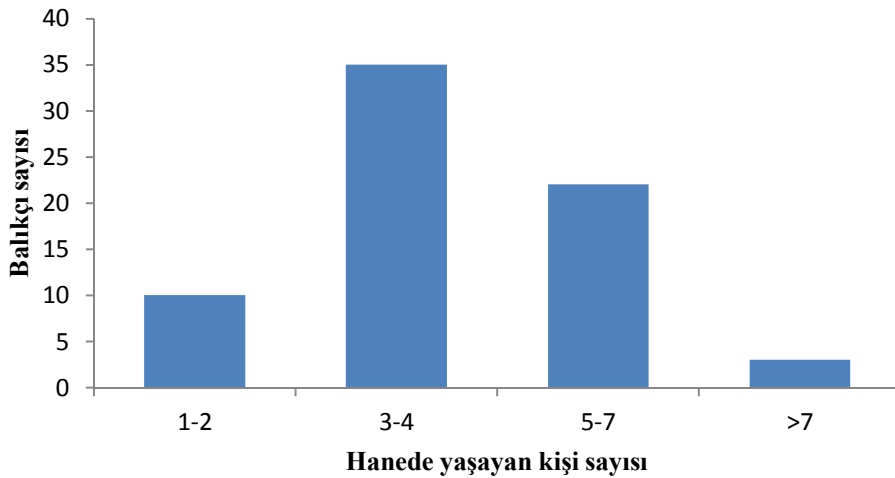
Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların 50'si %72 oran ile kendi evinde oturduklarını söylerken, 10'u %14 oran ile kirada oturduğunu ve aynı oran olan 10 kişi %14 ailesi ile beraber oturduğunu belirtmektedir.

Balıkçıların otomobil mülkiyeti

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılardan 20 kişi (%29) otomobili olduğunu söylerken, 50 kişi (%71) otomobili olmadığını bildirmiştir.

Kendiniz dahil hanede yaşayan kişi sayısı

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların % 4'ü hanede 7 kişiden fazla kişi yaşadığını, %14'ü 1-2 kişi yaşadığını, %32'si 5-7 kişi yaşadığını ve %50'si ise 3-4 kişi hanede yaşadığını belirtmiştir (Şekil 4.26).

Şekil 4.26. Arsuz balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı

Kendiniz dahil hanenizde çalışan kişi sayısı

Ankete katılanların 51 kişi (%73) haneye maddi olarak bir tek kendilerinin katkıda bulunduğunu belirtirken, 15 kişi (%21) hanede 2 kişinin çalıştığını ve 4 kişi (%6) ise 2 kişiden fazla kişinin çalıştığını belirtmiştir.

Tekneyi satın alma yaptırma şekli

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara tekneyi nasıl satın aldığı yaptırma şekli sorulduğunda 32 kişi %46'sı tekneyi özsermayesi ile aldığı, 25 kişi (%36) şahıstan borç alarak, 9 kişi (%13) kredi çekerek ve 4 kişi (%5) miras olarak tekne aldığını belirtmiştir .

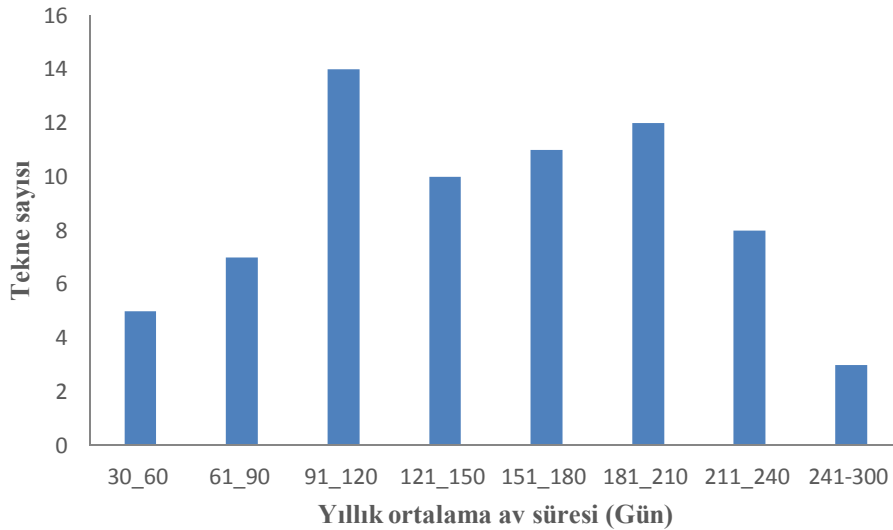
4.2.3. Arsuz ilçesi balıkçılığın ekonomik analizi

Bir günde ava çıkma sayısı

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir günde ava çıkma sayıları sorulduğunda tamamına yakını %96'si günde 1 kez, %4'ü günde 2 kez ava çıktığını söylemiştir.

Yıllık ortalama av süresi

Arsuz balıkçı barınağındaki balıkçılara yıllık ortalama av süreleri sorulduğunda %20'si 91-120 gün arasında, %17'si 181-210 gün arasında, %16'sı 151-180 gün arasında, %14'ü 121-150 gün arasında, %12'si 211-240 gün arasında, %10'u 91-120 gün arasında, %7'si 30-60 gün arasında, %4'ü 241-300gün arasında balığa çıktıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.27).

Şekil 4.27. Arsuz balıkçılarının yıllık ortalama av süresi

Günlük ortalama kaç mil yaptıkları

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara günlük ortalama kaç mil yaptıkları sorusuna büyük bir çoğunluk olan 53 kişi %76 oran ile 5-15 mil arası, 15 kişi %1 oran ile

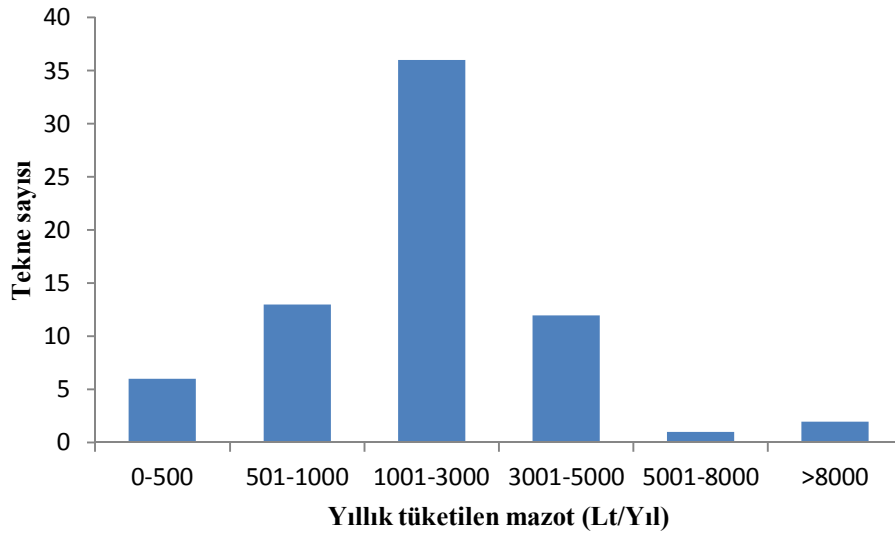
16-30 mil arası, 1 kişi %2 oran ile 31-40 mil arası ve 1 kişi ise %1 oran ile 40 milden fazla yanıtını vermiştir.

Mazot alım şekli

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara kullandıkları mazotu ÖTV'li mi yoksa ÖTV'siz mi aldıkları sorulduğunda 24 kişi %34 oran ile ÖTV'li mazot alırken 46 kişi %66 oran ile ÖTV'siz mazot almaktadır.

Bir yılda tüketilen mazot miktarı

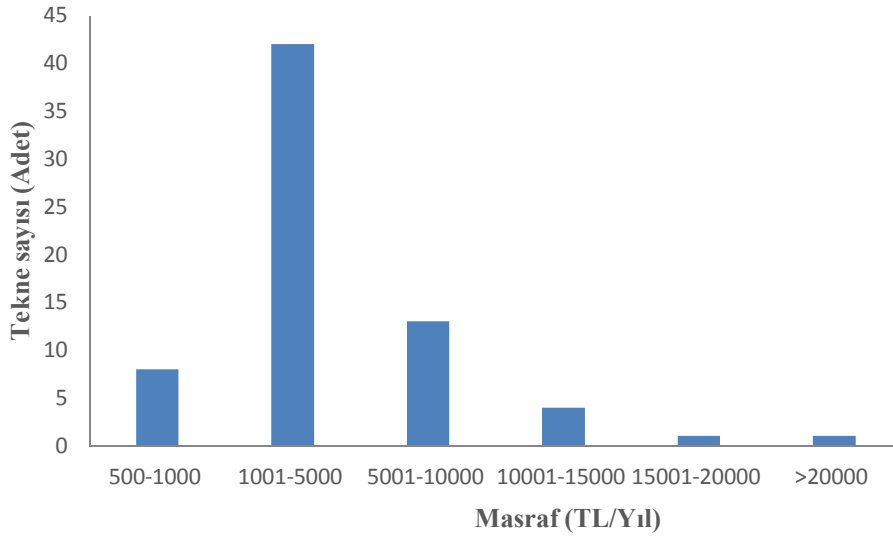
Ankete katılan balıkçılara bir yılda tüketilen mazot miktarları sorulduğunda %51'i 1001-3000 litre tükettiğini, %19'ı 500-1000 litre, %17'si 3001-5000 litre tükettiği, %9'u 0-500 litre tükettiği, %3'ü 8000 litreden fazla tükettiği ve %1'i 5001-8000 litre tükettiği görülmüştür (Şekil 4.28).

Şekil 4.28. Arsuz balıkçıların bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre)

Bir yıllık av aracı alım veya tamir harcamaları

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir yılda iğne, misina, ağ vb. alım veya av araçlarının tamir/bakım gibi harcamalarına ne kadar para harcadıklarını sorusuna büyük çoğunluk olan 42 kişi %61 ile 1001-5000 TL, 13 kişi %19 ile 5001-10000 TL, 8 kişi %12 ile 500-1000 TL, 4 kişi %6 ile 10001-15000 TL , 1 kişi %1 ile 15001-20000 TL ve 1 kişi %1 ile 20000 TL üzeri harcama yaptıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.29).

Şekil 4.29. Arsuz balıkçıların av aracı alım veya tamir harcamaları

Bir yılda tekneye yapılan bakım onarım gideri

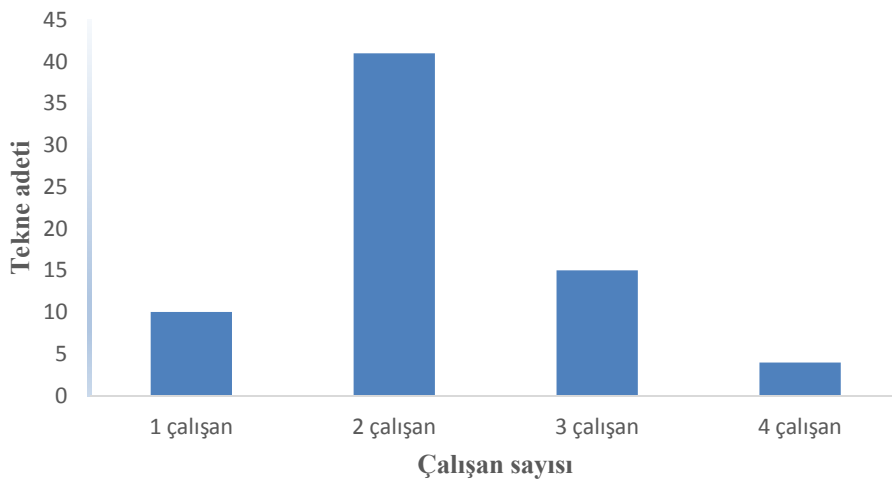
Ankete katılanlardan %54'ü 1001-3000 TL arası, %26'sı 3001-5000 TL arası, %11'i 0-1000 TL ve %9'u 5001-15000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir.

Bir yılda tekneye yapılan yeni yatırım gideri

Arsuz balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılarından 18 kişi teknesine yeni yatırım yaptığını belirtmiştir. 500 TL ile 3000 TL arasında yatırım miktarı belirtmişlerdir.

Teknede çalışan kişi sayısı

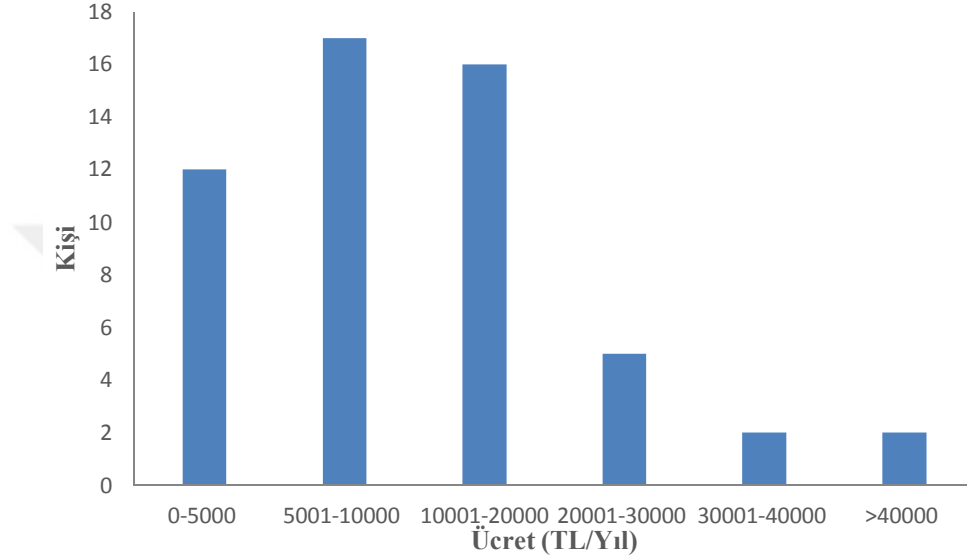
Arsuz balıkçı barınağındaki balıkçılara teknede çalışan kişi sayısı sorulduğunda %59'u 2 kişi, %21'i 3 kişi, %14'ü 1 kişi ve %6'sı 4 kişi çalıştığını belirtmiştir (Şekil 4.30).

Şekil 4.30. Arsuz balıkçıların teknede çalışan kişi sayısı

Teknede çalışanlara 1 yılda ödenen ücret

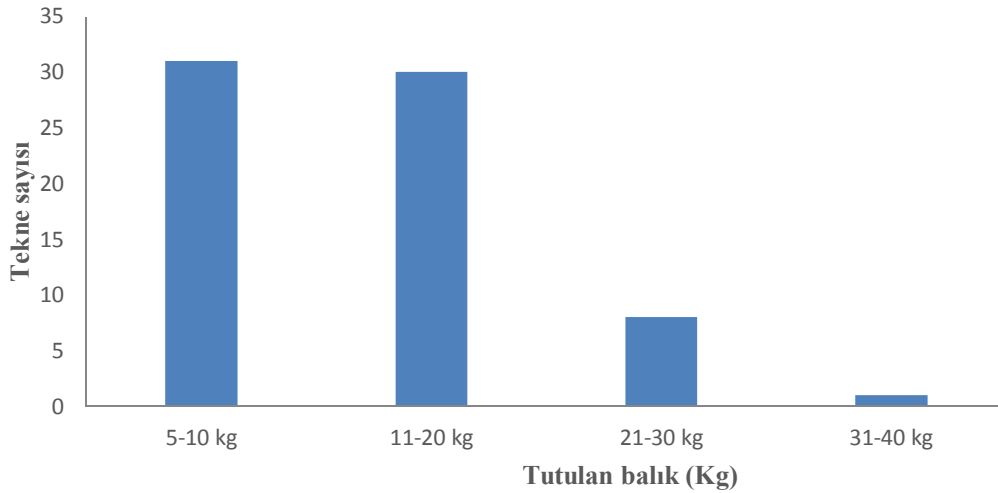
Ankete katılan balıkçılara teknede çalışan kişilere 1 yılda ne kadar ücret ödüyorsunuz sorusuna , %31'i 5001-10000 TL, %30'u 10001-20000 TL, %22'si 0-5000 TL, %9'u 20001-30000 TL, %4'ü 30001-40000 TL ve %4'ü 40000 TL'den fazla ücret ödedikleri belirlenmiştir (Şekil 4.31).

Şekil 4.31. Arsu balıkçıların teknedeki çalışanlara 1 yılda ödediği ücret

Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı

Balıkçılara sorulan “Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı” sorusuna balıkçıların (%44) 5-10 kg balık avladığını söylerken, %43'ü 11-20 kg arasında, %12'si 21-30 kg arasında, ve %1'i 31-40 kg arasında balık avladığını söylemiştir (Şekil 4.32).

Şekil 4.32. Arsu balıkçıların bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı

Avlanan balığın satış şekli

Arsuz balıkçı barınağında işletilen 70 teknede avladıkları balığı satış şekli sorulduğunda %88'i tüccara sattığını %6'sı kendisinin sattığı ve aynı oran ile %6'sı ise kendisi ve tüccara sattığını ifade etmiştir.

Satılmayan balıkların değerlendirilmesi

Satılmayan balıkları nasıl değerlendirdikleri sorusuna 52 kişi (%74) satılmayan balığın olmadığını, 11 kişi (%16) dağıttığını ve 7 kişi (%10) kendisinin tükettiğini söylemiştir.

Balıkları sınıflandırma durumu

Balıkları sınıflandırma şekilleri sorulduğunda yarısından fazlası (%66) Tür-Boy, %17'si Tür-Ağırlık, %16'sı tür ve %1'i boy şeklinde sınıflandırma yaptıklarını söylemişlerdir.

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz sorusu sorulduğunda 61 kişi %87 oran ile devam edeceğini belirtirken, 9 kişi %13 oran ile devam etmeyeceğini devam edeceğini söylemiştir.

Sürdürülebilir balıkçılık ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları ve bilgi sahibi değillerse bu konuda eğitim almak isteyip istememeleri

Ankete katılan balıkçıların %85 oranında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve tamamının da bu konuda eğitim almak istediğini belirtmişlerdir.

Gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istersiniz

Ankete katılan balıkçılara gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını ister misiniz sorusuna 38 kişi (%54) hayır, 23 kişi (%33) Devlet destek verirse evet yanıtını verirken 9 kişi (%13) evet demiştir

Av yasağınının yeterli olup olmadığı

Ankete katılan balıkçılara av yasağını yeterli buluyor musunuz sorusuna %56'sı (39 kişi) yeterli, %44'ü (31 kişi) yeterli değil yanıtını vermiştir.

Kredi alma durumu

Ankete katılan balıkçılara kredi alıp alamama durumu sorulduğunda 25 kişi %36 ile alabiliyor yanıtını verirken, 45 kişi %64 ile kredi alamadığını belirtmiştir.

Birkaç balıkçı ile birleşip daha büyük bir tekne almak ister misiniz

Balıkçılara birkaç balıkçı birleşip daha büyük bir tekne almak ister misiniz sorusuna 63 kişi (%90) hayır, 7 kişi (%10) evet yanıtını vermiştir.

Balıkçıların karşılaştıkları sorunlar

Arsuz balıkçı barınağındaki balıkçılara balıkçılıkta karşılaştıkları sorunlar sorulduğunda; Bölge için en büyük problemlerden birisi olan dinamit ile yapılan avcılığın sayısında azalma olmasına rağmen hala devam ettirildiği ve bunun zararlarından bahsetmişlerdir. Trol avcılarının gece gündüz çalışması ve av araçlarına zarar vermesi, trol ve gırgırların küçük teknelerin çalışma alanlarını paylaştığını düşünerek avcılık sahalarının daha yukarı çıkması gerekliliği, trol ve gırgırların av yasağı zamanının yanlış olduğu, trol ve gırgırların yunuslara ve deniz kaplumbağalarına zarar vermeleri şeklinde büyük teknelerin etkilerinden bahsetmişlerdir.

Balık stoklarının azalması, bilinçsiz avcılık, fiyatların istikrarsız olması, pazarlama zorluğu, balıkçı örgütlenmesindeki yetersizlik, su kaynaklarının kirlenmesinden bahsetmişlerdir.

Sahil güvenliğinin evrak süresi geçince biraz daha ılımlı olması gerektiği ve balıkçılar üzerinde olan baskısından bahsetmişlerdir.

Yasa dışı avcılık olan kafes sepet ile avcılık yapılması, paraketaların kafeslere takılması, amatör teknelerin ticari avcılık yapması, av aracı malzemelerinin pahalı olması, bölge için değerli olan orfoz balığının yasak olması, av yasaklarının bölgeye göre düzenlenmesi gerekliliğinden bahsetmişlerdir.

Balıkçı barınaklarının sayısının azalması, devletin balıkçıya daha fazla destek vermesi gerekliliğinden, ÖTV'li ve ÖTV'siz yakıt fiyatlarının yüksekliğinden bahsetmişlerdir.

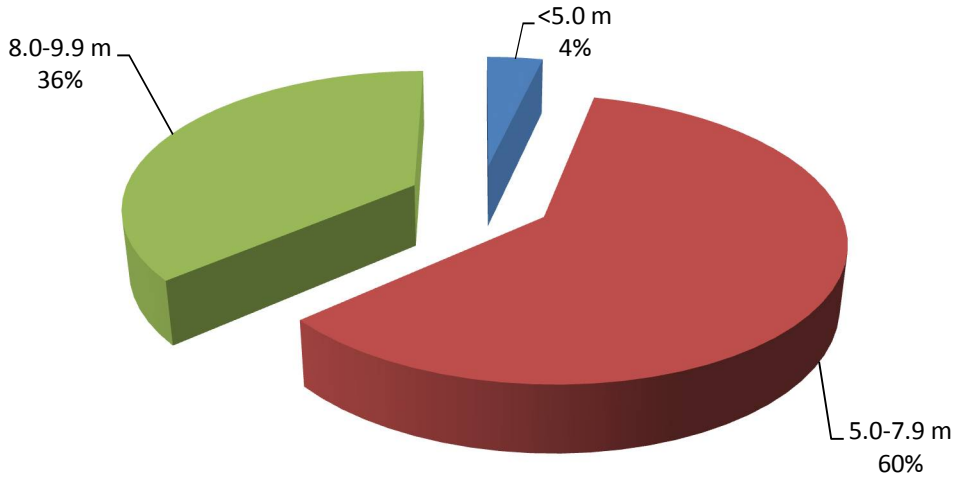
4.3. İskenderun

Hatay İli kıyı şeridinde bulunan İskenderun ilçesinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan balıkçı barınağına bağlı avcılık faaliyeti gerçekleştiren balıkçıların sorunları ve sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir.

4.3.1. İskenderun İlçesi av araçlarının teknik, fiziksel özellikleri

Teknelerin boyu

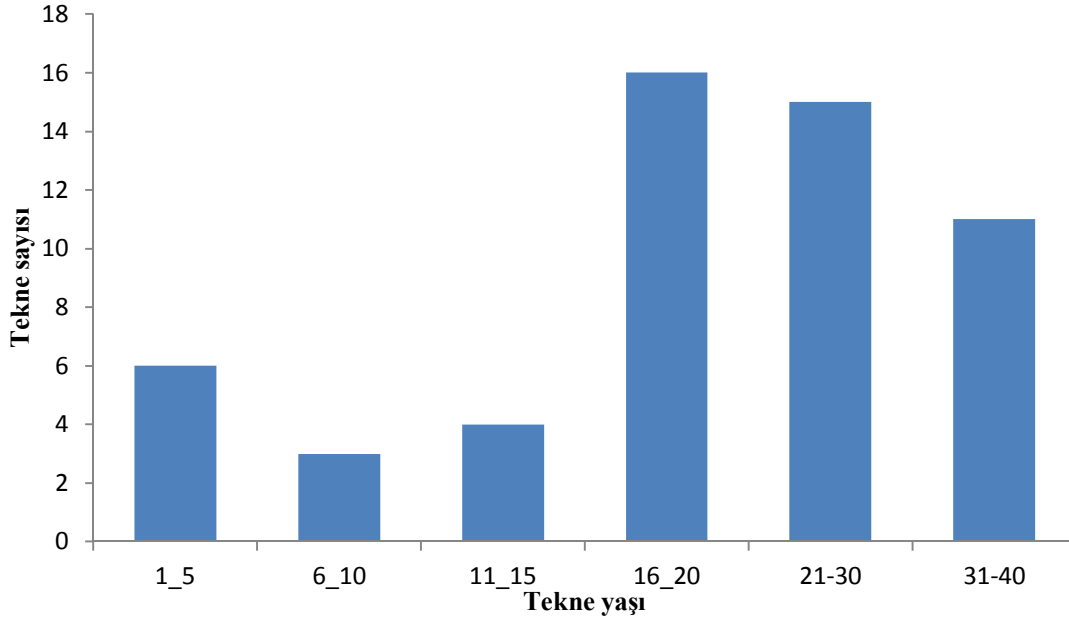
İskenderun balıkçı barınağında incelenen teknelerin boylarının 4,85 m ile 9,8 m arasında değiştiği görülmüştür. Tekne boy grupları dağılımı incelendiğinde, en yüksek oranda 8,0 ile 9,9 m arasındaki tekne boy grubu %60 ile, 8,0 ile 9,9 m arasındaki tekne boy grubu %36 ile, 5,0 m'den küçük tekneler %4 ile en düşük oranda yer almıştır (Şekil 4.33).

Şekil 4.33. Iskenderun İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları

Teknelerin yaşı

İskenderun balıkçı barınağında incelenen 55 teknenin 1 ile 50 yaş arasında değiştiği görülmüştür. En düşük oran ile 6-10 yaş grubu tekneler %6'lık bir dağılım gösterirken, %7'lik oran ile 11-15 yaş grubu, %11'lik oran ile 1-5 yaş grubu, %20'lik oran ile 31-40 yaş grubu, %27'lik oran ile 21-30 yaş grubu ve %29'luk oran ile 16-20 yaş grubu tekneler olduğu görülmüştür (Şekil 4.34).

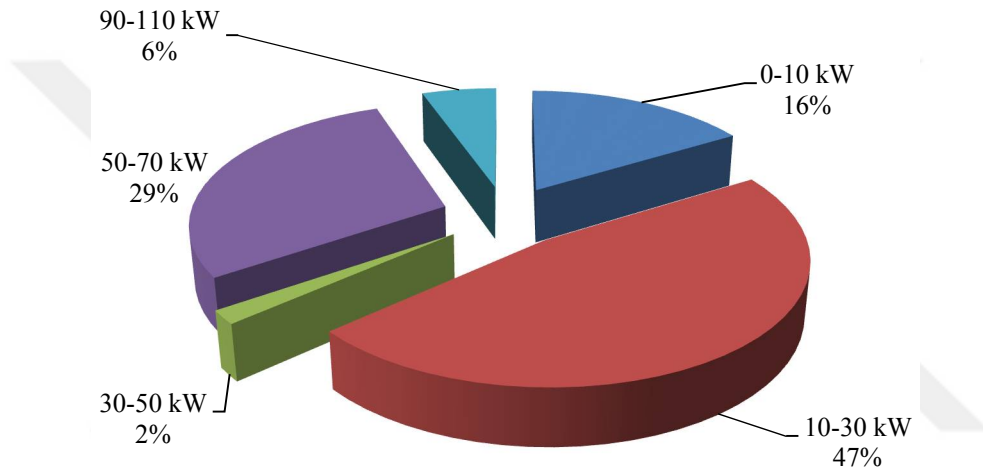
Şekil 4.34. Iskenderun İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları

Teknelerin mülkiyet durumu

İskenderun balıkçı barınağında tekne mülkiyet durumu gözlemlendiğinde balıkçıların 53'ünün (%96) mülkiyeti kendine ait tekneler ile ve 1 kişinin (%2) ise ortak olan teknelerle ve aynı oran ile %2'lik kısım 1 kişinin başkasının teknesiyle çalıştığı görülmektedir.

Avcılık amacıyla kullanılan teknelerin motor gücü

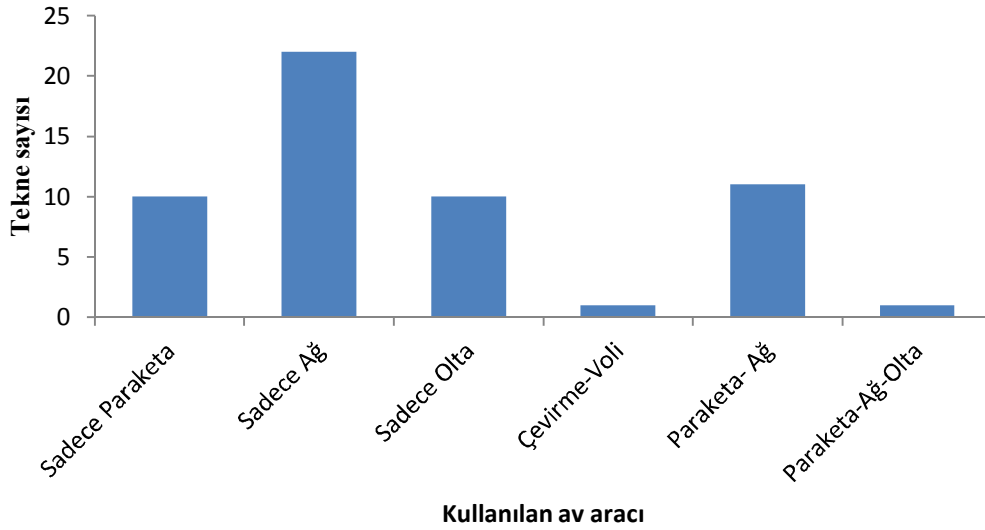
İskenderun balıkçı barınağında incelenen 55 teknenin motor güçleri 4.85 kW ile 100.78 kW arasında değişim göstermektedir. 10-30 kW gücündeki teknelerin %47 ile en fazla kullanıldığı gözlenirken 30-50 kW gücündeki teknelerin en az kullanıldığı görülmektedir (Şekil 4.35).

Şekil 4.35. İskenderun İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü

Avcılıkta kullanılan av aracı

İskenderun balıkçı barınağında balıkçılar ile yapılan anket sonuçlarından elde edilen verilere bakıldığında en yüksek oran %40 ile 22 teknede ağ, %20'lik oran ile 11 teknede paraketa-ağ, %18'lik kısım 10 teknede olta yine %18'lik kısım 10 teknede paraketa, %2'lik kısım 1 teknede paraketa- ağ-olta ve yine %2'lik kısım 1 teknede çevirme-voli, ile avcılık yapılmaktadır. Böylece toplamda 22 teknede paraketa ile avcılık, 34 teknede ağ ile avcılık, 11 teknede olta ile avcılık, 1 teknede voli ile avcılık yapılmaktadır (Şekil 4.36).

Şekil 4.36. İskenderun İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı

Tekne yapım materyali

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların teknelerinin hepsinin yapım materyali ahşaptır.

Teknenin yapıldığı yer

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara teknelerin yapım yeri sorulduğunda 40 teknenin (%73) Hatay yapımı, 11 teknenin (%20) Karadeniz, 2 teknenin (%4) orta akdeniz ve 2 teknenin (%3) Marmara yapımı olduğunu belirtmişlerdir.

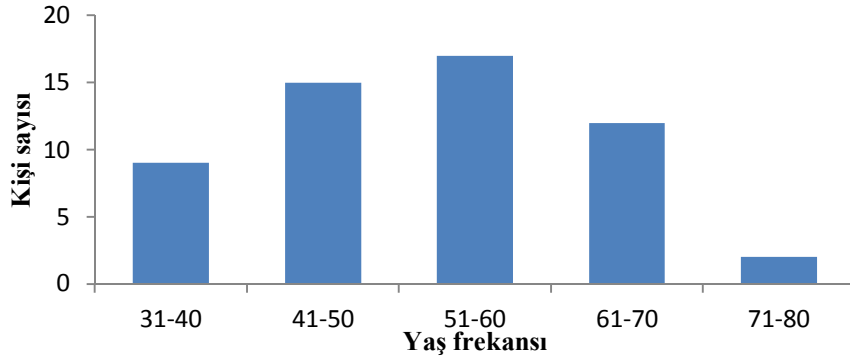
Av aracının atılış ve toplanış saatleri

İskenderun balıkçı barınağındaki balıkçılardan ağ ile avcılık yapanlar genel olarak 18:00' da ağlarını atıp 06:00'da ağlarını topladığını, paraketa ile avcılık yapanlar genelde 08:00'da paraketalarını bırakmış olup yaklaşık 2 saat sonra toplamaya başladıklarını belirtmişlerdir.

4.3.2. İskenderun ilçesi balıkçıların sosyoekonomik özellikleri

Balıkçıların yaşı

Balıkçıların yaşları 32 ile 78 yaş arasında olduğu gözlenmiştir. Yaş gruplarına bakıldığında 1. Sırada 17 kişi (%31) ile 51-60 yaş aralığı yer alırken, sırası ile 15 kişi (%27) oranla 41-50 yaş aralığı, 12 kişi (%22) ile 61-70 yaş aralığı ve 9 kişi (%16) 31-40 yaş aralıkları takip etmektedir. En küçük oranı 2 kişi ile (%4) 71-80 yaş aralığı oluşturmaktadır (Şekil 4.37).

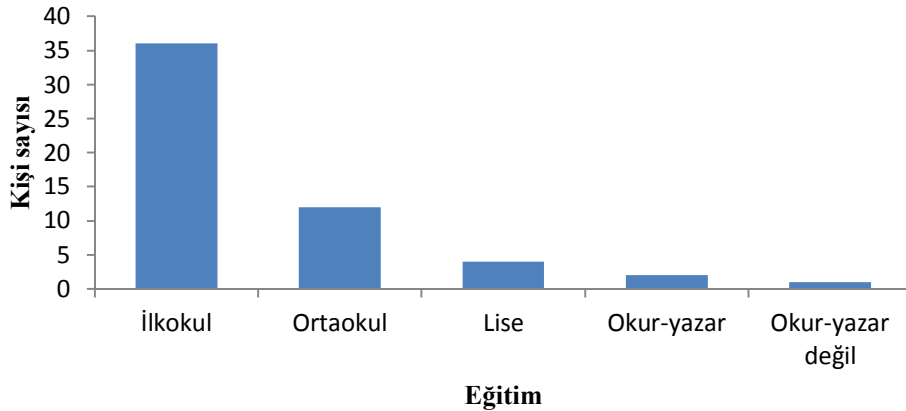
Şekil 4.37. İskenderun balıkçılarının yaş frekans dağılımı

Balıkçıların medeni durumu

İskenderun balıkçı barınağındaki balıkçıların medeni durumuna bakıldığında, 49 kişinin (%89) evli olduğu, 6 kişinin ise (%11) bekar olduğu saptanmıştır.

Balıkçıların öğrenim durumu

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların eğitim durumları incelendiğinde büyük çoğunluk olan %65'lik oran ile 36 kişinin ilkokul mezunu, %22'lik oran ile 12 kişinin ortaokul mezunu, %7'lik oran ile 4 kişinin lise, %4 oran ile 2 kişinin okur yazar ve %2 oran ile 1 kişinin okur-yazar olmadığı görülmektedir (Şekil 4.38).

Şekil 4.38. İskenderun balıkçılarının öğrenim durumu

Balıkçı eşlerinin öğrenim durumu

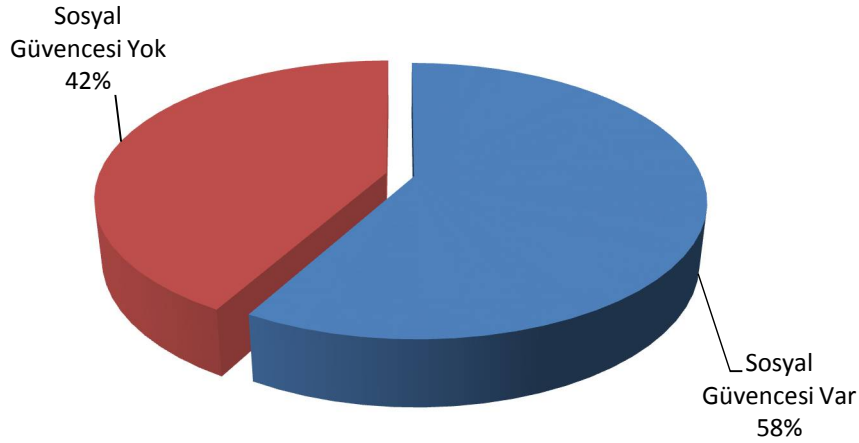
İskenderun balıkçı barınağında balıkçı eşlerinin öğrenim durumları incelendiğinde %80'inin 39 kişi ile ilkokul, %8'inin 4 kişi okur-yazar olduğu, %6'sının 3 kişi ortaokul, %4'ü 2 kişi okur-yazar değil ve %2'si 1 kişinin lise mezunu olduğu görülmektedir.

Balıkçılık yapanların oranı

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara balıkçılık dışında başka işle uğraşiyor musunuz sorusuna 37 kişi %67 oran ile sadece balıkçılık yaptığını, 18 kişi %33 oran ile başka iş veya emekli olduğunu ek geliri olduğunu söylemiştir.

Balıkçıların sosyal güvence durumu

İskenderun balıkçı barınağında balıkçıların sosyal güvence durumları incelendiğinde, balıkçıların %58'i 32 kişi ile bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı oldukları, %42'sinin 23 kişi ile bir sosyal güvencesinin olmadığını belirtmişlerdir (Şekil 4.39). Sosyal güvencesi olmayan 23 kişiden 3 kişi ise yeşil kart sahibi olduğunu belirtmiştir.

Şekil 4.39. İskenderun balıkçıların sosyal güvence durumu

Balıkçılığı seçme nedeni

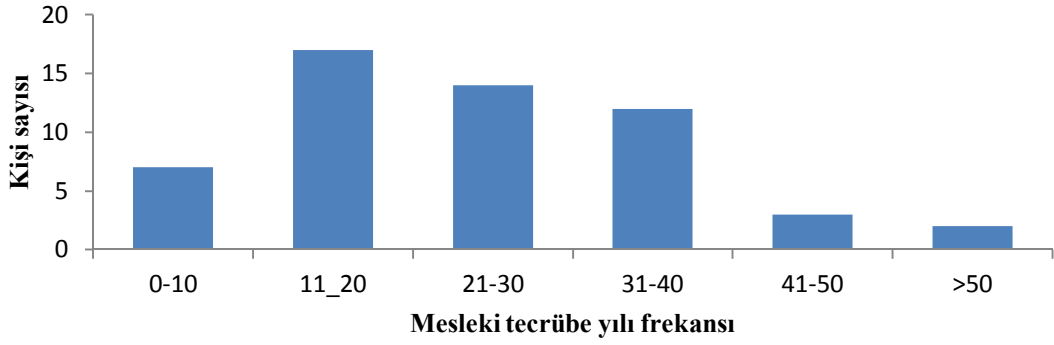
Yapılan anket sonucunda İskenderun balıkçı barınağındaki balıkçıların balıkçılığı seçme nedeni sorusuna 36 kişi %65'i işsizlikten, 11 kişi %20'si sevdiği için ve 8 kişi %15'i ise baba mesleği olduğu için balıkçılığı seçtiğini belirtmiştir (Şekil 4.40).

Şekil 4.40. İskenderun balıkçıların balıkçılığı seçme nedeni

Balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçılara mesleki tecrübelerinin kaç yıl olduğu sorulduğunda , 5 yıl ile 60 yıl arasında değişen bir dağılımın olduğu görülmektedir. 17 kişi (%31) 11-20 yıl, 14 kişi (%25) 21-30 yıl, 12 kişi (%22) 31-40 yıl, 7 kişi (%13) 0-10 yıl, 3 kişi (%5) 41-50 yıl, 2 kişi (%4) 50 yıldan fazla tecrübeye sahip olduğu görülmüştür (Şekil 4.41).

Şekil 4.41. İskenderun balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçıların ev mülkiyeti

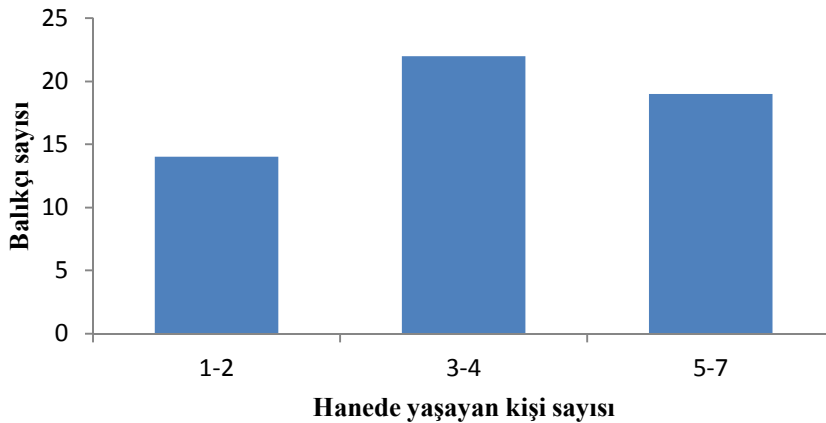
İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların 30'u %55 oran ile kendi evinde oturduklarını söylerken, 25'i %45 oran ile kirada oturduğunu belirtmektedir.

Balıkçıların otomobil mülkiyeti

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların 11 kişi (%20) otomobili olduğunu söylerken, 44 kişi (%80) otomobili olmadığını bildirmiştir.

Kendiniz dahil hanede yaşayan kişi sayısı

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların %25'i hanede 1-2 kişi yaşadığını, %40'ı 3-4 kişi yaşadığını büyük bir çoğunluğu olan %35'i ise 5-7 kişi hanede yaşadığını belirtmiştir (Şekil 4.42).

Şekil 4.42. İskenderun balıkçıların hanede yaşayan kişi sayısı

Kendiniz dahil hanenizde çalışan kişi sayısı

Ankete katılanların 44 kişi (%80) haneye maddi olarak bir tek kendilerinin katkıda bulunduğunu belirtirken, 10 kişi (%18) hanede 2 kişinin çalıştığını ve 1 kişi (%2) ise 2 kişiden fazla kişinin çalıştığını belirtmiştir.

Tekneyi satın alma yaptırma şekli

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara tekneyi nasıl satın aldığı yaptırma şekli sorulduğunda 34 kişi %64 gibi büyük bir çoğunluğu tekneyi öz sermayesi ile aldığı, 14 kişi %26'sı şahıstan borç alarak, 4 kişi %8'i kredi ile ve 1 kişi %2'si miras tekne aldığını belirtmiştir.

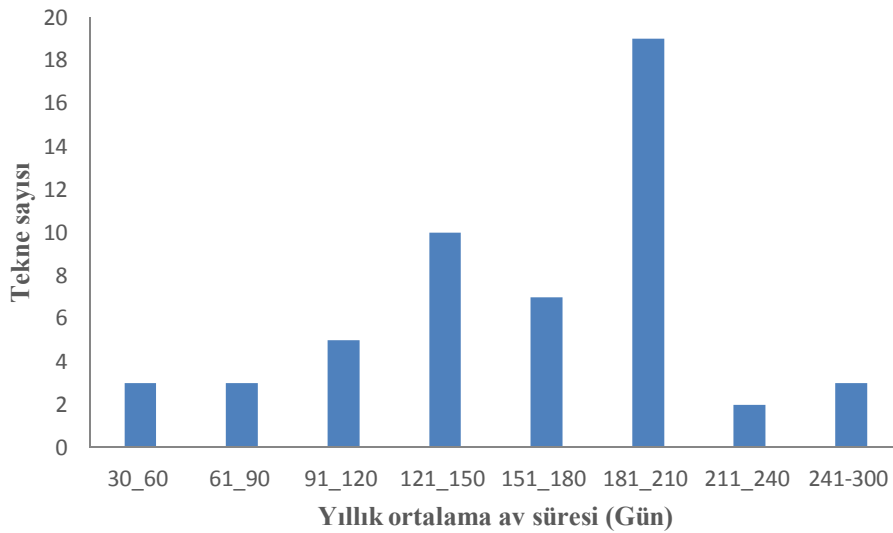
4.3.3. İskenderun ilçesi balıkçılığın ekonomik analizi

Bir günde ava çıkma sayısı

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir günde ava çıkma sayıları sorulduğunda tamamı % 100'ü günde 1 kez ava çıktığını söylemiştir.

Yıllık ortalama av süresi

İskenderun balıkçı barınağındaki balıkçılara yıllık ortalama av süreleri sorulduğunda %36'sı 181-210 gün arasında, %19'u 121-150 gün arasında, %13'ü 151-180 gün arasında, %10'u 91-120 gün arasında, %6'sı 241-300 gün arasında, %6'sı 61-90 gün arasında, %6'sı 30-60 gün arasında, %4'ü 211-240 gün arasında balığa çıktıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.43).

Şekil 4.43. İskenderun balıkçıların yıllık ortalama av süresi

Günlük ortalama kaç mil yaptıkları

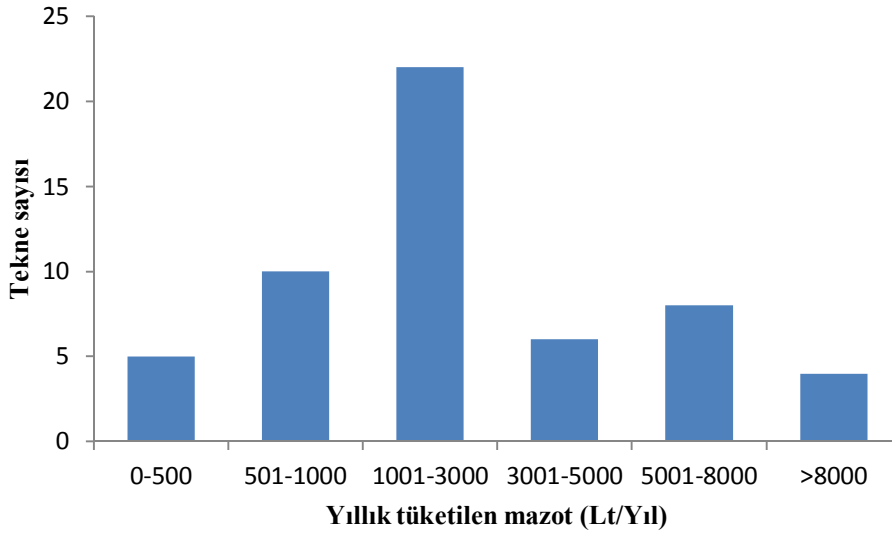
İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara günlük ortalama kaç mil yaptıkları sorusuna 28 kişi (%51) 5-15 mil arası ve 25 kişi (%45) 16-30 mil arası ve 1 kişi (%2) 31-40 mil ve 1 kişi (%2) 40 milden fazla yanıtını vermiştir.

Mazot alım şekli

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara kullandıkları mazotu ÖTV'li mi yoksa ÖTV'siz mi aldıkları sorulduğunda 35 kişi %64 oran ile ÖTV'li mazot alırken 20 kişi %36 oran ile ÖTV'siz mazot almaktadır.

Bir yılda tüketilen mazot miktarı

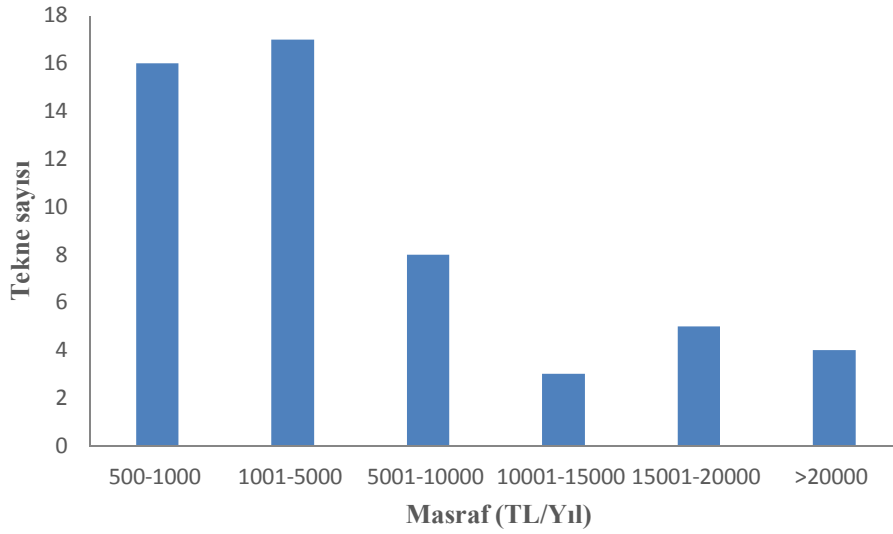
Ankete katılan balıkçılara bir yılda tüketilen mazot miktarları sorulduğunda %40'ı 1001-3000 litre tükettiğini, %18'i 501-1000 litre, %15'i 5001-8000 litre tükettiği, %11'i 3001-5000 litre tükettiği, %9'u 0-500 litre tükettiği ve %7'si 8000 litreden daha fazla yakıt kullandığı görülmüştür (Şekil 4.44).

Şekil 4.44. İskenderun balıkçıların bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre)

Bir yıllık av aracı alım veya tamir harcamaları

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir yılda iğne, misina, ağ vb. alım veya av araçlarının tamir harcamalarına ne kadar para harcadıklarını sorusuna %32'si 1001-5000 TL, %30'u 500-1000 TL, %15'i 5001-10000 TL, %9'u 15001-20000 TL, %8'i 20000 TL üzeri ve %6'sı 5001-10000 TL üzeri harcama yaptıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.45).

Şekil 4.45. İskenderun balıkçıların av aracı alım veya tamir harcamaları

Bir yılda tekneye yapılan bakım onarım gideri

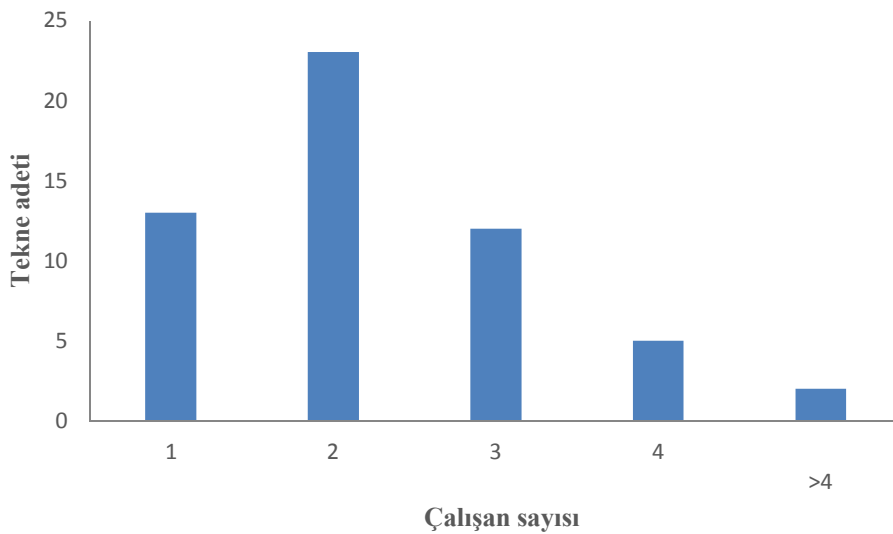
Ankete katılanlardan %53'ü 1001-3000 TL arası, %20'si 3001-5000 TL arası, %16'sı 0-1000 TL ve %11'i 5001-15000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir.

Bir yılda tekneye yapılan yeni yatırım gideri

İskenderun balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılarından 2 kişi teknesine yeni yatırım yaptığını belirtmiştir. 1000 TL ile 6000 TL arasında yatırım miktarı belirtmişlerdir.

Teknede çalışan kişi sayısı

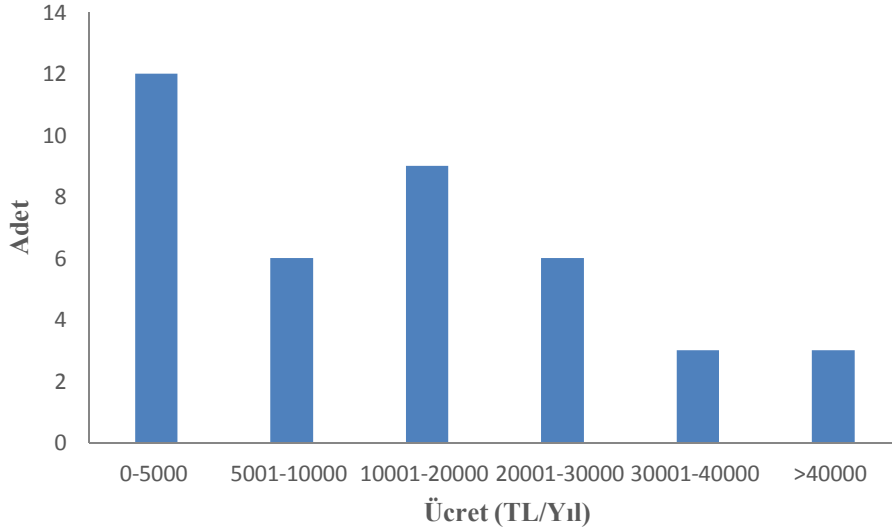
İskenderun balıkçı barınağındaki balıkçılara teknede çalışan kişi sayısı sorulduğunda %42'si 2 kişi, %24'ü 1kişi, %22'si 3 kişi, %9'u 4 kişi ve %3'ü 4 kişiden fazla kişi çalıştığını belirtmiştir (Şekil 4.46).

Şekil 4.46. İskenderun balıkçıların teknede çalışan kişi sayısı

Teknede çalışanlara 1 yılda ödenen ücret

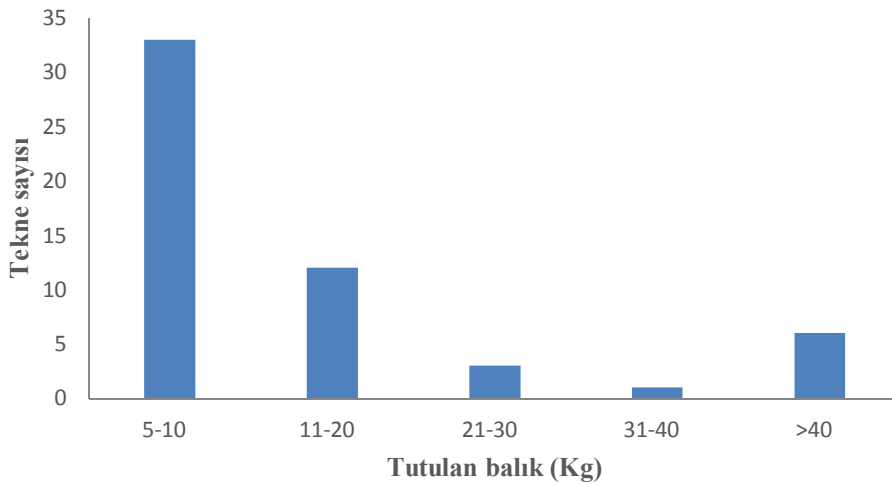
Ankete katılan balıkçılara teknede çalışan kişilere 1 yılda ne kadar ücret ödüyorsunuz sorusuna , %31'i 0-5000 TL, %23'ü 10001-20000 TL, %15'i 5001-10000 TL, %15'i 20001-30000 TL, %8'i 30001-40000 TL ve %8'i 40000 TL'den fazla ücret ödedikleri belirlenmiştir (Şekil 4.47).

Şekil 4.47. İskenderun balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret

Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı

Balıkçılara sorulan “Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı” sorusuna balıkçıların büyük bir çoğunluğu (%60) 5-10 kg balık avladığını söylerken, %22'si 11-20 kg arasında, %11'i 40 kg'dan fazla, %5'i 21-30 kg arasında ve %2'si 31-40 kg arasında balık avladığını söylemiştir (Şekil 4.48).

Şekil 4.48. İskenderun balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı

Avlanan balığın satış şekli

Ankete katılan balıkçılara avladıkları balığı satış şekli sorulduğunda %100'ü tüccara sattığını ifade etmiştir.

Satılmayan balıkların değerlendirilmesi

Satılmayan balıkları nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda 47 kişi (%85) satılmayan balığın olmadığını, 8 kişi (%15) kendisinin tükettiğini söylemiştir.

Balıkları sınıflandırma durumu

Ankete katılan balıkçılara balıkları sınıflandırma şekilleri sorulduğunda %49 Tür, %42'si Tür-Boy, %9'u Tür-Ağırlık şeklinde sınıflandırma yaptıklarını söylemişlerdir.

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz sorusu sorulduğunda 49 kişi %89 oran ile devam edeceğini belirtirken, 6 kişi %11 oran ile devam etmeyeceğini söylemiştir.

Sürdürülebilir balıkçılık ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları ve bilgi sahibi değillerse bu konuda eğitim almak isteyip istememeleri

Ankete katılan balıkçıların %80 oranında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve tamamının da bu konuda eğitim almak istediğini belirtmişlerdir.

Gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz

Ankete katılan balıkçılara gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz sorusuna 29 kişi (%53) hayır, 21 kişi (%38) Devlet destek verirse evet yanıtını verirken 5 kişi (%9) evet demiştir.

Av yasağının yeterli olup olmadığı

Ankete katılan balıkçılara av yasağını yeterli buluyormusunuz sorusuna %45'i (25 kişi) yeterli, %55'i (30 kişi) yeterli değil yanıtını vermiştir.

Kredi alma durumu

Ankete katılan balıkçılara kredi alıp alamama durumu sorulduğunda 11 kişi %20 ile alabiliyor yanıtını verirken, 44 kişi %80 ile kredi alamadığını belirtmiştir.

Birkaç balıkçı ile birleşip daha büyük bi tekne almak istermisiniz

Balıkçılara birkaç balıkçı birleşip daha büyük bi tekne almak istermisiniz sorusuna 53 kişi (%96) hayır, 2 kişi (%4) evet yanıtını vermiştir.

Balıkçıların karşılaştıkları sorunlar

İskenderun balıkçı barınağındaki balıkçılara balıkçılıkta karşılaştıkları sorunlar sorulduğunda; av aracı malzemelerinin pahalı olması, orfoz yasağı, balık stoklarının azalması, teknede çalışacak eleman bulamama, bilinçsiz avcılık, fiyatların istikrarsız

olması, aşırı avcılık, balıkçı örgütlenmesindeki yetersizlikten ve sahil güvenlik ve su ürünleri personellerinin gerekli denetimleri yapmadığını belirtmişlerdir.

Trol ve gırgırların av yasağı zamanının yanlış olması ve küçük teknelerin çalışma alanlarını paylaştığını düşünerek avcılık sahalarının daha yukarı çıkması gerekliliğinden bahsetmişlerdir.

ÖTV'li ve ÖTV' siz yakıt fiyatlarının yüksek olmasından bahsetmişlerdir.

Balıkçılar barınaklarının gereksiz ücret talep etmesinden, av yasaklarının bölgeye göre düzenlenmesi gerekliliği, balık fiyatlarının tüccarların tekelinde olması, kullanılan uzatma ağlarının çok uzun olduğu, av yasağı olan bölgelerin açılması gerektiğinden bahsetmişlerdir.

Santraller demirçelik gibi yerler balıkçılığı etkilemesi termik santrallerin suları ısıtması, su kaynaklarının kirlenmesi sanayi kirliliği, fabrika atıklarından rahatsızlıklarını dile getirmişlerdir.

Kullanılan uzatma ağlarının çok uzun olduğu, av yasağı olan bölgelerin açılması gerektiğinden bahsetmişlerdir.

Bölgesel olarak hava muhalefeti sebebi ile denize çıkamama, yunusların ağlara zarar vermesi cevabını vermişlerdir.

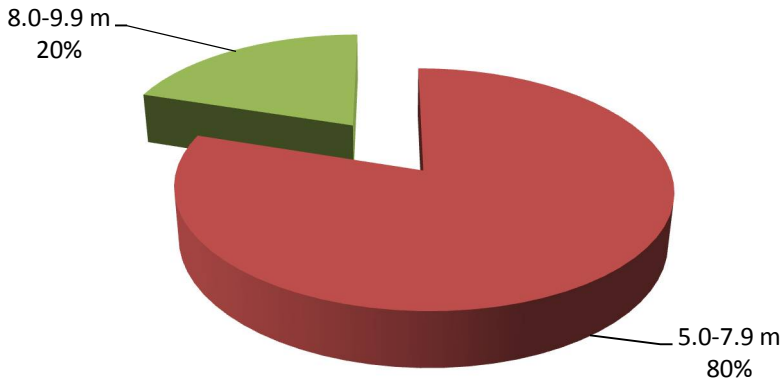
4.4. Payas

Hatay İli kıyı şeridinde bulunan Payas ilçesinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan balıkçıların sorunları ve sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir.

4.4.1. Payas İlçesi av araçlarının teknik, fiziksel özellikleri

Teknelerin boyu

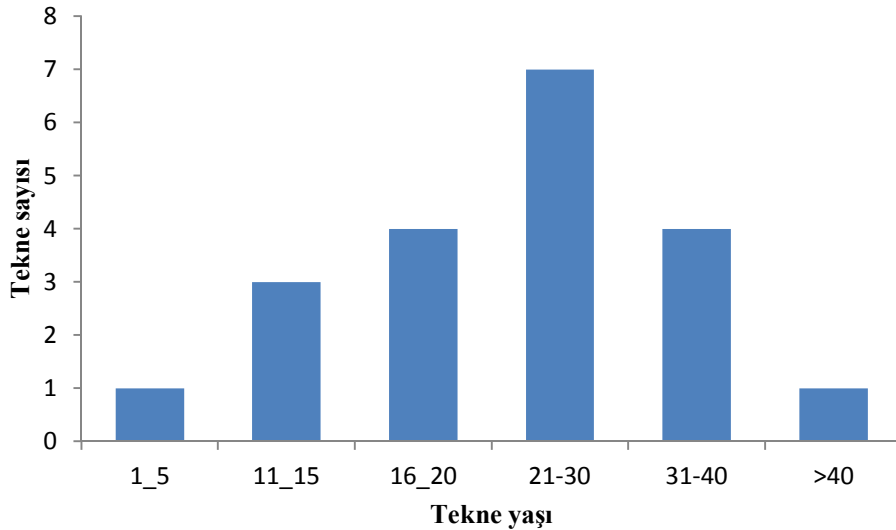
Payas İlçesinde incelenen teknelerin boylarının 5,15 m ile 8,30 m arasında değiştiği görülmüştür. Tekne boy grupları dağılımı incelendiğinde, en yüksek oranda 5,0 ile 7,9 m arasındaki tekne boy grubu %80 ile, 8,0 ile 9,9 m arasındaki tekne boy grubu %20 ile en düşük oranda yer almıştır (Şekil 4.49).

Şekil 4.49. Payas İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları

Teknelerin yaşı

Payas İlçesinde incelenen 20 teknenin 3 ile 50 yaş arasında değiştiği görülmüştür. En düşük oran ile 1-5 yaş ve 40 yaşdan büyük tekneler %5'lik bir dağılım gösterirken, %20'lik oran ile 16-20 yaş ve 31-40 yaş grubu dağılım göstermiştir. En yüksek oran ise %35'lik oran ile 21-30 yaş grubu tekneler olduğu görülmüştür (Şekil 4.50).

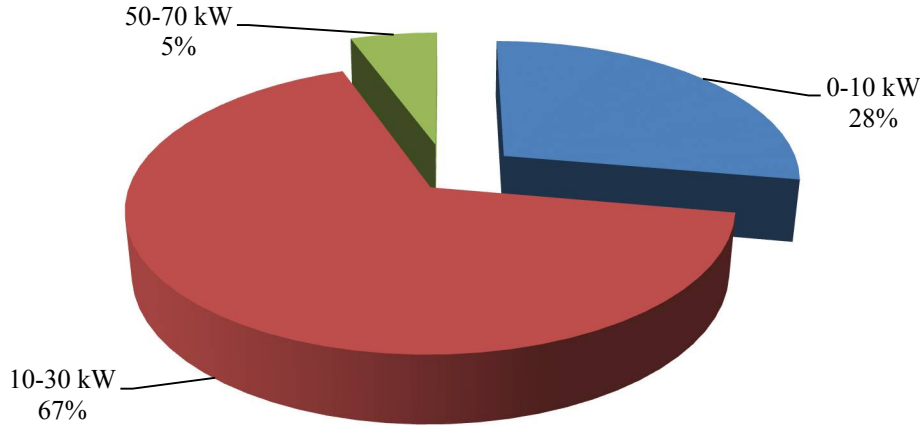
Şekil 4.50. Payas İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları

Teknelerin mülkiyet durumu

Payas İlçesinde tekne mülkiyet durumu gözlemlendiğinde balıkçıların 19'unun (%95) mülkiyeti kendine ait tekneler ile 1'inin ise (%5) başkasının teknesiyle çalıştığı görülmektedir.

Avcılık amacıyla kullanılan teknelerin motor gücü

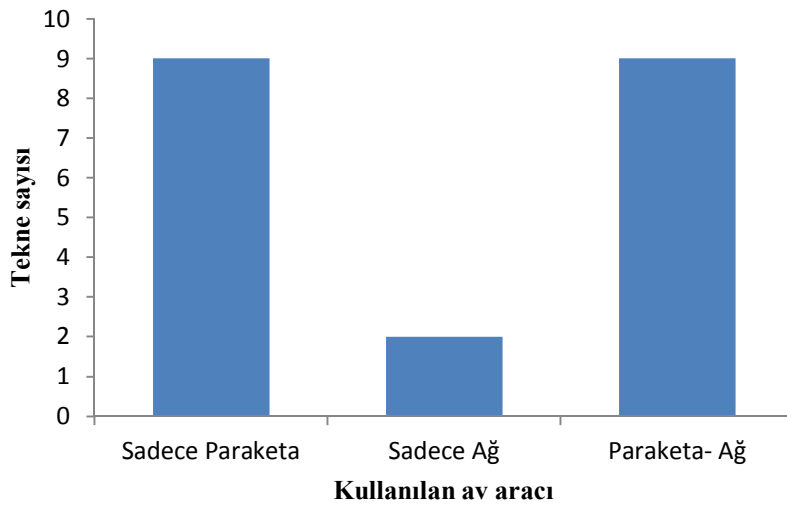
Payas İlçesinde incelenen 20 teknenin motor güçleri 6,71 kW ile 63,43 kW arasında değişim göstermektedir. 10-30 kW gücündeki teknelerin %67 ile en fazla kullanıldığı gözlenir iken 50-70 kW gücündeki teknelerin en az kullanıldığı görülmektedir (Şekil 4.51).

Şekil 4.51. Payas İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü

Avcılıkta kullanılan av araçları

Payas balıkçılar ile yapılan anket sonuçlarından elde edilen verilere bakıldığında en yüksek oran %45'lik oran ile 9 teknede hem paraketa hem paraketa ve ağ, %10 oranı ile 2 tekne ağ ile avcılık yapılmaktadır. Böylece toplamda 18 teknede paraketa ile avcılık, 11 teknede ağ ile avcılık yapılmaktadır (Şekil 4.52).

Şekil 4.52. Payas İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı

Tekne yapım materyali

Payas İlçesinde ankete katılan balıkçıların teknelerinin hepsinin yapım materyali ahşaptır.

Teknenin yapıldığı yer

Payas İlçesinde 20 tekne ile yapılan ankette teknelerin yapım yeri sorulduğunda 10 teknenin (%50) Hatay yapımı, 9 teknenin (%45) Karadeniz, 1 teknenin ise (%5) Orta Akdeniz yapımı olduğunu belirtmişlerdir.

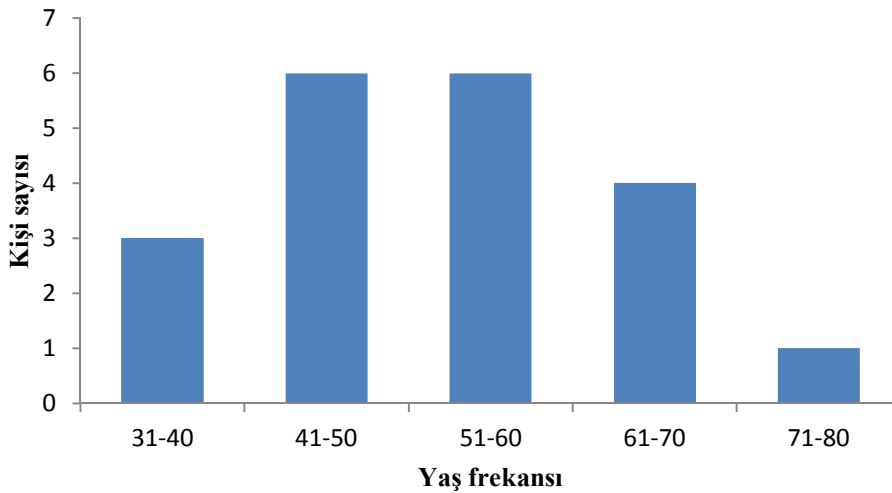
Av aracının atılış ve toplanış saatleri

Payas İlçesi balıkçıları ağ ile avcılık yapanlar genel olarak 18:00' da ağlarını atıp 06:00'da ağlarını topladığını, paraketa ile avcılık yapanlar genelde 08:00'da paraketalarını bırakmış olup 2 saat sonra toplamaya başladıklarını belirtmişlerdir.

4.4.2. Payas ilçesi balıkçılarının sosyoekonomik özellikleri

Balıkçıların yaşı

Balıkçıların yaşları 32 ile 78 yaş arasında olduğu gözlenmiştir. Yaş gruplarına bakıldığında 1. Sırada 6'şar kişi (%30) ile 41-50 yaş aralığı ve 51-60 yaş aralığı yer alırken, sırası ile 4 kişi (%20) ile 61-70 yaş aralığı, 3 kişi (%15) ile 31-40 yaş aralıkları takip etmektedir. En küçük oran ise 1 kişi ile (%5) 71-80 yaş aralığı oluşturmaktadır (Şekil 4.53).

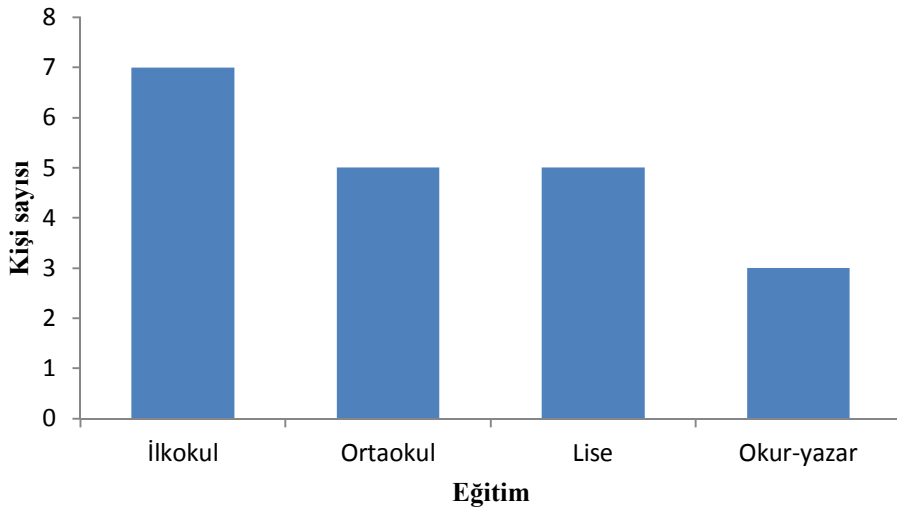
Şekil 4.53. Payas balıkçılarının yaş frekans dağılımı

Balıkçıların medeni durumu

Payas İlçesi balıkçıların medeni durumuna bakıldığında 18 kişi (%90) evli olduğu, 2 kişinin ise (%10) bekar olduğu saptanmıştır.

Balıkçıların öğrenim durumu

Payas İlçesinde ankete katılan balıkçıların eğitim durumları incelendiğinde %35'lik oran ile 7 kişinin ilkökul mezunu, %25'erlik oran ile 5'er kişinin ortaokul mezunu ve lise mezunu olduğu, %15'lik oran ile 3 kişinin okur yazar olduğu görülmektedir (Şekil 4.54).

Şekil 4.54. Payas balıkçıların öğrenim durumu

Balıkçı eşlerinin öğrenim durumu

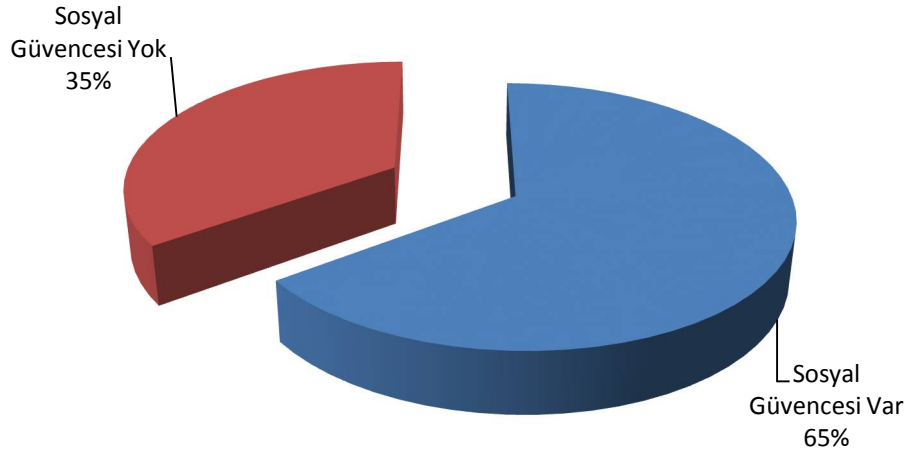
Payas İlçesi balıkçı eşlerinin öğrenim durumları incelendiğinde %50'sinin 9 kişi ile ilkökul, 3'er kişi ile %17'sinin ortaokul, lise mezunu ve okur-yazar olduğu görülmektedir.

Balıkçılık yapanların oranı

Payas İlçesi ankete katılan balıkçılara balıkçılık dışında başka işle uğraşıyor musunuz sorusuna 8 kişi %40 oran ile sadece balıkçılık yaptığını, 12 kişi %60 oran ile başka iş veya emekli olduğunu ek geliri olduğunu söylemiştir.

Balıkçıların sosyal güvence durumu

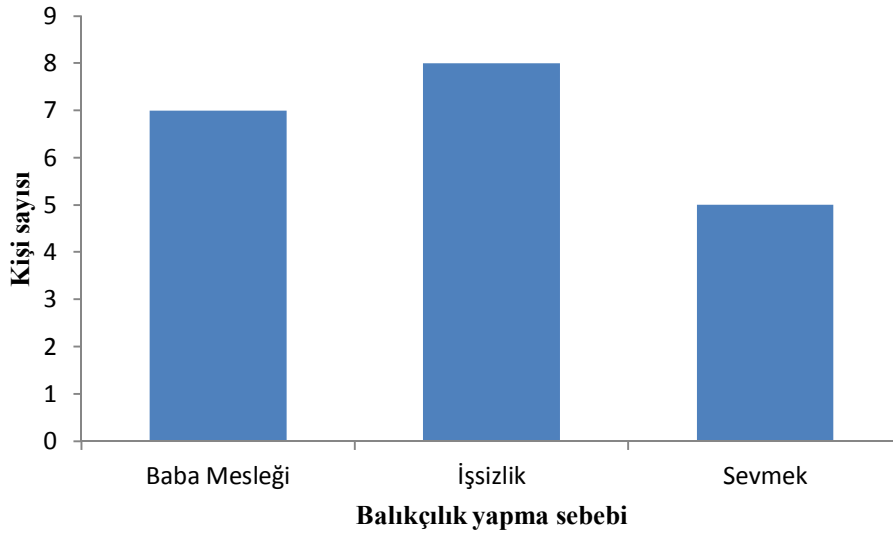
Payas İlçesi balıkçıların sosyal güvence durumları incelendiğinde, balıkçıların %65'i 13 kişi ile bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı oldukları, %25'i 7 kişi ile bir sosyal güvencesinin olmadığını belirtmişlerdir (Şekil 4.55). Sosyal güvencesi olmayan 7 kişiden 2'si ise yeşil kart sahibi olduğunu belirtmiştir.

Şekil 4.55. Payas balıkçılarının sosyal güvence durumu

Balıkçılığı seçme nedeni

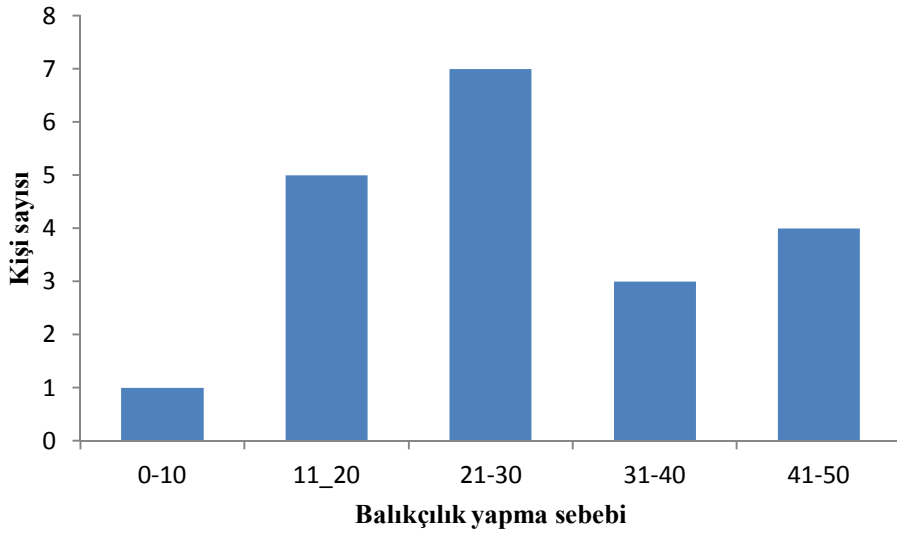
Yapılan anket sonucunda Payas balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni sorusunun 8 kişi ile %40'ı işsizlikten dolayı, 7 kişi ile %35'i baba mesleği ve 5 kişi ise %25 oranında sevdiği için balıkçılığı seçtiğini belirtmiştir (Şekil 4.56).

Şekil 4.56. Payas balıkçılarının balıkçılığı seçme nedeni

Balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçılara mesleki tecrübelerinin kaç yıl olduğu sorulduğunda 5 yıl ile 45 yıl arasında değişen bir dağılımın olduğu görülmektedir. 7 kişi (%35) 21-30 yıl, 5 kişi (%25) 11-20 yıl, 4 kişi (%20) 41-50 yıl, 3 kişi (%15) 31-40 yıl, 1 kişi (%5) 0-10 yıl aralığında tecrübeye sahiptir. (Şekil 4.57).

Şekil 4.57. Payas balıkçılarının mesleki tecrübeleri

Balıkçıların ev mülkiyeti

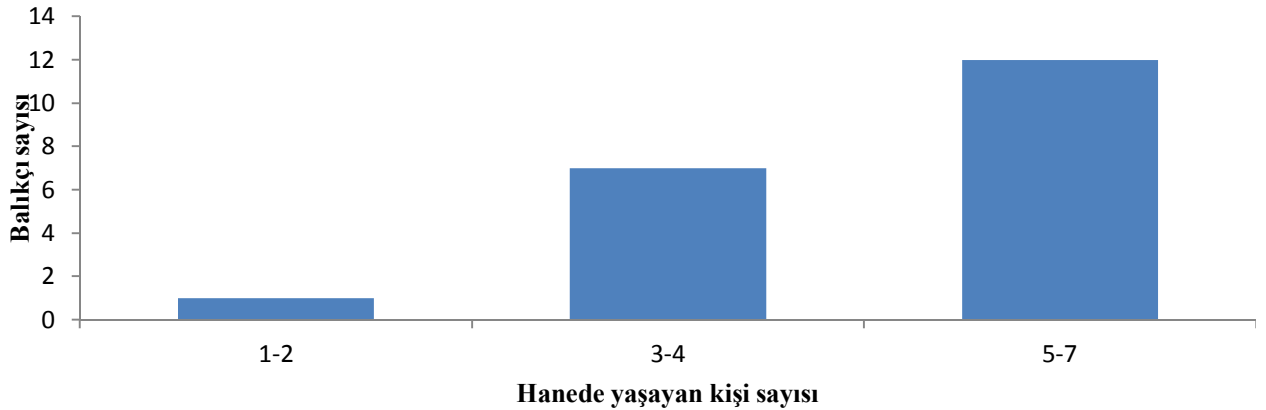
Payas İlçesi ankete katılan balıkçıların 16'sı %80 oran ile kendi evinde oturduklarını söylerken, 4'ü %20 oran ile kirada oturduğunu belirtmektedir.

Balıkçıların otomobil mülkiyeti

Payas İlçesi ankete katılan balıkçılardan 8 kişi (%40) otomobili olduğunu söylerken, 12 kişi (%60) otomobili olmadığını bildirmiştir.

Kendiniz dahil hanede yaşayan kişi sayısı

Payas İlçesi ankete katılan balıkçıların %5'i hanede 1-2 kişi yaşadığını, %35'i 3-4 kişi yaşadığını büyük bir çoğunluğu olan %60'ı ise 5-7 kişi hanede yaşadığını belirtmiştir (Şekil 4.58).

Şekil 4.58. Payas balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı

Kendiniz dahil hanenizde çalışan kişi sayısı

Ankete katılanların 12 kişi (%60) haneye maddi olarak bir tek kendilerinin katkıda bulunduğunu belirtirken, 6 kişi (%30) hanede 2 kişinin çalıştığını ve 2 kişi (%10) ise 2 kişiden fazla kişinin çalıştığını belirtmiştir.

Tekneyi satın alma yaptırma şekli

Payas İlçesi ankete katılan balıkçılara tekneyi nasıl satın aldığı yaptırma şekli sorulduğunda 13 kişi %65 gibi büyük bir çoğunluğu tekneyi özsermayesi ile aldığı, 4 kişi (%20) şahıstan borç alarak, 2 kişi (%10) kredi çekerek ve 1 kişi (%5) miras olarak tekne aldığını belirtmiştir.

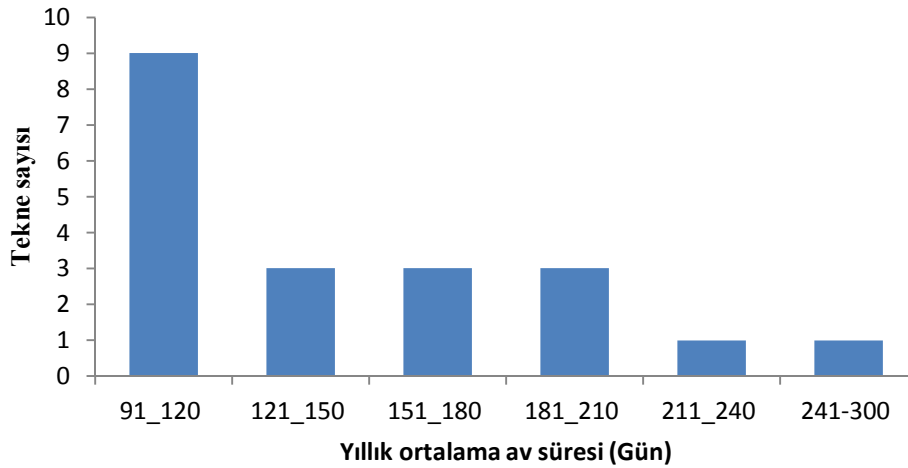
4.4.3. Payas ilçesi balıkçılığın ekonomik analizi

Bir günde ava çıkma sayısı

Payas İlçesi ankete katılan balıkçılara bir günde ava çıkma sayıları sorulduğunda %70'i günde 1 kez, %30'u günde 2 kez ava çıktığını söylemiştir.

Yıllık ortalama av süresi

Payas balıkçılarına yıllık ortalama av süreleri sorulduğunda %45'i 91-120 gün arasında, %15'i 181-210 gün ve 151-180 gün ve 121-150 gün arasında, %5'i 211-240 gün ve 241-300 gün arasında balığa çıktıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.59).

Şekil 4.59. Payas balıkçılarının yıllık ortalama av süresi

Günlük ortalama kaç mil yaptıkları

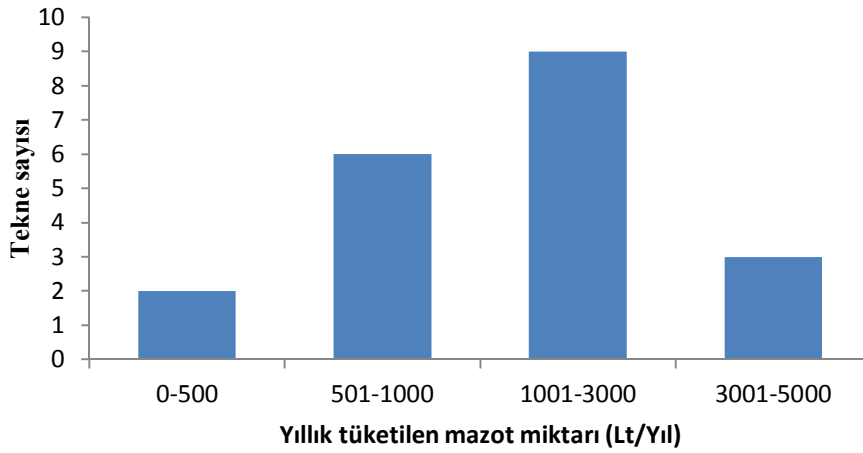
Payas İlçesinde ankete katılan balıkçılara günlük ortalama kaç mil yaptıkları sorusuna büyük bir çoğunluk olan 14 kişi (%70) 5-15 mil arası ve 6 kişi (%30) 16-30 mil arası yanıtını vermiştir.

Mazot alım şekli

Payas İlçesinde ankete katılan balıkçılara kullandıkları mazotu ÖTV'li mi yoksa ÖTV'siz mi aldıkları sorulduğunda 14 kişi %70 oran ile ÖTV'li mazot alırken 6 kişi %30 oran ile ÖTV'siz mazot almaktadır.

Bir yılda tüketilen mazot miktarı

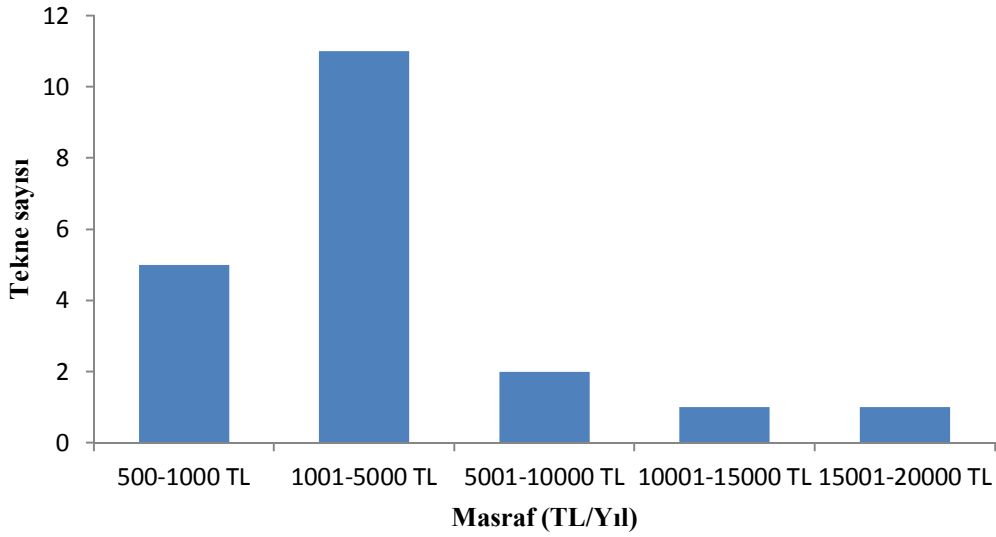
Ankete katılan balıkçılara bir yılda tüketilen mazot miktarları sorulduğunda %45'i 1001-3000 litre tükettiğini, %30'u 501-1000 litre tükettiği, % 15'i 3001-5000 litre tükettiği,%10'u 0-500 litre tükettiği görülmüştür (Şekil 4.60).

Şekil 4.60. Payas balıkçılarının bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre)

Bir yıllık av aracının alımı veya tamiri harcamaları

Payas İlçesinde ankete katılan balıkçılara bir yılda iğne, misina, ağ vb. alım veya av araçlarının tamir/bakım gibi harcamalarına ne kadar para harcadıklarını sorusuna 11 kişi %55 ile 1001-5000 TL, 5 kişi %25 ile 500-1000 TL, 2 kişi %10 ile 5001-10000 TL ve 1'er kişi % 5 ile 10001-15000 TL ve 15001-20000 TL harcama yaptıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.61).

Şekil 4.61. Payas balıkçıların av aracı alım veya tamir harcamaları

Bir yılda tekneye yapılan bakım onarım gideri

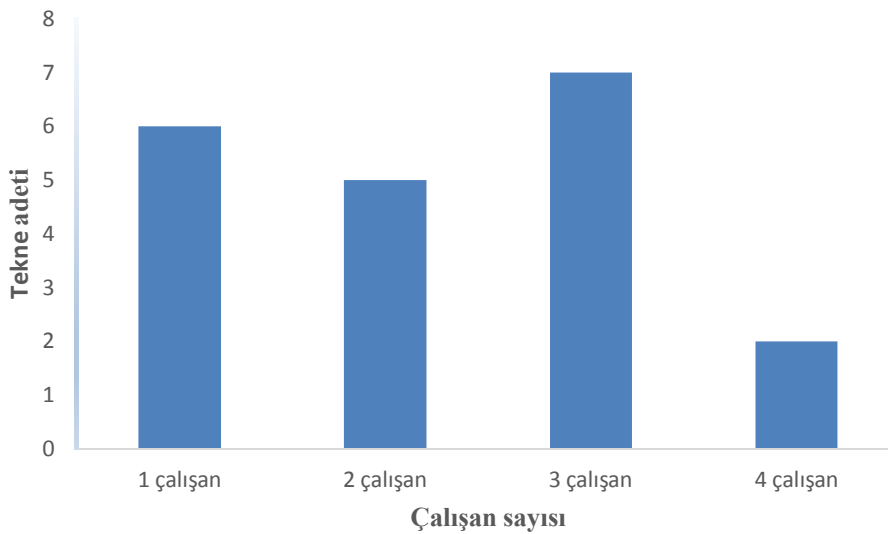
Ankete katılanlardan %50'si 1001-3000 TL arası, %30'u 0-1000 TL arası, %15'i 300-5000 TL ve %5'i 5001-15000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir.

Bir yılda tekneye yapılan yeni yatırım gideri

Payas İlçesinde ankete katılan balıkçılardan 3 kişi teknesine yeni yatırım yaptığını belirtmiştir. 1000 TL ile 10000 TL arasında yatırım miktarı belirtmişlerdir

Teknede çalışan kişi sayısı

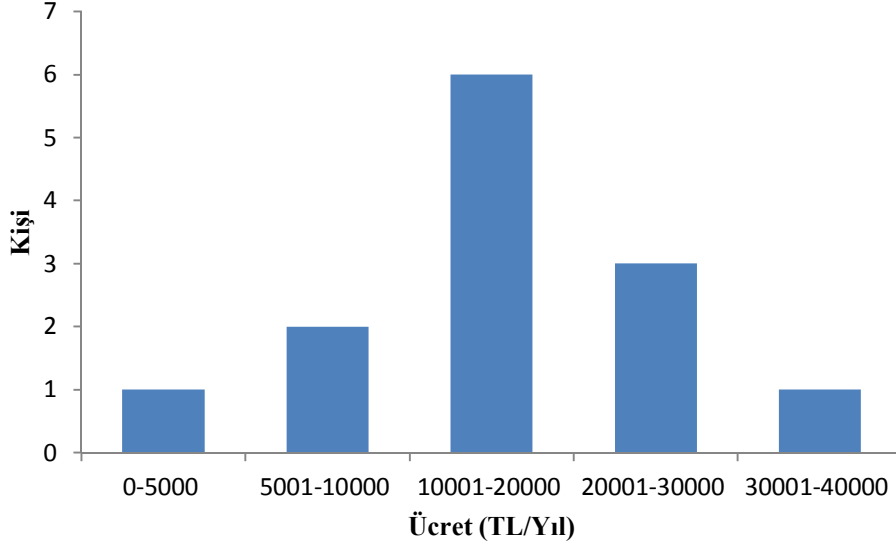
Payas balıkçılarına teknede çalışan kişi sayısı sorulduğunda %35'i 3 kişi, %30'u 1 kişi, %25'i 2 kişi ve %10'u 4 kişi çalıştığını belirtmiştir (Şekil 4.62).

Şekil 4.62. Payas balıkçıların teknede çalışan kişi sayısı

Teknede çalışanlara 1 yılda ödenen ücret

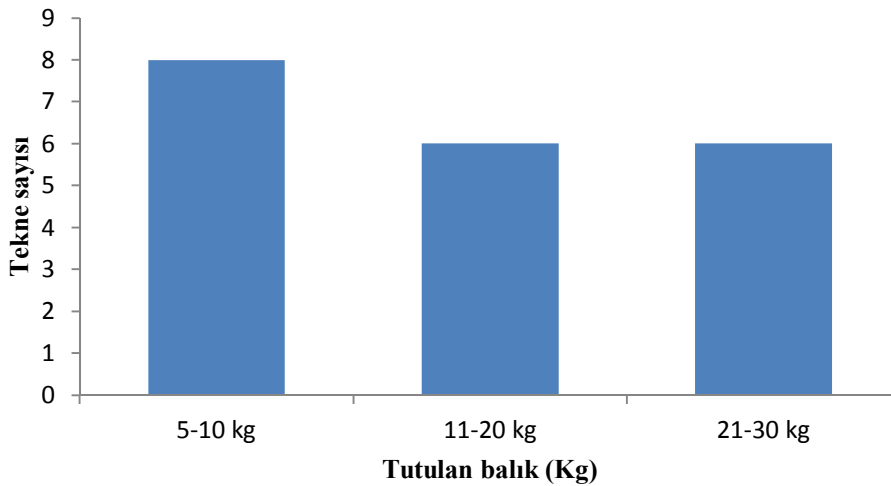
Ankete katılan balıkçılara teknede çalışan kişilere 1 yılda ne kadar ücret ödüyorsunuz sorusuna , %46'sı 10001-20000 TL, %23'ü 20001-30000 TL, %15'i 5001-10000 TL, %8'i 30001-40000 TL ve 0-5000 TL ücret ödedikleri belirlenmiştir (Şekil 4.63).

Şekil 4.63. Payas balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret

Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı

Balıkçılara sorulan “Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı” sorusuna balıkçıların bir çoğunluğu %40'ı 5-10 kg balık avladığını söylerken, %30'u 11-20 kg arasında ve aynı oran %30'u 21-30 kg balık avladığını söylemiştir (Şekil 4.64).

Şekil 4.64. Payas balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı

Avlanan balığın satış şekli

Balıkçılara avladıkları balığı satış şekli sorulduğunda tamamı (%100) tüccara sattığını ifade etmiştir.

Satılmayan balıkların değerlendirilmesi

Satılmayan balıkları nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda 18 kişi (%90) satılmayan balığın olmadığını, 1'er kişi (%5) kendisinin tükettiğini ve dağıttığını söylemiştir.

Balıkları sınıflandırma durumu

Ankete katılan balıkçılara balıkları sınıflandırma şekilleri sorulduğunda büyük bi kısmı %70 Tür-Ağırlık, %15'i Tür-Boy ve %15'i Tür şeklinde sınıflandırma yaptıklarını söylemişlerdir.

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz sorusuna 17 kişi %85 oran ile devam edeceğini belirtirken, 3 kişi %15 oran ile devam etmeyeceğini söylemiştir.

Sürdürülebilir balıkçılık ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları ve bilgi sahibi değillerse bu konuda eğitim almak isteyip istememeleri

Ankete katılan balıkçıların %90 oranında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve tamamının da bu konuda eğitim almak istediğini belirtmişlerdir.

Gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz

Ankete katılan balıkçılara gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz sorusuna 14 kişi (%70) hayır, 4 kişi (%20) evet ve 2 kişi (%10) Devlet destek verirse evet demiştir.

Av yasağının yeterli olup olmadığı

Ankete katılan balıkçılara av yasağını yeterli buluyor musunuz sorusuna %50'si (10 kişi) yeterli, %50'si (10 kişi) yeterli değil yanıtını vermiştir.

Kredi alma durumu

Ankete katılan balıkçılara kredi alıp alamama durumu sorulduğunda 6 kişi %30 ile alabiliyor yanıtını verirken, 14 kişi %70 ile kredi alamadığını belirtmiştir.

Birkaç balıkçı ile birleşip daha büyük bi tekne almak istermisiniz

Balıkçılara birkaç balıkçı birleşip daha büyük bir tekne almak istermisiniz sorusuna 19 kişi (%95) hayır, 1 kişi (%5) evet yanıtını vermiştir.

Balıkçıların karşılaştıkları sorunlar

Payas balıkçılarına balıkçılıkta karşılaştıkları sorunların neler olduğu sorulduğunda; trol ve gırgırların küçük teknelerin çalışma alanlarını paylaştığını düşünerek avcılık sahalarının

daha yukarı çıkması gerekliliği, trol ve gırgırların av yasağı zamanının yanlış olduğu, trol ve gırgırların limanların av sahasını kirletmesi, trol ve gırgırların körfezden çıkması gerektiği şeklinde büyük teknelerin etkilerinden bahsetmişlerdir.

Yasa dışı yapılan kafes sepet ile avcılık, av yasağı olan bölgelerin açılması, kullanılan uzatma ağlarının çok uzun olduğu ve makara sistemiyle her yere rahatlıkla atıldığı, balık stoklarının azalması, çok fazla yasakların olması, orfoz yasağı, fiyatların istikrarsız olması, balık fiyatlarının çok ucuz olduğu, yem bulmada zorluk, su kaynaklarının kirlenmesinden bahsetmişlerdir.

Devletin balıkçıya daha fazla destek vermesi gerekliliğinden, ÖTV'li ve ÖTV'siz mazot fiyatlarının yüksekliliğinden bahsetmişlerdir. Bölgede barınağın olmamasından ve balıkçı örgütlenmesindeki yetersizlikten bahsetmişlerdir.

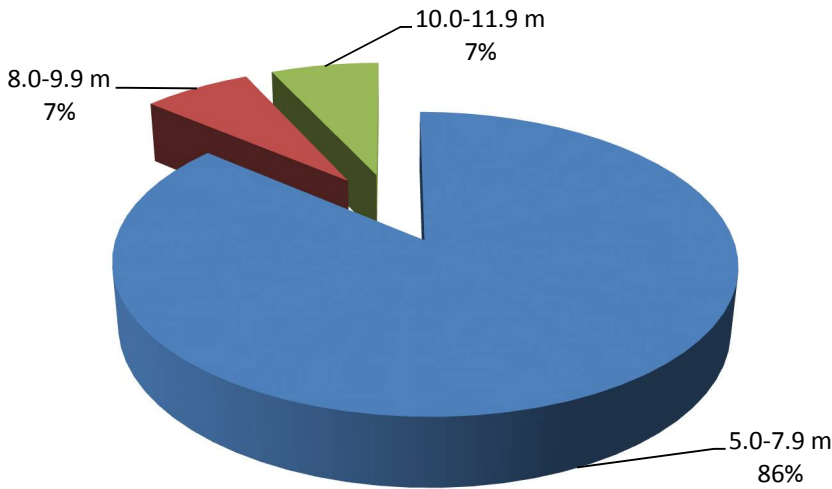
4.5. Dörtyol

Hatay İli kıyı şeridinde bulunan Payas ilçesinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan balıkçı barınağına bağlı avcılık faaliyeti gerçekleştiren balıkçıların sorunları ve sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir.

4.5.1. Dörtyol İlçesi av araçlarının teknik, fiziksel özellikleri

Teknelerin boyu

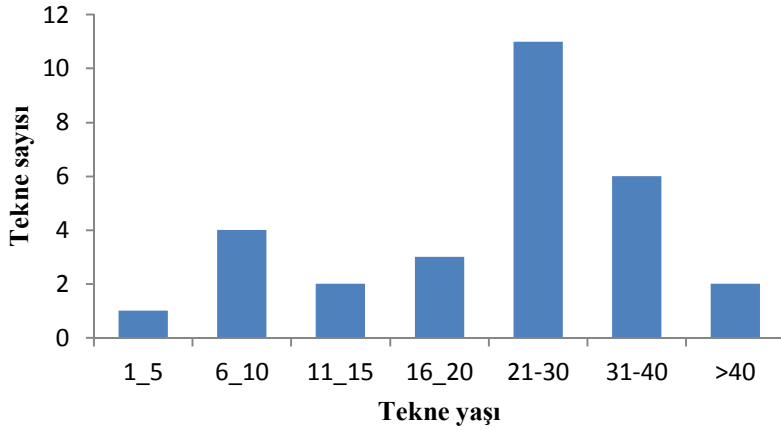
Dörtyol balıkçı barınağında incelenen teknelerinin boylarının 5,59 m ile 12,10 m arasında değiştiği görülmüştür. Tekne boy grupları dağılımı incelendiğinde, en yüksek oranda 5,0 ile 7,9 m arasındaki tekne boy grubu %86 ile, 8,0 ile 9,9 m arasındaki tekne boy grubu ile 10,0-11,9 m arasındaki tekne boy grubu %7 oranda yer almıştır (Şekil 4.65).

Şekil.4.65. Dörtyol İlçesinde bulunan teknelerin boy grupları

Teknelerin yaşı

Dörtyol balıkçı barınağında incelenen 29 teknenin 3 ile 46 yaş arasında değiştiği görülmüştür. En düşük oran ile 1-5 yaş grubu tekneler %3'lük bir dağılım gösterirken, %7'lik oran ile 11-15 yaş ve 40 yaş üstü tekneler dağılım göstermiştir. En yüksek tekne yaş grubu ise %66'lık oran ile 21 yaş üstü tekneler olduğu görülmüştür (Şekil 4.66).

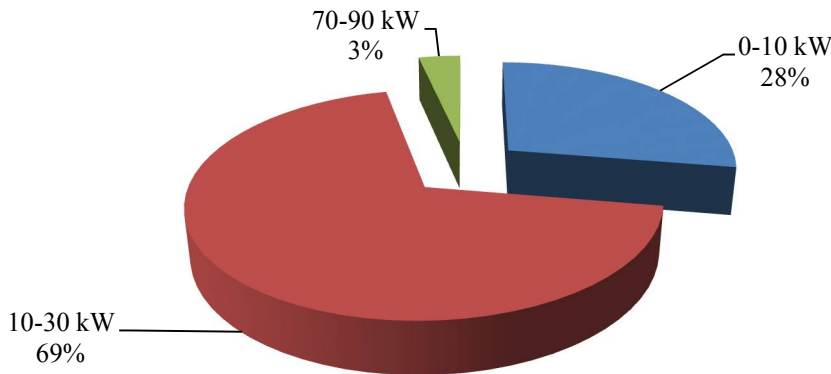
Şekil 4.66. Dörtyol İlçesinde bulunan teknelerin yaş grupları

Teknelerin mülkiyet durumu

Dörtyol balıkçı barınağında tekne mülkiyet durumu gözlemlendiğinde balıkçıların 27'sinin (%93) mülkiyeti kendine ait tekneler ile 2'sinin ise (%7) başkasının teknesiyle çalıştığı görülmektedir.

Avcılık amacıyla kullanılan teknelerin motor gücü

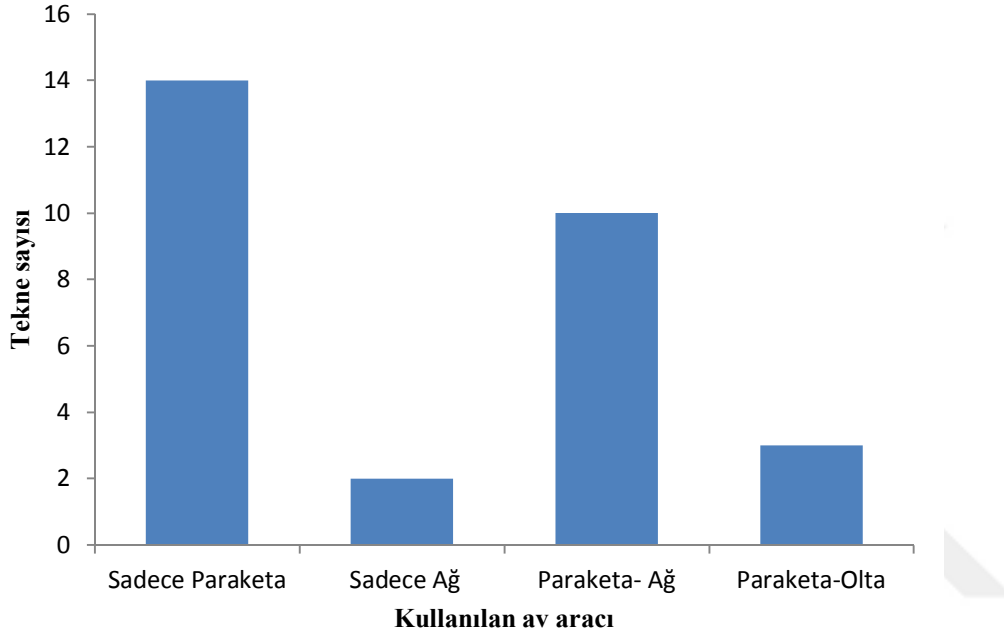
Dörtyol balıkçı barınağında incelenen 29 teknenin motor güçleri 6,71 kW ile 23,87 kW arasında değişim göstermektedir. 10-30 kW gücündeki teknelerin %69 ile en fazla kullanıldığı gözlenir iken 70-90 kW gücündeki teknelerin en az kullanıldığı görülmektedir (Şekil 4.67).

Şekil 4.67. Dörtyol İlçesinde bulunan teknelerin motor gücü

Avcılıkta kullanılan av araçları

Dörtyol balıkçı barınağında balıkçılar ile yapılan anket sonuçlarından elde edilen verilere bakıldığında en yüksek oran %48 ile 14 teknede paraketa, %35'lik oran ile 10 teknede hem paraketa ve ağ, %10 ile 3 teknede paraketa ve olta, %7'lik kısım 2 tekne sadece ağ ile avcılık yapılmaktadır. Böylece toplamda 27 teknede paraketa ile avcılık, 12 teknede ağ ile avcılık, 3 teknede olta ile avcılık yapılmaktadır (Şekil 4.68).

Şekil 4.68. Dörtyol İlçesinde avcılıkta kullanılan av aracı

Tekne yapım materyali

Dörtyol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların teknelerinin hepsinin yapım materyali ahşaptır.

Teknenin yapıldığı yer

Dörtyol balıkçı barınağında 29 tekne ile yapılan ankette teknelerin yapım yeri sorulduğunda 17 teknenin (%59) Hatay yapımı, 7 teknenin ise (%24) Karadeniz yapımı olduğu, 4 teknenin (%14) Orta Akdeniz yapımı ve 1 teknenin (%3) Marmara yapımı olduğu belirtilmiştir.

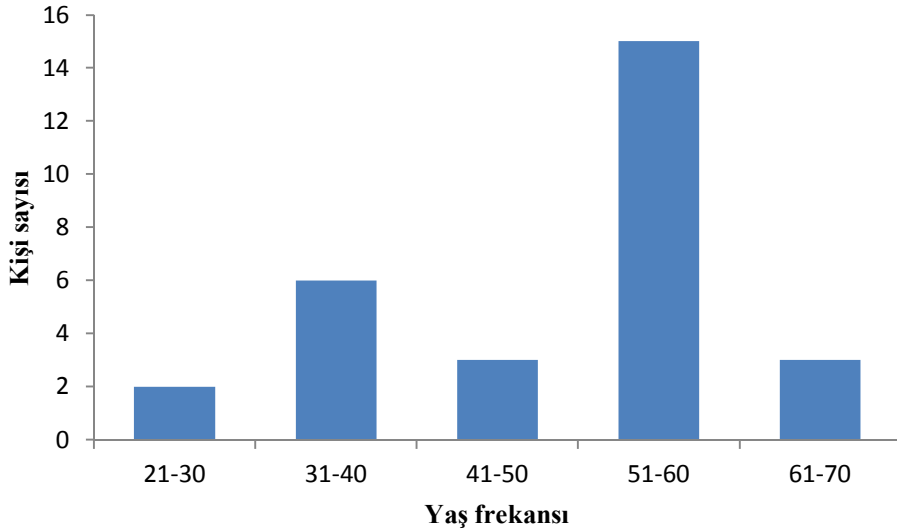
Av aracının atılış ve toplanış saatleri

Dörtyol balıkçı barınağındaki balıkçılardan ağ ile avcılık yapanlar genel olarak 18:00' da ağlarını atıp 06:00'da ağlarını topladığını, paraketa ile avcılık yapanlar genelde 08:00'da paraketalarını bırakmış olup 2 saat sonra toplamaya başladıklarını belirtmişlerdir.

4.5.2. Dörtüyl ilçesi balıkçıların sosyoekonomik özellikleri

Balıkçıların yaşı

Balıkçıların yaşları 26 ile 64 yaş arasında olduğu gözlenmiştir. Yaş gruplarına bakıldığında 1. Sırada 15 kişi (%52) ile 51-60 yaş aralığı yer alırken, sırası ile 6 kişi (%21) ile 31-40 yaş aralığı, 3'er kişi (%10) ile 41-50 yaş aralığı ve 61-70 yaş aralığı yer alırken, en küçük oran ise 2 kişi (%7) ile 21-30 yaş aralığı oluşturmaktadır (Şekil 4.69).

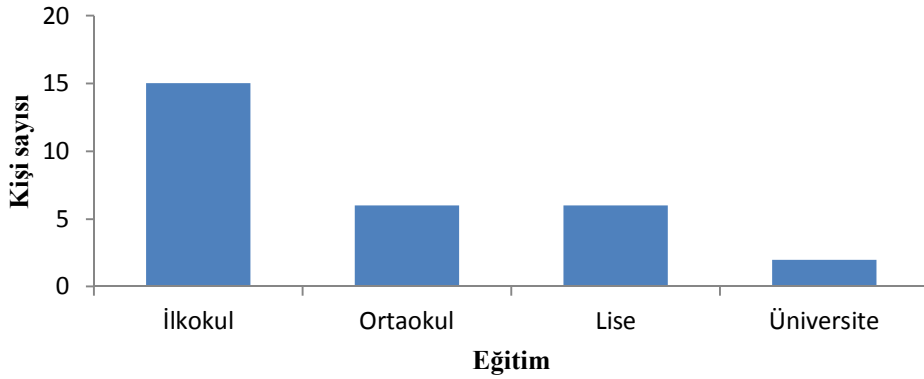
Şekil 4.69. Dörtüyl balıkçıların yaş frekans dağılımı

Balıkçıların medeni durumu

Dörtüyl balıkçı barınağındaki balıkçıların medeni durumuna bakıldığında, 23 kişi (%79) evli olduğu, 6 kişi (%21) bekar olduğu saptanmıştır.

Balıkçıların öğrenim durumu

Dörtüyl balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların eğitim durumları incelendiğinde %52'lik oran ile 15 kişinin ilkökul mezunu, %21 oran ile 6 kişinin lise mezunu ve %20'lik oran ile 6 kişinin ortaokul mezunu ve %7 oran ile 2 kişinin üniversite mezunu olduğu görülmektedir (Şekil 4.70).

Şekil 4.70. Dörtüol balıkçılarının öğrenim durumu

Balıkçı eşlerinin öğrenim durumu

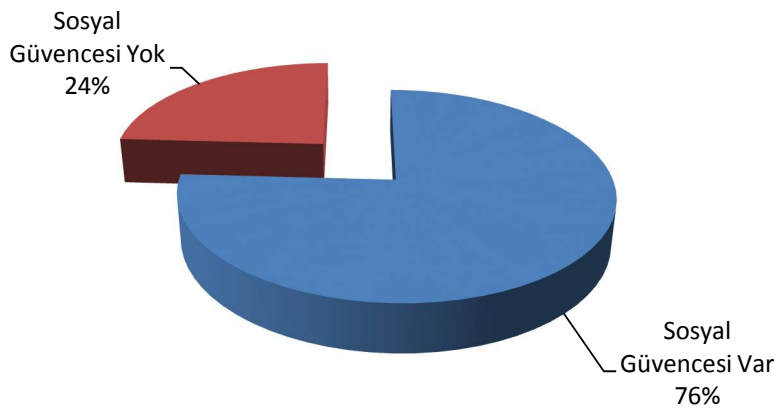
Dörtüol balıkçı barınağında balıkçı eşlerinin öğrenim durumları incelendiğinde %65'inin 15 kişi ile ilkökul, %22'sinin 5 kişi ile lise ve %13'ünün 3 kişi ile ortaokul mezun olduğu görülmektedir.

Balıkçılık yapanların oranı

Dörtüol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara balıkçılık dışında başka işle uğraşiyor musunuz sorusuna 15 kişi %52 oran ile sadece balıkçılık yaptığını, 14 kişi %48 oran ile başka iş veya emekli olduğunu ek geliri olduğunu söylemiştir.

Balıkçıların sosyal güvence durumu

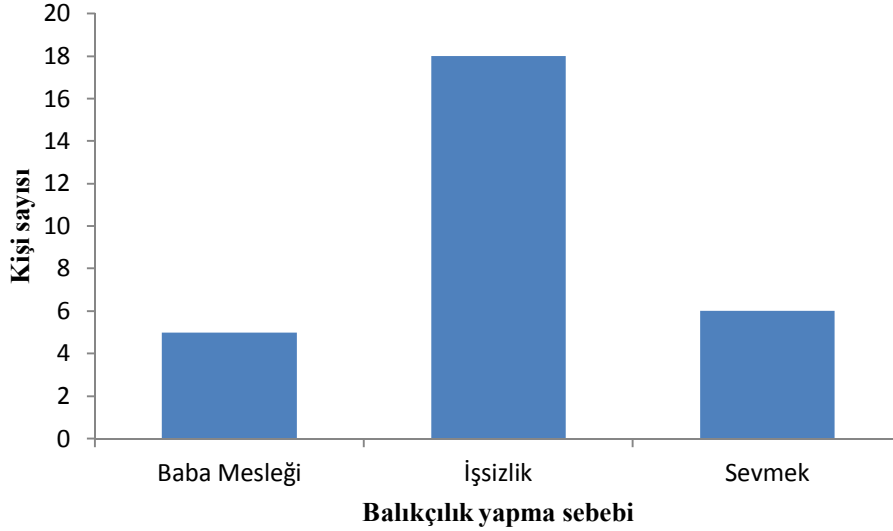
Dörtüol balıkçı barınağında balıkçıların sosyal güvence durumları incelendiğinde, balıkçıların %76'sı 22 kişi evet cevabı vererek bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı oldukları, %24'ü ise 7 kişi hayır cevabını vererek bir sosyal güvencesinin olmadığını belirtmişlerdir (Şekil 4.71). Sosyal güvencesi olmayan 7 kişiden 3'ü ise yeşil kartının olduğunu belirtmiştir.

Şekil 4.71. Dörtüol balıkçılarının sosyal güvence durumu

Balıkçılığı seçme nedeni

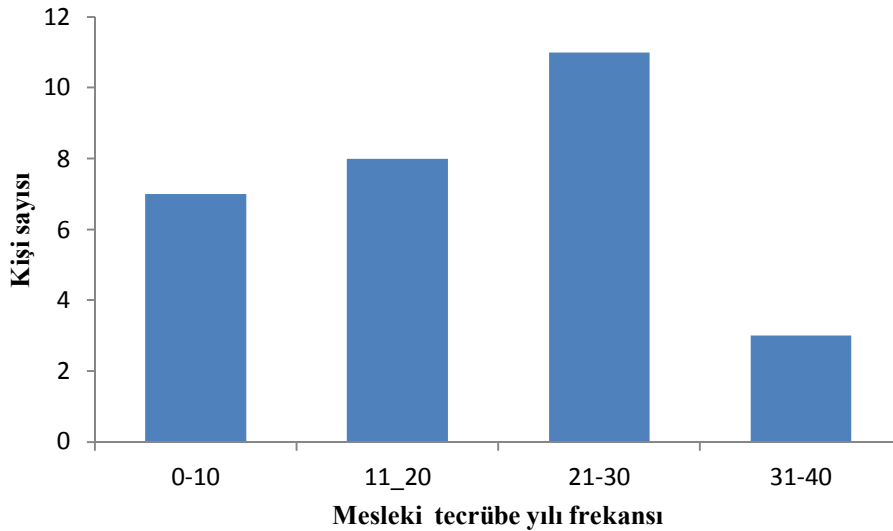
Yapılan anket sonucunda Dörtüol balıkçı barınağındaki balıkçıların balıkçılığı seçme nedeni sorusuna 18 kişi ile %62'si işsizlikten dolayı, 6 kişi %21'i sevdiği için ve 5 kişi ise %17 oranında baba mesleği olduğundan dolayı seçtiği ortaya çıkmıştır (Şekil 4.72).

Şekil 4.72. Dörtüol balıkçıların balıkçılığı seçme nedeni

Balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçılara mesleki tecrübelerinin kaç yıl olduğu sorulduğunda 7 yıl ile 40 yıl arasında değişen bir dağılımın olduğu görülmektedir. 11 kişi (%38) 21-30 yıl, 8 kişi (%28) 11-20 yıl, 7 kişi (%24) 0-10 yıl, 3 kişi (%10) 31-40 yıl aralığında tecrübeye sahiptir (Şekil 4.73).

Şekil 4.73. Dörtüol balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçıların ev mülkiyeti

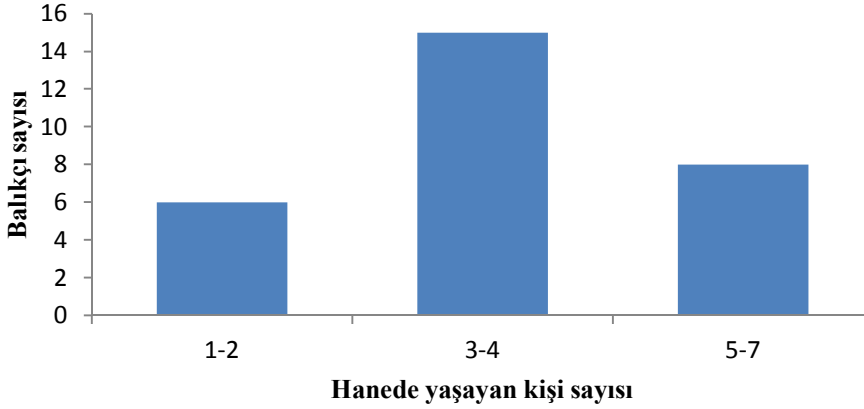
Dörtyol İlçesi ankete katılan balıkçıların 21'i %72 oran ile kendi evinde oturduklarını söylerken, 8'i %28 oran ile kirada oturduğunu belirtmektedir.

Balıkçıların otomobil mülkiyeti

Dörtyol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılardan 12 kişi (%41) otomobili olduğunu söylerken, 17 kişi (%59) otomobili olmadığını bildirmiştir.

Kendiniz dahil hanede yaşayan kişi sayısı

Dörtyol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçıların %21'i hanede 1-2 kişi yaşadığını, %27'si 5-7 kişi yaşadığını büyük bir çoğunluğu olan %52'si ise 3-4 kişi hanede yaşadığını belirtmiştir (Şekil 4.74).

Şekil 4.74. Dörtyol balıkçılarının hanede yaşayan kişi sayısı

Kendiniz dahil hanenizde çalışan kişi sayısı

Ankete katılanların 26 kişi (%90) haneye maddi olarak bir tek kendilerinin katkıda bulunduğunu belirtirken, 3 kişi (%10) hanede 2 kişinin çalıştığını belirtmiştir.

Tekneyi satın alma yaptırma şekli

Dörtyol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara tekneyi nasıl satın aldığı yaptırma şekli sorulduğunda 19 kişi %66 gibi büyük bir çoğunluğu tekneyi özsermayesi ile aldığı, 5 kişi %17'si şahıstan borç alarak ve 4 kişi %14'ü kredi çekerek ve 1 kişi %3'ü ise miras olarak tekneye sahip olduğunu belirtmiştir.

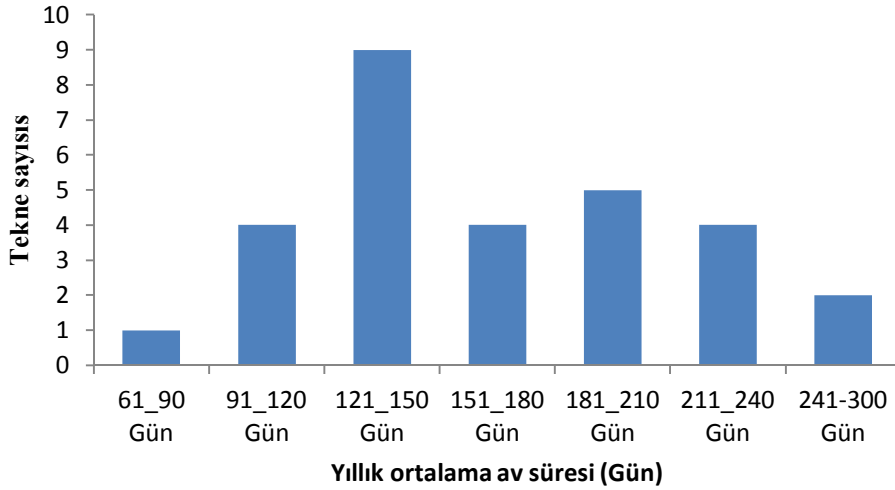
4.5.3. Dörtyol ilçesi balıkçılığın ekonomik analizi

Bir günde ava çıkma sayısı

Dörtyol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir günde ava çıkma sayıları sorulduğunda tamamı 1 kez ava çıktığını söylemiştir.

Yıllık ortalama av süresi

Dörtüol balıkçı barınağındaki balıkçılara yıllık ortalama av süreleri sorulduğunda %31'i 121-150 gün arasında, %17'si 181-210 gün arasında, %14'ü 91-120 gün arasında ve 151-180 gün ve 211-240 gün arasında, %7'si 241-300 gün arasında ve %3'ü 61-90 gün arasında balığa çıktıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.75).

Şekil 4.75. Dörtüol balıkçıların yıllık ortalama av süresi

Günlük ortalama kaç mil yaptıkları

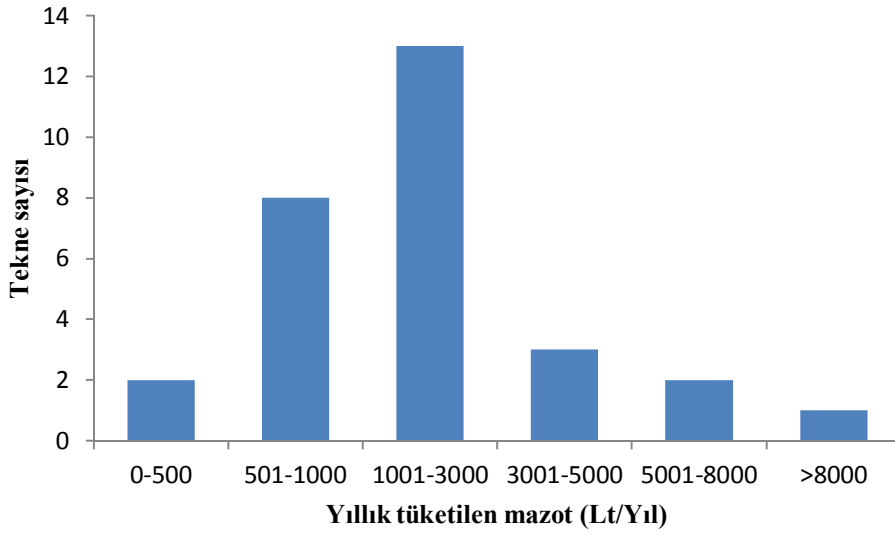
Dörtüol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara günlük ortalama kaç mil yaptıkları sorusuna 14 kişi (%48) 16-30 mil arası, 13 kişi (%45) 5-15 mil arası ve 2 kişi (%7) 31-40 mil arası yanıtını vermiştir.

Mazot alım şekli

Dörtüol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara kullandıkları mazotu ÖTV'li mi yoksa ÖTV'siz mi aldıkları sorulduğunda 25 kişi %86 oran ile ÖTV'li mazot alırken 4 kişi %14 oran ile ÖTV'siz mazot almaktadır.

Bir yılda tüketilen mazot miktarı

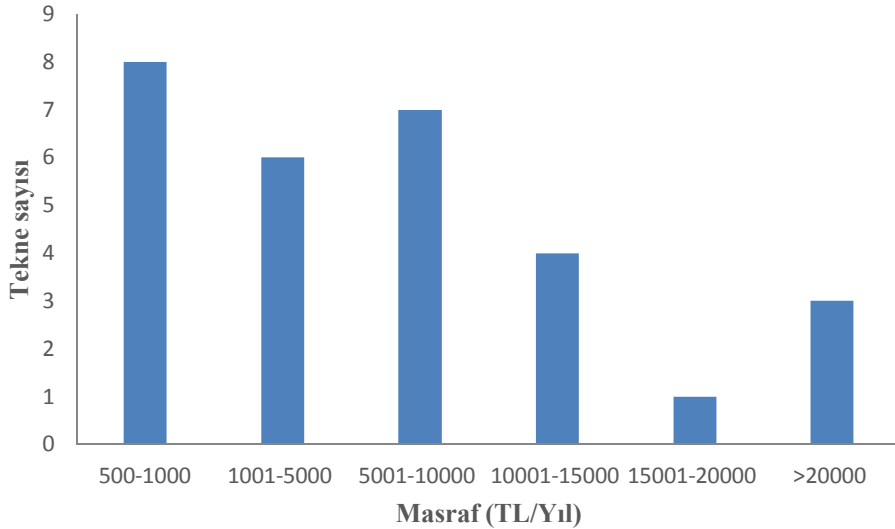
Ankete katılan balıkçılara bir yılda tüketilen mazot miktarları sorulduğunda %45'i 1001-3000 litre tükettiğini, %28'i 501-1000 litre, %10'u 3001-5000 litre tükettiği, %7'si 5001-8000 litre ve 0-500 litre tükettiği, %3'ü 8000 litreden fazla tükettiği görülmüştür (Şekil 4.76).

Şekil 4.76. Dörtüol balıkçıların bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre)

Bir yıllık av aracının alımı veya tamiri harcamaları

Dörtüol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılara bir yılda iğne, misina, ağ vb. alım veya av araçlarının tamir/bakım gibi harcamalarına ne kadar para harcadıklarını sorusuna 8 kişi %28 ile 500-1000 TL, 7 kişi %24 ile 5001-10000 TL, 6 kişi %21 ile 1001-5000 TL, 4 kişi %14 ile 10001-15000 TL, 3 kişi %10 ile 20000 TL üzeri ve 1 kişi %3 ile 15001-20000 TL harcama yaptıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.77).

Şekil 4.77. Dörtüol balıkçıların av aracı alım veya tamir harcamaları

Bir yılda tekneye yapılan bakım onarım gideri

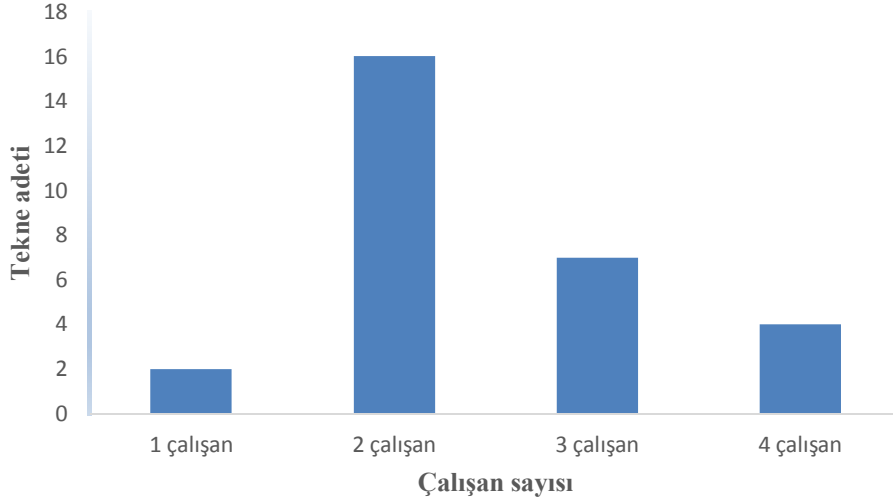
Ankete katılanlardan %41'i 1001-3000 TL arası, %38'i 0-1000 TL arası, %17'si 5001-15000 TL ve %4'ü 3001-5000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir.

Bir yılda tekneye yapılan yeni yatırım gideri

Dörtüyol balıkçı barınağında ankete katılan balıkçılarından 6 kişi teknesine yeni yatırım yaptığını belirtmiştir. 1000 TL ile 4000 TL arasında yatırım miktarı belirtmişlerdir.

Teknede çalışan kişi sayısı

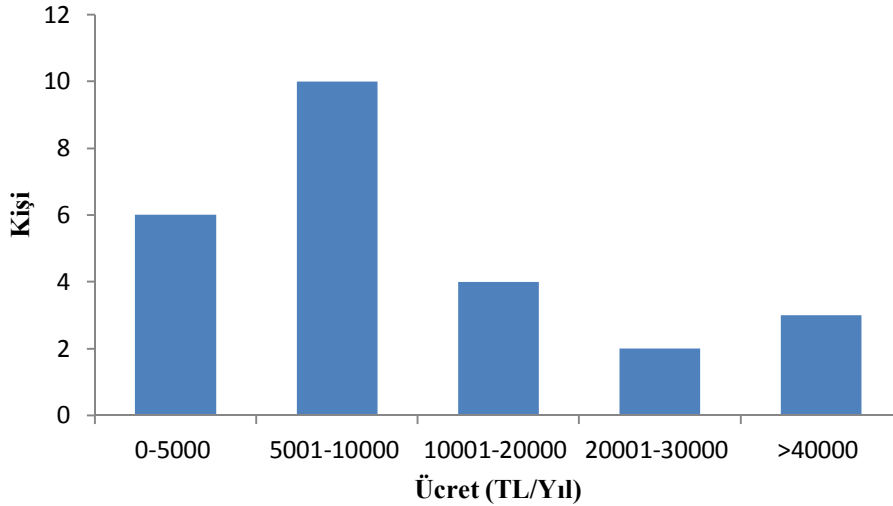
Dörtüyol balıkçı barınağındaki balıkçılara teknede çalışan kişi sayısı sorulduğunda %55'i 2 kişi, %24'ü 3 kişi, %14'ü 4 kişi ve %7'si 1 kişi çalıştığını belirtmiştir (Şekil 4.78).

Şekil 4.78. Dörtüyol balıkçıların teknedeki çalışan kişi sayısı

Teknede çalışanlara 1 yılda ödenen ücret

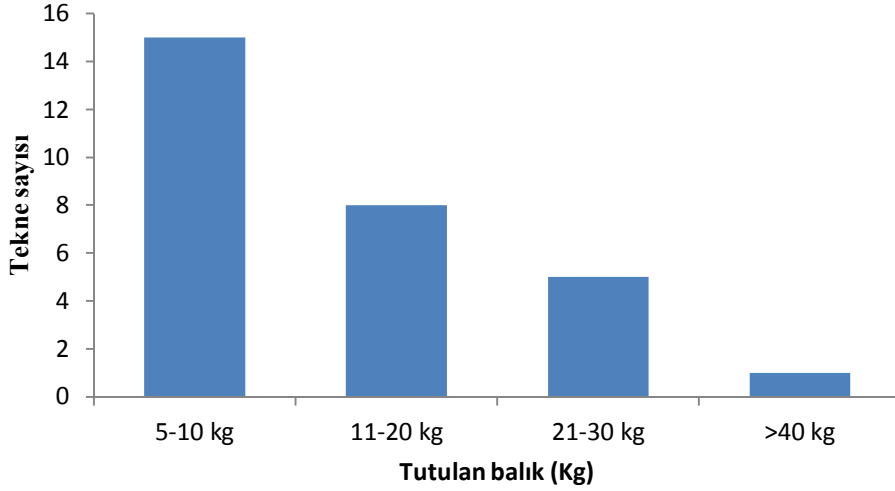
Ankete katılan balıkçılara teknede çalışan kişilere 1 yılda ne kadar ücret ödüyorsunuz sorusuna, %40'ı 5001-10000 TL, %24'ü 0-5000 TL, %16'sı 10001-20000 TL, %12'si 40000 TL'den fazla ücret ve %8'i 20001-30000 TL ücret ödedikleri belirlenmiştir (Şekil 4.79).

Şekil 4.79. Dörtüyol balıkçıların teknedeki çalışanlara 1 yılda ödediği ücret

Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı

Balıkçılara sorulan ‘‘Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı’’ sorusuna balıkçıların büyük bir çoğunluğu %52’si 5-10 kg balık avladığını söylerken, %28’i 11-20 kg arasında, %17’si 21-30 kg ve %3’ü 40 kg’dan fazla balık avladığını söylemiştir (Şekil 4.80).

Şekil 4.80. Dört Yol balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı

Avlanan balığın satış şekli

Ankete katılan balıkçılara avladıkları balığı satış şekli sorulduğunda tamamı tüccara sattığını ifade etmiştir.

Satılmayan balıkların değerlendirilmesi

Satılmayan balıkları nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda 26 kişi (%90) satılmayan balığın olmadığını ve 3 kişi (%10) kendisinin tükettiğini söylemiştir.

Balıkları sınıflandırma durumu

Ankete katılan balıkçılara balıkları sınıflandırma şekilleri sorulduğunda %69’u Tür-Ağırlık, %24’ü Ağırlık, 4’ü Tür ve %3’ü Tür-Boy şeklinde sınıflandırma yaptıklarını söylemişlerdir.

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz sorusu sorulduğunda 28 kişi %97 oran ile devam edeceğini belirtirken, 1 kişi %3 oran ile devam etmeyeceğini söylemiştir.

Sürdürülebilir balıkçılık ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları ve bilgi sahibi değillerse bu konuda eğitim almak isteyip istememeleri

Ankete katılan balıkçıların %90 oranında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve tamamının da bu konuda eğitim almak istediğini belirtmişlerdir.

Gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz

Ankete katılan balıkçılara gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz sorusuna 9 kişi (%31) Devlet destek verirse evet yanıtını verirken 19 kişi (%66) hayır ve 1 kişi (%3) evet demiştir.

Av yasağının yeterli olup olmadığı

Ankete katılan balıkçılara av yasağını yeterli buluyormusunuz sorusuna %59'u (17 kişi) yeterli, %41'i (12 kişi) yeterli değil yanıtını vermiştir.

Kredi alma durumu

Ankete katılan balıkçılara kredi alıp alamama durumu sorulduğunda 8 kişi %28 ile alabiliyor yanıtını verirken, 21 kişi %72 ile kredi alamadığını belirtmiştir.

Birkaç balıkçı ile birleşip daha büyük bi tekne almak istermisiniz

Balıkçılara birkaç balıkçı birleşip daha büyük bir tekne almak istermisiniz sorusuna 24 kişi (%83) hayır, 5 kişi (%17) evet yanıtını vermiştir.

Balıkçıların karşılaştıkları sorunlar

Dört yol balıkçı barınağındaki balıkçılara balıkçılıkta karşılaştıkları sorunlar sorulduğunda; kullanılan uzatma ağlarının çok uzun olduğu ve ağı makara sistemiyle her yere attığı, yasa dışı yapılan kafes ile avcılık, su kirliliğinden bahsetmişlerdir.

Trol ve gırgırların küçük teknelerin çalışma alanlarını paylaştığını düşünerek avcılık sahalarının yukarı çıkması gerekliliği, ruhsatsız teknelerin ticari avcılık yapması Balık stoklarının azalması, bilinçsiz avcılık, zıpkınla avcılık, yem fiyatlarının ve av aracı malzemelerinin pahalı olması, yetiştiricilik ve ithal balığın deniz balığının değerini düşürmesi, av sahasının daralması ve tüketimin az olmasından bahsetmişlerdir.

Körfeze en az 1 yıl av yasağı getirilmesi ve ekosistemin kendini yenilemesi gerekliliği cevabını vermişlerdir.

4.6. Hatay

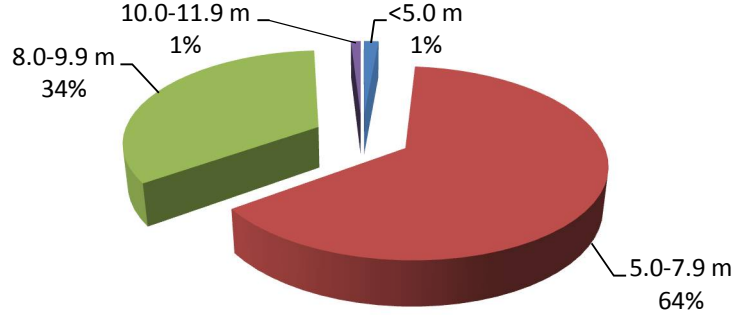
Hatay İli kıyı şeridinde bulunan 5 İlçede yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan balıkçı barınağına bağlı avcılık faaliyeti gerçekleştiren balıkçıların sorunları ve sosyo-ekonomik yapısı incelenmiştir.

4.6.1. Hatay İli av araçlarının teknik, fiziksel özellikleri

Teknelerin boyu

Hatay İlinde incelenen teknelerin boylarının 4,63 m ile 11,9 m arasında değiştiği görülmüştür. Tekne boy grupları dağılımı incelendiğinde, en yüksek oranda 5,0 ile 7,9 m

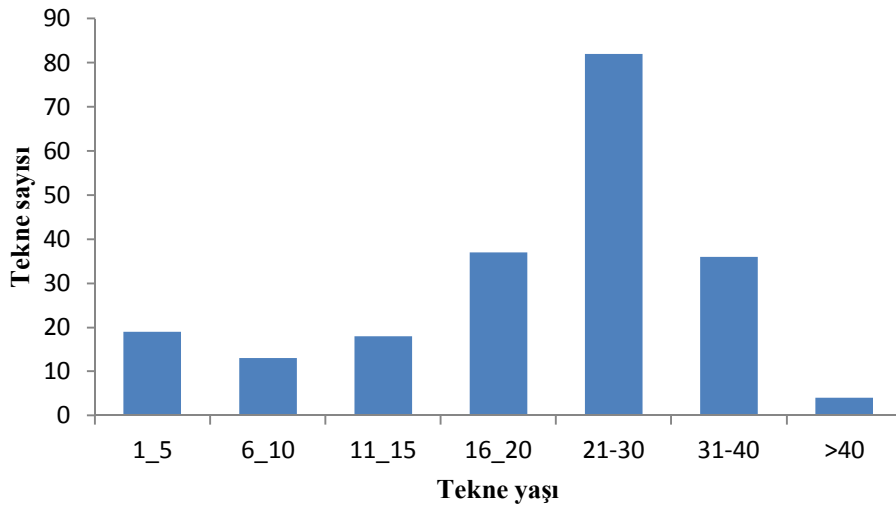
arasındaki tekne boy grubu %64 ile, 8,0 ile 9,9 m arasındaki tekne boy grubu %34 ile ve 5 m'den küçük tekneler ile 10,0-11,9 m arasındaki tekneler %1 ile en düşük oranda yer almıştır (Şekil 4.81).

Şekil 4.81. Hatay İlinde bulunan teknelerin boy grupları

Teknelerin yaşı

Hatay İlinde incelenen 209 teknenin 1 ile 50 yaş arasında değiştiği görülmüştür. En düşük oran ile 40 yaş üstü tekneler %2'lik bir dağılım gösterirken, %6'lık oran 6-10 yaş arasındaki tekneler, %9'lık oran ile 1-5 yaş ve 11-15 yaş grubu, %17'lik 31-40 yaş aralığı, %18 oran ile 16-20 yaş arasındaki tekneler dağılım göstermiştir. En yüksek tekne yaş grubu ise %39'luk oran ile 21-30 yaş aralığındaki tekneler olduğu görülmüştür (Şekil 4.82).

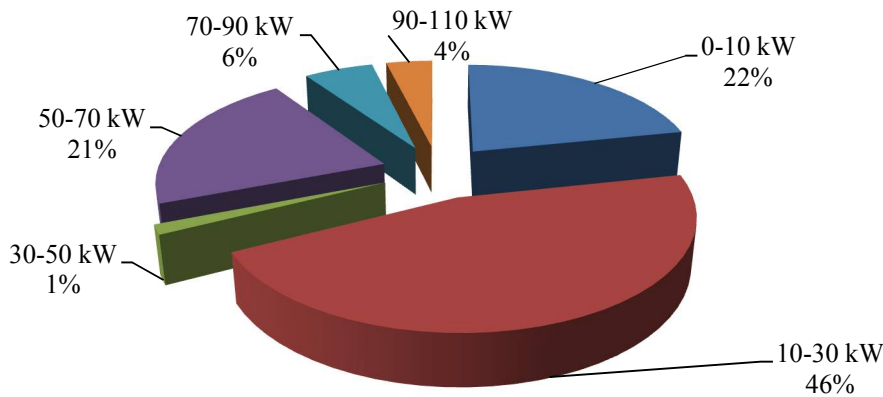
Şekil 4.82. Hatay ilinde bulunan teknelerin yaş grupları

Teknelerin mülkiyet durumu

Hatay İli tekne mülkiyet durumu gözlemlendiğinde balıkçıların 204'ünün (%97) mülkiyeti kendine ait tekneler ile, 3'ünün (%2) kira olan tekneler ve 2'sinin (%1) ortak olan tekneler ile çalıştığı görülmektedir.

Avcılık amacıyla kullanılan teknelerin motor gücü

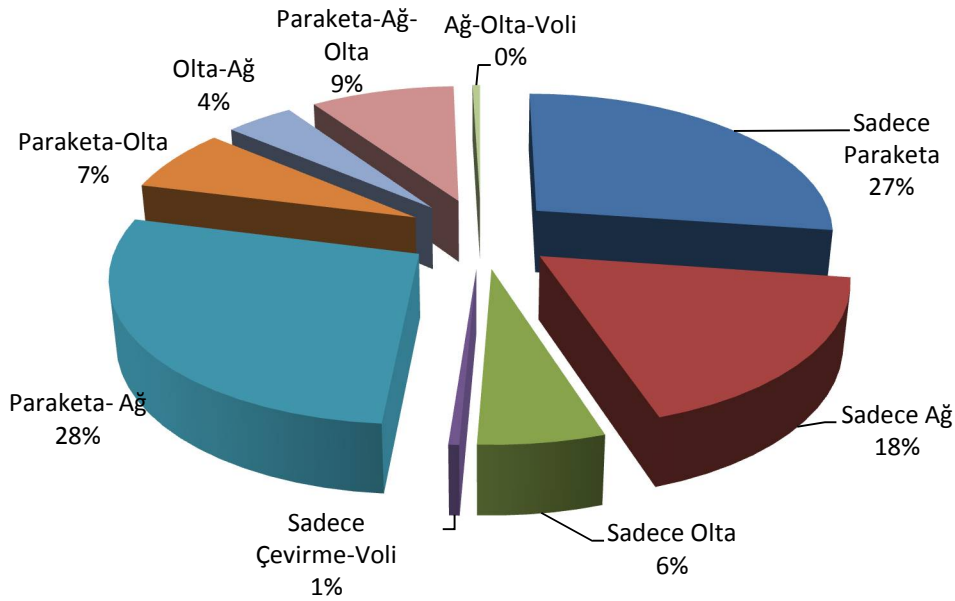
Hatay İlinde incelenen 209 teknenin motor güçleri 4,85 kW ile 104,44 kW arasında değişim göstermektedir. 10-30 kW gücündeki teknelerin %46 ile en fazla kullanıldığı gözlenir iken 30-50 kW gücündeki teknelerin en az kullanıldığı görülmektedir (Şekil 4.83).

Şekil 4.83. Hatay İlinde bulunan teknelerin motor gücü

Avcılıkta kullanılan av araçları

Hatay İlindeki balıkçılar ile yapılan anket sonuçlarından elde edilen verilere bakıldığında en yüksek oran %28 ile 58 teknede paraketa ve ağ, %27'lik kısım 57 teknede sadece paraketa, %18'lik kısım 37 tekne ile sadece ağ, %9'luk oran ile 19 teknede hem paraketa, hem ağ hem de olta, %7'lik kısım 15 teknede paraketa ve olta, %6'lık kısım 12 teknede sadece olta, %4 ile 9 teknede olta ve ağ, %0,05'lük kısım 1'er teknede hem ağ hem olta hem de voli ve çevirme-voli ile avcılık yapılmaktadır. Böylece toplamda 149 teknede paraketa ile avcılık, 124 teknede ağ ile avcılık, 56 teknede olta ile avcılık, 1 teknede voli ile avcılık, 1 teknede çevirme-voli ile avcılık yapılmaktadır (Şekil 4.84).

Şekil 4.84. Hatay İlinde avcılıkta kullanılan av aracı

Tekne yapım materyali

Hatay İlinde ankete katılan balıkçıların teknelerinin hepsinin yapım materyali ahşaptır.

Teknenin yapıldığı yer

Hatay İlinde 209 tekne ile yapılan ankette teknelerin yapım yeri sorulduğunda 151 teknenin (%72) Hatay yapımı, 34 teknenin ise (%16) Karadeniz bölgesi yapımı, 17 teknenin (%8) Orta Akdeniz bölgesi yapımı, 5 teknenin (%3) Marmara bölgesi ve 2 teknenin (%1) Ege bölgesi yapımı olduğunu belirtmişlerdir.

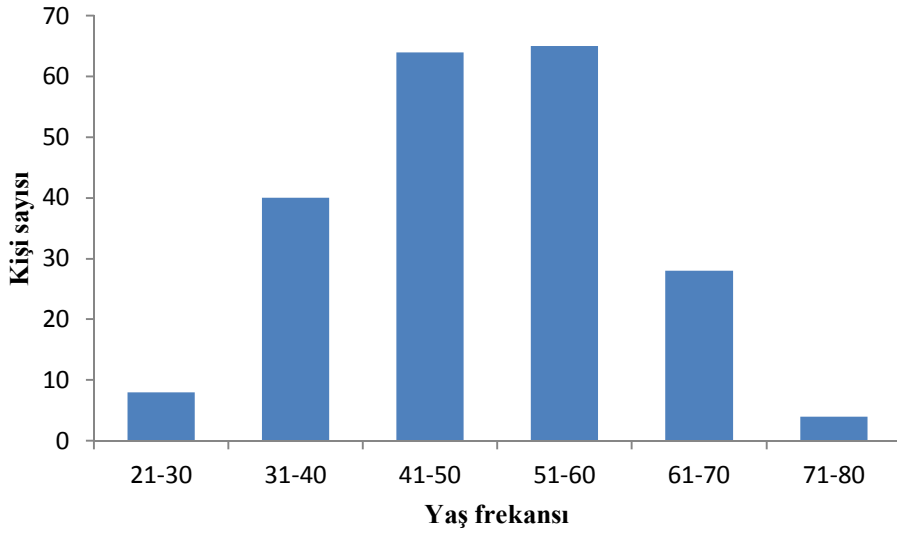
Av aracının atılış ve toplanış saatleri

Hatay İli balıkçıları ağ ile avcılık yapanlar genel olarak 18:00' da ağlarını atıp 06:00'da ağlarını topladığını, paraketa ile avcılık yapanlar genelde 08:00'da paraketalarını bırakmış olup 2 saat sonra toplamaya başladıklarını belirtmişlerdir.

4.6.2. Hatay İli balıkçıların sosyoekonomik özellikleri

Balıkçıların yaşı

Balıkçıların yaşları 24 ile 78 yaş arasında olduğu gözlenmiştir. Yaş gruplarına bakıldığında ilk sırada %31'er oran ile 64 kişi 41-50 yaş ve 65 kişi 51-60 yaş aralığı yer alırken, sırası ile 40 kişi %19 oranla 31-40 yaş aralığı, 28 kişi %13 oranla 61-70 yaş aralığı, 8 kişi %4 oran ile 21-30 yaş ve en küçük oran ise 4 kişi %2 ile 71-80 yaş aralığı oluşturmaktadır (Şekil 4.85).

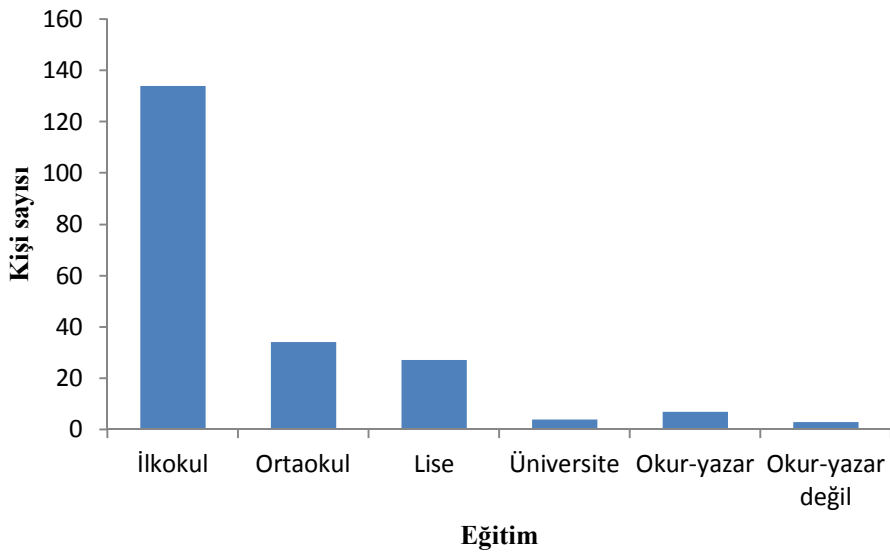
Şekil 4.85. Hatay İli balıkçıların yaş frekans dağılımı

Balıkçıların medeni durumu

Hatay İli Balıkçıların medeni durumu incelendiğinde, 185 kişinin (%89) evli, 24 kişinin ise (%11) bekar olduğu saptanmıştır.

Balıkçıların öğrenim durumu

Hatay İlinde ankete katılan balıkçıların eğitim durumları incelendiğinde %64'lük oran ile 134 kişinin ilkokul mezunu, %16 oran ile 34 kişinin ortaokul mezunu, %13'lük oran ile 27 kişinin lise mezunu, %2'lik oran ile 4 kişinin üniversite mezunu, %3 oran ile 7 kişinin okur yazar olduğu ve %2'lik oran ile 3 kişinin okur yazar olmadığı görülmektedir (Şekil 4.86).

Şekil 4.86. Hatay İli balıkçıların öğrenim durumu

Balıkçı eşlerinin öğrenim durumu

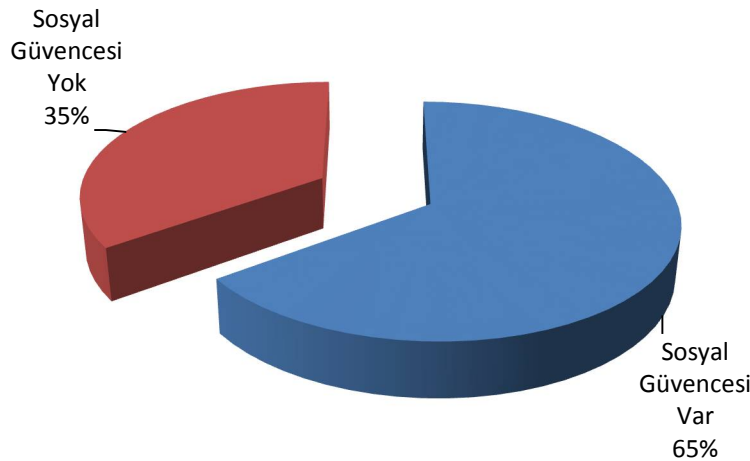
Hatay İli küçük ölçekli balıkçılık faaliyeti gösteren kişilerin eşlerinin öğrenim durumları incelendiğinde %74'ünün 137 kişi ile ilkokul, %9'unun 17 kişi ile ortaokul, %7'sinin 13'er kişinin lise mezunu ve okur-yazar olduğu, %3'ünün 5 kişi ile okur yazar olmadığı görülmektedir.

Balıkçılık yapanların oranı

Hatay İli, ankete katılan balıkçılara balıkçılık dışında başka işle uğraşıyor musunuz sorusuna 115 kişi %55 oran ile sadece balıkçılık yaptığını, 94 kişi %45 oran ile başka işi veya emekli maaşı ile ek gelire sahip olduğunu belirtmişlerdir.

Balıkçıların sosyal güvence durumu

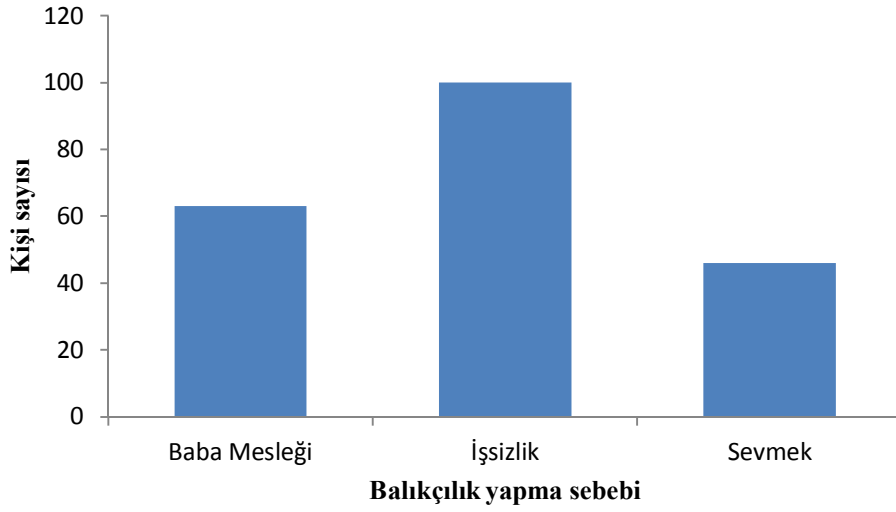
Hatay İli balıkçıların sosyal güvence durumları incelendiğinde, balıkçıların %65'i 136 kişi ile bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı oldukları, %35'inin i 73 kişi ile bir sosyal güvencesinin olmadığını belirtmişlerdir (Şekil 4.87). Sosyal güvencesi olmayan 73 kişiden 21'i ise yeşil kart sahibi olduğunu belirtmiştir.

Şekil 4.87. Hatay İli balıkçıların sosyal güvence durumu

Balıkçılığı seçme nedeni

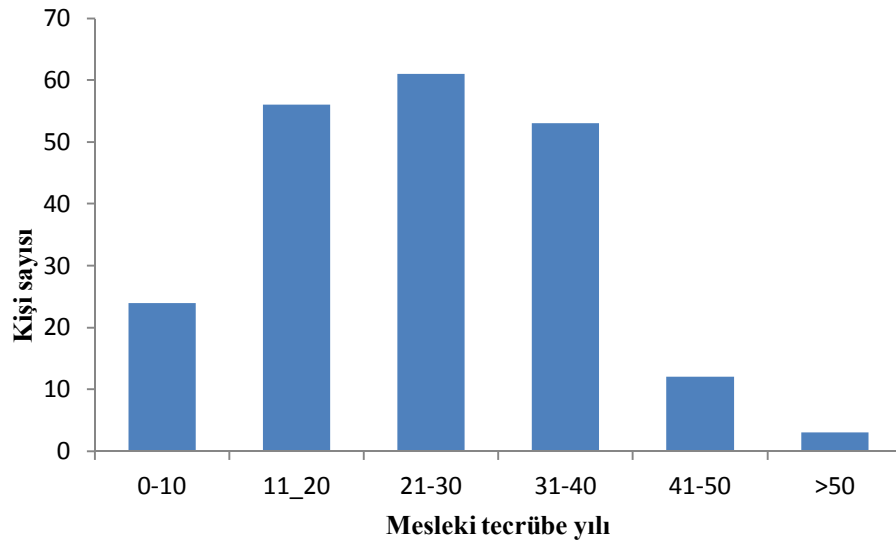
Yapılan anket sonucunda Hatay balıkçıları balıkçılığı seçme nedeni sorusuna 100 kişi ile %48'i işsizlikten, 63 kişi ile %30'u baba mesleği ve 46 kişi ise %22 oranında sevdiği için balıkçılığı seçtiğini belirtmiştir (Şekil 4.88).

Şekil 4.88. Hatay İli balıkçıların balıkçılığı seçme nedeni

Balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçılara mesleki tecrübelerinin kaç yıl olduğu sorulduğunda 2 yıl ile 60 yıl arasında değişen bir dağılımın olduğu görülmektedir. 61 kişi (%29) 21-30 yıl, 56 kişi (%27) 11-20 yıl, 53 kişi (%25) 31-40 yıl, 24 kişi (%12) 0-10 yıl, 12 kişi (%6) 41-50 yıl ve 3 kişi (%3) 50 yıldan fazla tecrübeye sahiptir (Şekil 4.89).

Şekil 4.89. Hatay İli balıkçıların mesleki tecrübeleri

Balıkçıların ev mülkiyeti

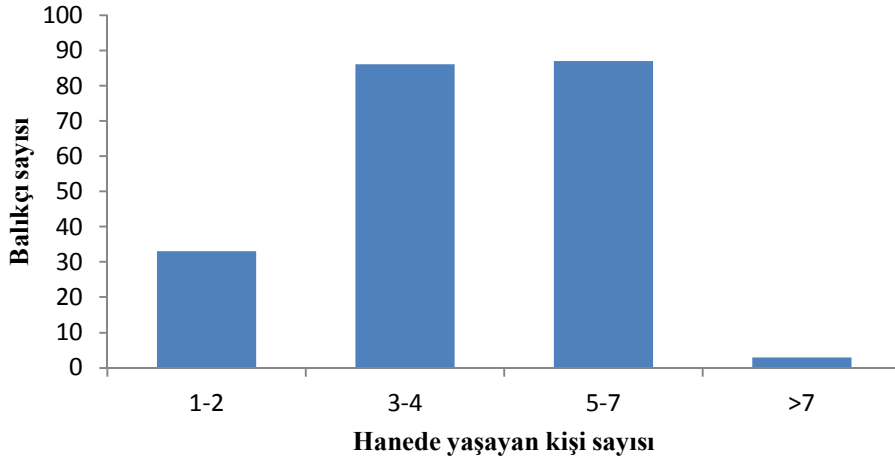
Hatay İli ankete katılan balıkçıların 146'sı %70 oran ile kendi evinde oturduklarını söylerken, 51'i %24 oran ile kirada oturduğunu ve 12 'si %6 oran ile ailesi ile beraber oturduğunu belirtmektedir.

Balıkçıların otomobil mülkiyeti

Hatay İli ankete katılan balıkçılardan 66 kişi (%32) otomobili olduğunu söylerken, 143 kişi (%68) otomobili olmadığını bildirmiştir.

Kendiniz dahil hanede yaşayan kişi sayısı

Hatay İli ankete katılan balıkçıların %1'i hanede 7 kişiden fazla kişi yaşadığını, %16'si 1-2 kişi yaşadığını, %41'i ise 3-4 kişi yaşadığını ve %42'si 5-7 kişi hanede yaşadığını belirtmiştir (Şekil 4.90).

Şekil 4.90. Hatay İli balıkçıların hanede yaşayan kişi sayısı

Kendiniz dahil hanenizde çalışan kişi sayısı

Ankete katılanların 157 kişi (%75) haneye maddi olarak bir tek kendilerinin katkıda bulunduğunu belirtirken, 43 kişi (%21) hanede 2 kişinin çalıştığını ve 9 kişi (%4) ise 2 kişiden fazla kişinin çalıştığını belirtmiştir.

Tekneyi satın alma yaptırma şekli

Hatay İli ankete katılan balıkçılara tekneyi nasıl satın aldığı yaptırma şekli sorulduğunda 123 kişi (%59) tekneyi özsermayesi ile aldığı, 57 kişi (%28) şahıstan borç alarak, 20 kişi (%10) kredi çekerek ve 7 kişi (%3) miras olarak tekne aldığını belirtmiştir.

4.6.3. Hatay İli balıkçılığın ekonomik analizi

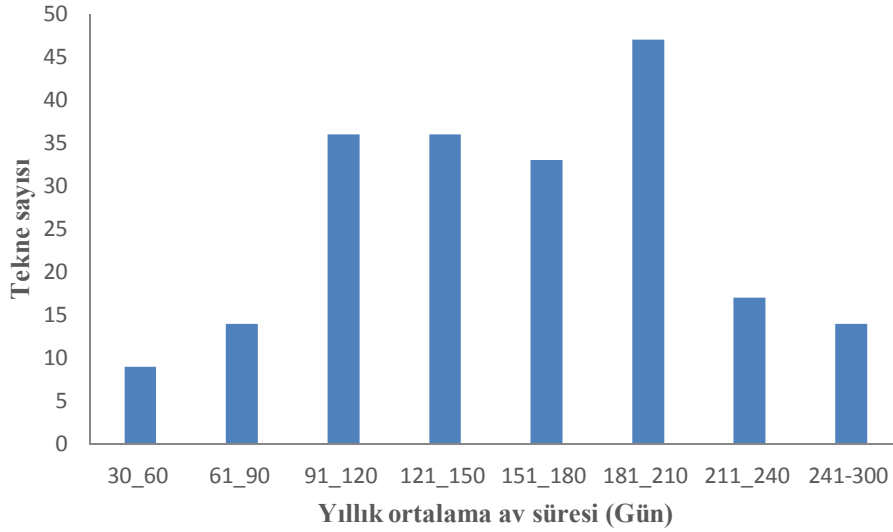
Bir günde ava çıkma sayısı

Hatay İli ankete katılan balıkçılara bir günde ava çıkma sayıları sorulduğunda tamamına yakını %95'i günde 1 kez, %5'i günde 2 kez ava çıktığını söylemiştir.

Yıllık ortalama av süresi

Hatay balıkçılarına yıllık ortalama av süreleri sorulduğunda %23'ü 181-210 gün arasında, %18'i 91-120 gün arasında, %17'si 121-150 gün arasında, %16'sı 151-180 gün arasında,

%8'i 211-240 gün arasında, %7'si 241-300 gün arasında ve 61-90 gün arasında, %4'ü 30-60 gün arasında balığa çıktıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.91).

Şekil 4.91. Hatay İli balıkçılarının yıllık ortalama av süresi

Günlük ortalama kaç mil yaptıkları

Hatay ankete katılan balıkçılara günlük ortalama kaç mil yaptıkları sorusuna büyük bir çoğunluk olan 142 kişi (%68) 5-15 mil arası, 61 kişi (%29) 16-30 mil arası, 4 kişi (%2) 31-40 mil arasında ve 2 kişi (%1) 40 milden fazla yanıtını vermiştir.

Mazot alım şekli

Hatay ankete katılan balıkçılara kullandıkları mazotu ÖTV'li mi yoksa ÖTV'siz mi aldıkları sorulduğunda 117 kişi %56 oran ile ÖTV'li mazot alırken 92 kişi %44 oran ile ÖTV'siz mazot almaktadır.

Bir yılda tüketilen mazot miktarı

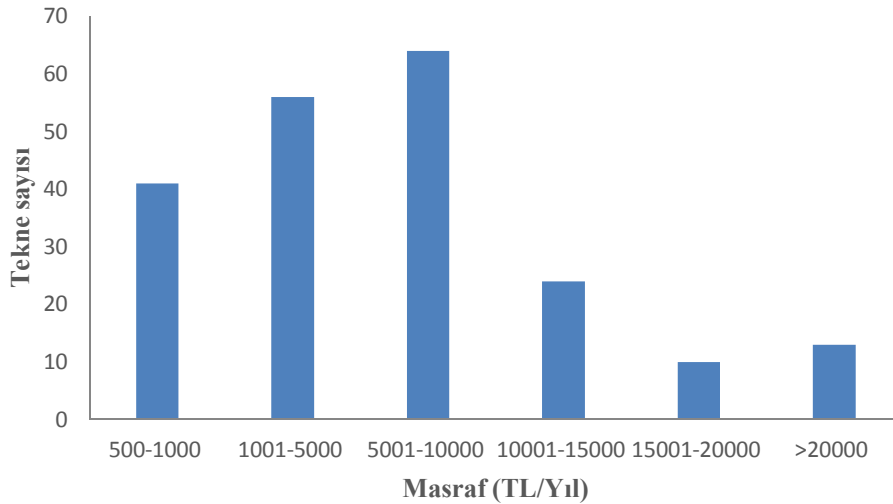
Ankete katılan balıkçılara bir yılda tüketilen mazot miktarları sorulduğunda %43'ü 1001-3000 litre tükettiğini, %21'i 501-1000 litre, %17'si 3001-5000 litre tükettiği, %9'u 0-500 litre tükettiği, %7'si 5001-8000 litre tükettiği ve %3'ü 8000 litreden fazla yakıt tükettiği görülmüştür (Şekil 4.92). Ortalama olarak her bir tekne için 2800 Litre mazot tüketildiği görülmektedir.

Şekil 4.92. Hatay İli balıkçıların bir yılda tekne başına tükettiği mazot miktarı (Litre)

Bir yıllık av aracının alımı veya tamiri harcamaları

Hatay İli ankete katılan balıkçılara bir yılda iğne, misina, ağ vb. alım veya av araçlarının tamir/bakım gibi harcamalarına ne kadar para harcadıklarını sorusuna 64 kişi %31'i 5001-10000 TL, 56 kişi %27'si 1001-5000 TL, 41 kişi %20'si 500-1000 TL, 24 kişi %11'i 10001-15000 TL, 13 kişi %6'sı 20000 TL üzeri ve 10 kişi %5'i 15001-20000 TL harcama yaptıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4.93). Ortalama olarak 7000 TL harcama yapıldığı görülmektedir.

Şekil 4.93. Hatay İli balıkçıların av aracı alım veya tamir harcamaları

Bir yılda tekneye yapılan bakım onarım gideri

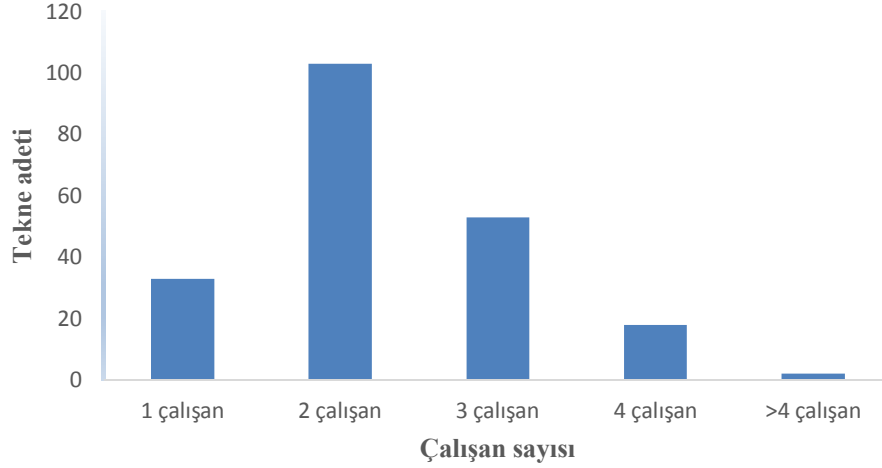
Ankete katılanlardan %50'si 1001-3000 TL arası, %21'i 3001-5000 TL arası, %19'u 0-1000 TL ve %10'u 5001-15000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir (Şekil 4.209). Ortalama olarak 3000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir.

Bir yılda tekneye yapılan yeni yatırım gideri

Hatay İli ankete katılan balıkçılarından 34 kişi teknesine yeni yatırım yaptığını belirtmiştir. 500 TL ile 15000 TL arasında yatırım miktarı belirtmişlerdir

Teknede çalışan kişi sayısı

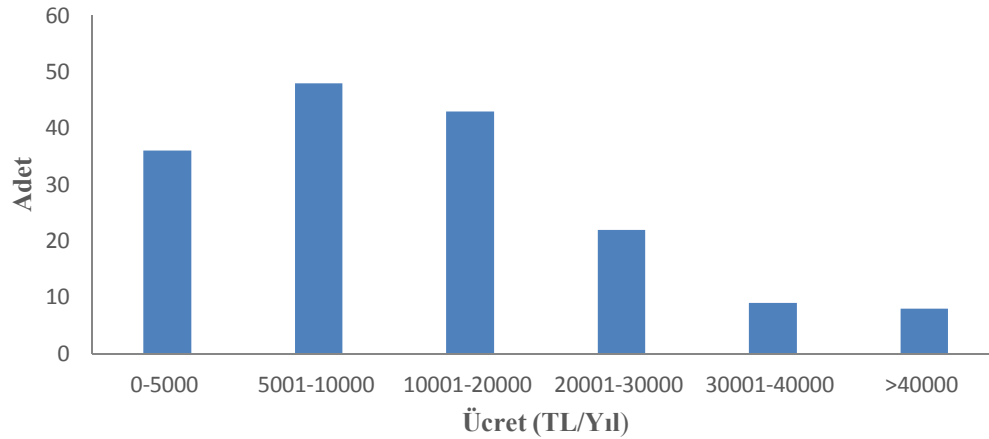
Hatay balıkçılarına teknede çalışan kişi sayısı sorulduğunda %49'u 2 kişi, %25'i 3 kişi, %16'sı 1 kişi, %9'u 4 kişi, ve %1'i 4 kişiden fazla kişi çalıştığını belirtmiştir (Şekil 4.94).

Şekil 4.94. Hatay İli balıkçılarının teknede çalışan kişi sayısı

Teknede çalışanlara 1 yılda ödenen ücret

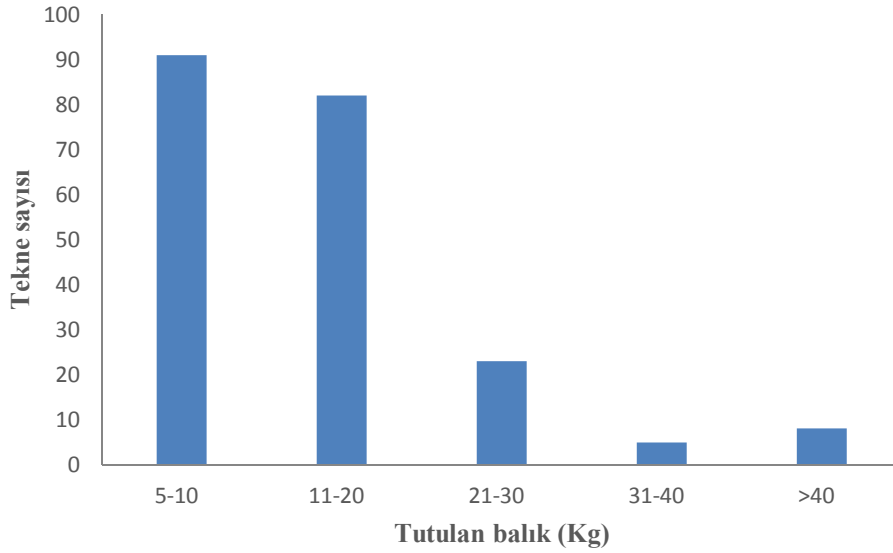
Ankete katılan balıkçılara teknede çalışan kişilere 1 yılda ne kadar ücret ödüyorsunuz sorusuna , %29'u 5001-10000 TL, %26'sı 10001-20000 TL, %22'si 0-5000 TL, %13'ü 20001-30000 TL ve %5'i 30001-40000 TL ve 40000 TL den fazla ücret ödedikleri belirlenmiştir (Şekil 4.95). Her bir teknenin ortalama olarak çalışanlarına ödediği yıllık ücret 12000 TL'dir.

Şekil 4.95. Hatay İli balıkçılarının teknede çalışanlara 1 yılda ödediği ücret

Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı

Balıkçılara sorulan ‘‘Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı’’ sorusuna balıkçıların %44’ü 5-10 kg balık avladığını söylerken, %39’u 11-20 kg arasında, %11’i 21-30 kg arasında, %4’ü 40 kg’dan fazla ve %2’si 31-40 kg arasında balık avladığını söylemiştir (Şekil 4.96).

Şekil 4.96. Hatay balıkçılarının bir seferde tuttuğu ortalama balık miktarı

Avlanan balığın satış şekli

Hatay ilinde ankete katılan balıkçılara avladıkları balığı satış şekli sorulduğunda % 85’i tüccara sattığı, %13’ü kendisinin sattığı ve %2’si ise kendisi ve tüccara sattığını ifade etmiştir.

Satılmayan balıkların değerlendirilmesi

Satılmayan balıkları nasıl değerlendirdikleri sorulduğunda 170 kişi (%81) satılmayan balığın olmadığını, 25 kişi (%12) kendisinin tükettiğini ve 14 kişi (%7) ise dağıttığını söylemiştir.

Balıkları sınıflandırma durumu

Ankete katılan balıkçılara balıkları sınıflandırma şekilleri sorulduğunda %44’ü Tür-Boy, %27’si Tür, %26’sı Tür-Ağırlık, % 3’ü Ağırlık şeklinde sınıflandırma yaptıklarını söylemişlerdir.

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz

Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz sorusu sorulduğunda 178 kişi %85 oran ile devam edeceğini belirtirken, 31 kişi %15 oran ile devam etmeyeceği yanıtını vermiştir.

Sürdürülebilir balıkçılık ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları ve bilgi sahibi değillerse bu konuda eğitim almak isteyip istememeleri

Ankete katılan balıkçıların %85 oranında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve tamamının da bu konuda eğitim almak istediğini belirtmişlerdir.

Gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz

Ankete katılan balıkçılara gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını istermisiniz sorusuna 113 kişi (%54) hayır, 76 kişi (%36) Devlet destek verirse evet yanıtını verirken 20 kişi (%10) evet demiştir.

Av yasağının yeterli olup olmadığı

Ankete katılan balıkçılara av yasağını yeterli olup olmadığı sorusuna %53'ü (110 kişi) yeterli, %47'si (99 kişi) yeterli değil yanıtını vermiştir.

Kredi alma durumu

Ankete katılan balıkçılara kredi alıp alamama durumu sorulduğunda 65 kişi %31 ile alabiliyor yanıtını verirken, 144 kişi %69 ile kredi alamadığını belirtmiştir.

Birkaç balıkçı ile birleşip daha büyük bir tekne almak ister misiniz

Balıkçılara birkaç balıkçı birleşip daha büyük bir tekne almak ister misiniz sorusuna 192 kişi (%92) hayır, 17 kişi (%8) evet yanıtını vermiştir.

Balıkçıların karşılaştıkları sorunlar

Hatay balıkçılarına balıkçılıkta karşılaştıkları sorunlar sorulduğunda; trol avcılarının gece gündüz çalışması ve av araçlarına zarar vermesi, trollerin aşırı çalışması, trol ve gırgırların küçük teknelerin çalışma alanlarını paylaştığını düşünerek avcılık sahalarının daha yukarı çıkması gerekliliği, trol ve gırgırların av yasağı zamanın yanlış olduğu, trol ve gırgırların av sahası ihlalleri, trol ve gırgırların yunuslara ve deniz kaplumbağalarına zarar vermeleri, trol ve gırgırların körfezden çıkması gerektiği şeklinde büyük balıkçı teknelerinin etki ettiklerinden bahsetmişlerdir.

Balıkçılar barınaklarının sayısının azalması yanı sıra bazı bölgelerde barınak bulunmaması ve barınakta gereksiz ücret talep edilmesi şeklinde barınak hakkında düşüncelerini belirtmişlerdir.

Balık stoklarının azalması teknede çalışacak eleman bulamama, bilinçsiz avcılık, fiyatların istikrarsız olması, aşırı avcılık, pazarlama zorluğu, depolama sıkıntısı, balıkçı örgütlenmesindeki yetersizlik, su kaynaklarının kirlenmesinden bahsetmişlerdir.

Balıkçılar sahil güvenlik kontrolleri açısından kendi aralarında tutarsız olan ifadeler kullanmışlardır. Şöyle ki, sahil güvenlik bizi çok sıkıştırıyor ifadelerinin yanı sıra bir kısım balıkçı ise sahil güvenlik gerekli denetimleri yapmıyor ifadelerini kullanmışlardır. Ayrıca küçük ölçekli balıkçıların temel sorunlarından birisi olarak görünen resmi evrak hususunda olası gecikmelerde denetim birimlerinden tolerans talep etmektedirler.

Yasa dışı yapılan kafes sepet ile avcılığın ekosisteme verdiği zararların yanı sıra özellikle paraketalara takılarak malzemelere zarar verdiklerini belirtmişlerdir. Bölge için en büyük problemlerden birisi olan dinamit ile yapılan avcılığın sayısında azalma olmasına rağmen hala devam ettirildiği ve bunun zararlarından bahsetmişlerdir.

Av yasaklarının bölgeye göre düzenlenmesi gerekliliği, av yasağı olan bölgelerin açılması, çok fazla yasakların olması, av sahasının daralması gibi sorunlardan bahsetmişlerdir. Bir kısım balıkçı ise kullanılan uzatma ağlarının çok uzun olduğu ve ağı makara sistemiyle her yere rahatlıkla atıldığını, amatör ve/veya ruhsatsız teknelerin ticari avcılık yapmasından ve denetçilerin her yere yetişememesinden bahsetmişlerdir.

Devletin balıkçıya daha fazla destek vermesi gerekliliğinden, ÖTV'li ve ÖTV'siz yakıt fiyatlarının yüksekliğinden bahsetmişlerdir. Balık fiyatlarının tüccarların tekelinde olmasının da etkisiyle balık fiyatlarının çok ucuz olduğunu, yem bulmada zorluğun yanı sıra yem fiyatlarının pahalı olduğunu, yetiştiricilik ve ithal balığın deniz balığının değerini düşürmesi gibi ekonomik sıkıntılardan bahsetmişlerdir. Bunun yanı sıra av aracı donanımları malzemelerinin pahalı olduğunu ve aksine de tüketimin az olmasından bahsetmişlerdir.

Santraller demirçelik gibi yerlerin balıkçılığı etkilemesinden, termik santrallerin suları ısıtması, sanayi kirliliği, fabrika atıkları, limanların av sahasını kirletmesi, büyük yük gemilerinin çok pislik bırakması gibi çevreci bir yaklaşım ile durumdan rahatsızlıklarını ifade etmekteler.

Bölgesel olarak hava muhalefeti sebebi ile denize çıkamama, yunusların ağlara zarar verme, büyük gemilerin kendilerini dikkate almama gibi sıkıntılardan bahsetmişlerdir.

Bazı balıkçılar ise körfeze en az 1 yıl av yasağı getirilmesi ve ekosistemin kendini yenilemesi gerekliliği cevabını vermişlerdir.

5. TARTIŞMA

Hatay İlinde yapılan sosyoekonomik analiz sonucunda bölgede küçük ölçekli balıkçılık faaliyetini sürdüren Samandağ, Arsuz, İskenderun, Payas ve Dört Yol İlçelerindeki 209 balıkçıya 42 anket sorusu sorularak bölgenin sosyo-ekonomik yapısı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Av Araçlarının Teknik, Fiziksel Özellikleri

Hatay bölgesinde küçük ölçekli balıkçılık faaliyetini sürdüren tekne boylarının 4,63 m ile 11,9 m arasında değiştiği ve 5,0 ile 7,9 m arasındaki tekne boy grubu dağılımı % 64 ile en yüksek oranda yer aldığı görülmüştür. Doğan (2010), İstanbul Su Ürünleri Kooperatifi ortağı küçük balıkçı tekne boylarının 6-12 metre arasında değişiklik gösterdiğini ve %68.9 oranı ile 6.0-7.9 metre boydaki tekneler çoğunluğu oluşturduğunu belirtmiştir. Uzmanoğlu ve Soylu (2006), Sakarya İli Karasu İlçesinde 6.50 ile 8.00 m arasındaki tekne boylarının %60.72 ile çoğunluğu oluşturduğunu belirtmişlerdir. Aksoy ve Koç (2012), Zonguldak İli saha çalışması sonucunda küçük balıkçı teknelerinin ortalama 6 m boyunda olduğunu belirtmişlerdir. Doğan ve Gönülal (2011), Çanakkale, Gökçeada'da yaptıkları çalışmada 6,0-7,9 m arasındaki küçük balıkçı teknelerinin %50 ile en yüksek dağılımı gösterdiğini ortaya koymuşlardır. Çalışmamız, Doğan (2010), Uzmanoğlu ve Soylu (2006), Aksoy ve Koç (2012), Doğan ve Gönülal (2011) ile paralellik göstermektedir. Bu durum da ülkemiz küçük ölçekli balıkçı teknelerinde tercih edilen boy grubunu genel olarak ortaya koymaktadır.

Hatay bölgesinde tekne yaşlarının çok küçük olmadığı, genelde 21-30 yaş civarında dağılım gösterdiği ve küçük balıkçı filosunun yaşlı bir filo olduğu görülmektedir. Doğan (2010), İstanbul su ürünleri kooperatifi küçük balıkçı teknelerinin yaşları en yüksek oranda 21 yaş ve üzerindeki teknelerden oluştuğunu belirtmiştir. Doğan ve Gönülal (2011) Çanakkale, Gökçeada'da yaptıkları çalışmada 6-10 yaş arası tekne yaşlarının %33,33 ile en fazla dağılıma sahip olduğunu yazmışlar.

Balıkçıların %97'sinin mülkiyeti kendine ait tekneler ile, %2'si kira olan tekneler ve %1'i ortak olan tekneler ile çalıştığı görülmektedir. Uzmanoğlu ve Soylu (2006), Karasu (Sakarya) İlçesinde yaptıkları çalışmada teknelerin mülkiyet durumunu, %17.86 sının ortak, %82.14 ünün ise kendi hesaplarına işletildiği sonucuna ulaşmışlardır.

Yapılan çalışmada incelenen 209 teknenin motor güçleri 4,85 KW ile 104,44 Kw arasında değişim göstermektedir. 10-30 Kw gücündeki teknelerin %46 ile en fazla kullanıldığı gözlenir iken 30-50 Kw gücündeki teknelerin en az kullanıldığı görülmektedir.

Hatay İlinde avcılıkta kullanılan av araçlarına bakıldığında %31 ile 11 teknede paraketa ve ağ, %20'lik oran ile 7 teknede hem paraketa, hem ağ hem de olta, %17 ile 6 teknede olta ve ağ, %14'lük kısım 5 tekne ile sadece ağ, %6'lık kısım 2 teknede sadece olta yine %6'lık kısım 2 teknede paraketa ve olta, %3'lük kısım 1 teknede sadece paraketa ve yine %0,05'lük kısım 1 teknede hem ağ hem olta hem de voli ile avcılık yapılmaktadır. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların %82,2 uzatma ağı ile avcılık yaptığı, %42,2 olta ile avcılık yaptığını belirtmiştir.

Yapılan çalışmada incelenen balıkçıların teknelerinin hepsinin yapım materyali ahşaptır. Tekne yapım yerlerine bakıldığında %72 oranında Hatay bölgesinde olması Karadeniz teknelerinin tercih edilmesine rağmen daha çok Hatay'da yapılan teknelerin kullanılması Hatay'da tekne yapım sektörünün olduğu görülmektedir.

Yapılan anket çalışmasında elde edilen sonuçlarla uzatma avcılığı yapan tekneler genelde öğleden sonra 17:00-18:00 saatlerinde ağlarını avlak bölgesine bırakıp bir gece boyu yaklaşık olarak 12-13 saat bekledikten sonra geri toplamaktadırlar. Paraketa takımı kullanan tekneler ise sabah saatlerinde bırakıp yaklaşık 2 saat sonra donanımlarını topladıkları görülmektedir.

Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Özellikleri

Balıkçıların yaşları 24 ile 78 yaş arasında olduğu gözlenmiştir. Yaş gruplarına bakıldığında çoğunluğunun %31 oran ile 41-50 yaş ve 51-60 yaş aralığında olan yaşlı nüfus olduğu belirlenmiştir. Yücel (2006), Orta Karadeniz Bölgesi ve balıkçıların sosyo-ekonomik durumunu incelediği çalışmada bölgedeki balıkçıların yarısından fazlası (%51) 30-50 yaş arasında olduğunu belirtmiştir. Ünal (2003), İzmir Foça'da yapmış olduğu çalışmada balıkçı yaşlarının 31-77 arasında değiştiği ve ortalama olarak 46,1 olduğunu gözlemlemiştir. Sonuç olarak yaşlı balıkçı sayısının daha fazla olduğunu göstermiştir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların 40-49 yaşında olanların diğer yaş aralıklarına göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Erdoğan Sağlam ve Karadal (2016), Akdeniz bölgesi sahil şeridi deniz balıkçılığının sosyo ekonomik yapısını inceledikleri çalışmada balıkçıların yaşlarının %56'sının 31-50 yaş arasında olduğunu belirtmişlerdir. Erdoğan Sağlam ve diğerleri (2016), Doğu Karadeniz Bölgesinde deniz

balıkçıların sosyo ekonomik yapısını inceledikleri çalışmada balıkçıların yaş ortalamasının 40 yaş üstünde olduğu belirlenmiştir. Genel olarak genç nüfusun balıkçılık faaliyetlerinde çalışmadığı orta yaş ve üzeri kişilerin balıkçılık ile uğraştığı görülmektedir. Bu da ileriki seneler için küçük ölçekli balıkçılık faaliyeti ile uğraşacak kişi sayısında azalmanın bir göstergesi olabilir.

Hatay İli balıkçıların %89'u evli, %11'i bekar. Doğan (2010), İstanbul su ürünleri kooperatifi ortağı balıkçı teknelerinin sosyo-ekonomik analizinde %87.4'ünün evli ve %12.6'sının ise bekar olduğu tespit etmiştir. Doğan ve Gönülal (2011), Çanakkale, Gökçeada'da yaptıkları çalışmada %83,3 oranında evli olduğunu belirtmiştir. Aksoy ve Koç (2012), Zonguldak İli saha çalışmasında balıkçıların %22'sinin bekâr, %78'inin evli olduğu tespit etmişlerdir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca'da yaptığı çalışmada %93,3'ünün evli olduğunu belirtmiştir. Doğan (2010), Aksoy ve Koç (2012) ve Yağlıoğlu (2013)'ün çalışma sonuçlarına bakıldığında balıkçıların büyük kısmının evli olduğu görülmüştür. Genel olarak balıkçılık faaliyeti ile uğraşan kişilerin aile geçindirme zorunlulukları da ortaya konulmuştur.

Okuma oranları değerlendirildiğinde % 64 ilkokul, % 16 ortaokul, % 13 Lise ve % 2 oranında üniversite mezunu olduğu gözlenmiştir. Yücel (2006), Orta Karadeniz Bölgesi'nde yapılan bir çalışmada balıkçıların % 66'sının ilkokul, % 15'i ortaokul, % 18'i lise, % 1'i üniversite ve okur-yazar olmayanın bulunmadığını tespit etmiştir. Güngör ve ark. (2007), Tekirdağ ilinde yapılan başka bir araştırmada ise tekne sahiplerinin %64.7'si ilkokul, % 22.2'si ortaokul, % 13.1'i lise eğitime sahip olduklarını belirtmişlerdir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların % 66,7 ilköğretim, % 31,1 lise, % 2,2 üniversite mezunu olduğunu belirtmiştir. Eğitim düzeyleri itibari ile Hatay balıkçısının diğer bölgeler ile paralellik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Balıkçı eşlerinin öğrenim durumları incelendiğinde % 74'ünün ilkokul, % 9' unun ortaokul, % 7'lik oranın lise mezunu ve okur-yazar olduğu, %3 'ünün okur-yazar olmadığı görülmektedir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçı eşlerinin tamamının okuma yazma bildiği çalışmasında tespit etmiştir. Hatay'da Balıkçı eşlerinin eğitim durumları balıkçıların öğrenim durumu ile paralellik gösterdiği görülmüştür.

Anket çalışmasından elde edilen sonuçlardan 115 kişi % 55 oran ile sadece balıkçılık yaptığını, 94 kişi % 45 oran ile başka işi veya emekli maaşı ile ek gelire sahip olduğunu saptanmıştır. Yücel (2006), balıkçıların yarısından fazlası (%64), geçimini sadece

balıkçılıktan elde ettiği gelirlerden sağlamakta olduğunu, deneklerin, % 34'ü ise, ek iş olarak balıkçılık yaptığını belirtmiştir. Güngör ve ark. (2007), Erdoğan Sağlam ve ark. (2016), % 38'inin geçimini yalnızca balıkçılıktan sağladığı, % 62'sinin ise balıkçılık dışında inşaat, fındık tüccarı, mobilya, çiftçilik ve farklı ticaret alanlarından geçim sağladıklarını saptamışlardır. Ek gelir kaynaklarının fazla olması küçük ölçekli balıkçılığın ekonomik getirisinin yeterli olmadığı bir göstergesi olabilmektedir.

Balıkçıların % 65'i kendileri Bağ-Kur primi ödeyerek veya başka işten ödenen primleri veya emekli olup sosyal güvenceye sahip olduğu görülmektedir. %10'luk kısım devletten yeşilkart çıkartıp sosyal güvence sağlarken, %25'lik kısım herhangi bir sosyal güvenceye sahip olmadığı görülmektedir. Erdoğan Sağlam ve ark. (2016), %83'ünün sosyal sağlık kuruluşlarına üye olduğunu %17'sinin ise hiçbir sağlık güvencesi olmadığını tespit etmişlerdir. Doğan (2010), balıkçıların %74.9 sosyal güvencesinin olduğu belirlenmiştir. Yücel (2006), Orta Karadeniz Bölgesinde yaptığı çalışmada %17'sinin işçi, %22'sinin Bağ-Kur'lu, %3'ünün emekli sandığı, %58'lik bir kısmının hiçbir sosyal güvencesi olmadığı belirlenmiştir. Doğu Karadeniz bölgesi ve İstanbul İli, Hatay İli ile sosyal güvence sonucu olarak paralellik gösterirken Orta Karadeniz bölgesine göre daha yüksek bir sosyal güvence oranına sahiptirler.

Balıkçıların %48 gibi büyük oranı işsizlik nedeniyle balıkçılığı seçmiştir. Buda zorunluktan dolayı mesleği tercih ettiklerinin bir göstergesidir. Eğitim seviyesinin düşük olması da alternatif iş olanaklarındaki kısıtlamalar oluşmasını sağlamakta olabilir. Doğan (2010), İstanbul İli çalışmasında %44.3' ünün işsizlikten, %17.3'ünün aile bütçesine katkı sağlamak amacıyla, %15.0'inin hobi ve %14.4'ünün de baba mesleği olduğu için seçtikleri görülmüştür. Erdoğan Sağlam ve ark. (2016), Doğu Karadeniz bölgesi çalışmasında %39'unun baba mesleği olması nedeniyle işlerini sürdürdükleri, %32'sinin deniz tutkusundan kaynaklı hobi olarak balıkçılık yaptığı, %29'unun ise zorunluluktan balıkçılık yaptığını belirtmişlerdir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların balıkçılığı seçme nedenlerinin büyük oranını %48,9 ile işsizlik nedeniyle tercih ettiklerini belirtmiştir. Mesleği zorunluluktan yapan balıkçıların balığı ve balık stoklarının bir sonraki nesile aktarılması ve korunması amacı ile yapılan düzenlemelere uymada sıkıntılar oluşabileceği düşünülmektedir.

Mesleki tecrübelerine bakıldığında genel olarak 20-40 yıl tecrübeye sahip olmaları, Hatay İlinde balıkçıların oldukça tecrübeli olduklarını göstermektedir. Erdoğan Sağlam ve ark.

(2016), Balıkçıların %21'inin 40 yıldan fazla süredir, %37'sinin ise ortalama 25 yıldır balıkçılık yaptığı belirlenmiş, minimum 1 yıllık maksimum 75 yıllık balıkçılık tecrübesi olan bireye rastlanmıştır. Erdoğan Sağlam ve Karadal (2016), Balıkçıların %3'ünün 45 yıldan fazla süredir, %90'ının ise ortalama 30 yıldır balıkçılık yaptığı belirlenmiş, minimum 1 yıllık maksimum 60 yıllık balıkçılık tecrübesi olan bireye rastlanmıştır. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların mesleki tecrübelerinin 20 yıldan fazla tecrübeye sahip olan balıkçı sayısının fazla olduğunu tespit etmiştir. Ülke geneli düşünüldüğünde balıkçıların oldukça tecrübeye sahip oldukları ortadadır.

Hatay balıkçıları ev mülkiyeti konusunda hassasiyet göstermektedir. Erdoğan Sağlam ve Karadal (2016) Akdeniz bölgesi sahil şeridinde yaptığı araştırmada %61'inin ev sahibi, %39'unun kiracı olduğunu tespit etmiştir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı araştırmada balıkçıların %80'inin ev sahibi olduğunu tespit etmiştir. Hatay'da %70 oranında ev mülkiyeti olması, ev mülkiyetinin Akdeniz bölgesinin ortalamasının üzerinde olduğunun göstergesidir.

Hatay İli ankete katılan balıkçılardan 66'sı otomobili olduğunu söylerken, 143'ü otomobili olmadığını bildirmiştir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların 16'sının otomobili olduğu, 29'unun otomobili olmadığını tespit etmiştir. Doğan (2010), İstanbul su ürünleri kooperatifleri ve ortaklarının sosyoekonomik analizi çalışmasında balıkçıların 28'inin otomobili olduğu, 139'unun otomobili olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç ta daha küçük yerleşim yerlerinde küçük ölçekli balıkçılığın yaşam standartlarını arttırdığını düşündürmektedir.

Genel olarak ortalamaya baktığımızda hanede yaşayan kişi sayısı 5 civarında olduğu görülmüştür. Uzmanoğlu ve Soylu (2006), Karasu (Sakarya) İlçesinde yaptıkları çalışmada hane halkı sayısı 2 olanlar % 32.14 oranı ile birinci sırada; 5 olanlar % 21.43 oranı ile ikinci sırada; bir veya dokuz olanlar % 3.57 oranı ile son sırada yer aldığını tespit etmişlerdir.

Genel olarak hanede çalışan kişi sayısına bakıldığında maddi yükün çoğunun erkek bireyin karşıladığı görülmüştür.

Hatay İlinde yapılan çalışmada tekneyi satın alma şekli sorulduğunda %59'u tekneyi öz sermayesi ile aldığı, %28'i şahıstan borç alarak %10'u kredi çekerek ve %3'ü miras olarak tekne aldığını belirtmiştir.

Balıkçılık Faaliyetinin Ekonomik Analizi

Hatay İli ankete katılan balıkçılara bir günde ava çıkma sayıları sorulduğunda tamamına yakını %95'i günde 1 kez, %5'i günde 2 kez ava çıktığını söylemiştir

Yıllık ortalama 180 gün civarında ava çıkıldığı görülmüştür, ve çoğunlukla 5-15 mil arası mesafe kat ettikleri görülmüştür. Ünal (2003), yaptığı çalışmada foça'da deniz iş günü, 136 gün/yıl/tekne düzeyinde bulmuştur. Doğan (2010), balıkçılıkta av sürelerinin 30 ile 320 gün arasında değiştiği ve %26.3'le en yüksek oranda 8 (240 gün) ay olduğunu belirtmiştir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların yıllık avcılık sürelerinin farklı olduğu dikkat çekmektedir. Yaklaşık olarak yarısının 4 aydan fazla avlanmadığı diğer yarısının ise 7 aydan fazla balıkçılık yaptığını belirtmiştir.

Yapılan çalışmada alınan mazot şekli incelendiğinde %44'ü ÖTV'siz mazot kullanmaktadır. Bunun sebebi indirimli mazot alımı için gerekli evrak işlemlerinin zahmetli olması, parasının peşin istenmesidir. Aksoy ve Koç (2012), Zonguldak İlinde yaptıkları çalışmada %88 oranında ÖTV'li mazot aldığı sonucuna ulaşmışlardır.

Yılda 5000 ile 30000 L arası mazot tüketildiği görülürken ortalama olarak her bir tekneye 2800 L mazot tüketildiği görülmektedir. Küçük ölçekli balıkçıların 317 x 2800 L=887.600 Litre mazot tükettiği görülmektedir.

Yıllık av aracı alım veya tamir harcamaları ortalama olarak 7000 TL olarak harcama yapıldığı görülmektedir. Tekneye ortalama olarak 3000 TL civarında bakım onarım gideri olduğu görülmektedir.

%50'si 1001-3000 TL arası, %21'i 3001-5000 TL arası, %19'u 0-1000 TL ve %10'u 5001-15000 TL bakım onarım için harcama yaptığını belirtmiştir (Şekil 4.209). Ortalama olarak 3000 TL bakım onarım gideri olduğu görülmektedir.

Hatay'da 209 balıkçılarından 34 kişi teknesine 500 TL ile 15000 TL arasında yeni yatırım yaptığını belirtmiştir.

Ankete katılan 209 tekneden % 49'u 2 kişi, % 25'i 3 kişi, % 16'sı 1 kişi, % 9'u 4 kişi, ve % 1'i 4 kişiden fazla kişi çalıştığını belirtmiştir. Erdoğan Sağlam ve Karadal (2016), Akdeniz bölgesi sahil şeridi deniz balıkçılığının sosyo ekonomik yapısını inceledikleri çalışmada % 67'sinde 2-3, % 5'inde 4'ten fazla tayfa çalıştığı, % 28'inde ise 1 veya hiç tayfa çalışmadığı tespit etmişlerdir.

Her bir teknenin çalışanlarına ödediği ortalama yıllık ücret 12.000 TL'dir. Bazı teknelerde çalışanlarına sabit ücret yerine avlanan balıktan pay şeklinde ödeme yaptığını belirtmişler.

Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı hesaplandığında %44 oran ile 5-10 kg balık avladığını söylerken, %39'u 11-20 kg arasında, %11'i 21-30 kg arasında, 4'ü 40 kg'dan fazla ve %2'si 31-40 kg arasında balık avladığını söylemiştir

Hatay bölgesinde mezatta satım olmadığı balıkçının daha kolayına giden tüccarla çalışmayı tercih ettiği görülmektedir. Bunun sebepleri ise balıkçının ekonomik olarak sıkıştığı durumlarda tüccardan rahatlıkla para alabilmesi, mezata gidip balığın satışıyla uğraşıp zaman ayırmak istememesi ya da kendine ait bir müşteri potansiyelinin olmamasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Yağlıoğlu (2013), Akçakoca ilçesinde yaptığı çalışmada balıkçıların %93' ünün balıkları kabzımal aracılığıyla sattığını tespit etmiştir. Erdoğan Sağlam ve Karadal (2016), Akdeniz bölgesi sahil şeridi deniz balıkçılığının sosyoekonomik yapısını inceledikleri çalışmada %79'u avladıkları ürünü komisyoncular aracılığı ile %16'sı kendi teknelerinden satış yaparak, %5'i ise kooperatifler aracılığıyla satış yaptığını bildirmişlerdir. . Hatay bölgesi ile paralellik göstermektedir.

Balıkların genelinin satıldığı ve pazarının olduğunu satılmayan küçük kısımların ise genelde pazarda ekonomik değeri olmayan balıkların balıkçı tarafından tüketildiği veya dağıtıldığı görülmektedir. Balıklar pazarlanırken türü ve boyuna göre pazarlandığı görülmüştür. Ankete katılan balıkçılara balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz sorusu sorulduğunda %85'i devam edeceğini belirtirken, %15'i devam etmeyeceğini belirtmiştir. Balıkçıların bir çok ekonomik ve çevresel şartlardan şikayetlerine rağmen % 85 oran ile balıkçılığa devam edeceğini belirtmeleri mesleğe tutkunluğun yanı sıra iyi bir ek gelir olarak da düşünüldüğünün bir göstergesi olabilir. Erdoğan Sağlam ve Karadal (2016), Akdeniz bölgesi sahil şeridi deniz balıkçılığının sosyoekonomik yapısını inceledikleri çalışmada Anket sonuçlarına göre %44'ü balıkçılığı bırakmayı düşünmediklerini, %56'sı bu işi mecburiyetten yaptıklarını, ileride bırakmayı düşündüklerini tespit etmişlerdir. Ankete katılan balıkçıların hepsi balıkçılık hakkında bilgi aldıklarını söylemişlerdir. Av sezonunun kapatılması sorusuna %54 'ü her şartta hayır derken, %36'sı devlet destek verirse evet, %10'u ise evet yanıtını vermiştir. Av yaşağını yeterli bulmayanlar daha çok kendilerine konan tür-boy, türler için zaman yasakları değil, büyük ölçekli balıkçılığa konulan yasakların yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Kredi

alabilme oranı %31 iken, %69'luk kredi alamayan balıkçıların sayısının fazla olması bir bakıma tüccarlar aracılığıyla yapılan satışında sebeplerindedir. Genel olarak küçük ölçekli balıkçılıkla avcılık yapan kişilerin kullandıkları av donanımlarının tekneler için uygun olduğunu ve teknelerini büyütme istemedikleri belirtmişlerdir. Bu sonuç da avlak alanlarının uzak olmaması sebebiyle ve kullanılan av araçları için yeterli olan 5-8 m arası teknelerin yoğun kullanılmasını desteklemektedir. Tekne boy dağılımlarına paralel olarak da daha tasarruflu yakıt tüketimine sahip 10-30 kW'lık motorların yoğun olarak kullanıldığı belirtilmiştir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Hatay küçük ölçekli balıkçı teknelerinin eski olduğu, genç nüfusun balıkçılık faaliyetlerine daha az ilgi duyduğu, genel olarak orta yaş ve üzeri kişilerin balıkçılık ile uğraştığı görülmektedir. Bu durum da ileriki seneler için küçük ölçekli balıkçılık faaliyeti ile uğraşacak kişi sayısında azalma ve tecrübe bakımından kayıp yaratabileceğini düşündürmektedir.

Genel olarak hanede çalışan kişi sayısına bakıldığında balıkçılık faaliyeti ile uğraşan kişilerin ailenin maddi yükünün çoğunu karşıladığı görülmüştür.

Genel eğitim seviyesinin düşük olması sebebiyle alternatif iş olanaklarındaki kısıtlamalar sonucu zorunluktan dolayı balıkçılığı mesleği olarak tercih ettikleri görülmektedir. Ek gelir kaynaklarının fazla olması küçük ölçekli balıkçılığın ekonomik getirisinin yeterli olmadığı ve/veya balıkçılıktan kalan vaktin ek işle uğraşmaya fırsat tanıdığı anlamı çıkartılabilir. Balıkçıların birçoğu zorunluluktan dolayı mesleğe başlamış olmaları ve mesleğin zorluklarına rağmen çok büyük oranda balıkçılığa devam etmek istediklerini bildirmişlerdir.

Düşük eğitim seviyesi yanı sıra mesleği zorunluluktan yapan balıkçıların balığı ve balık stoklarının korunması amacı ile yapılan düzenlemelere uymada sıkıntılar oluşturabileceği düşünülmektedir.

Mülkiyet oranına bakıldığında daha küçük yerleşim yerlerinde küçük ölçekli balıkçılığın yaşam standartlarını arttırdığını düşündürmektedir. Küçük ölçekli balıkçılık özellikle küçük kasabalar ve balıkçılık bölgelerinde düşük sermayeli yatırımlar ile birçok insan için gelir kaynağı oluşturmaktadır. Su ürünleri insan tüketiminde kaliteli protein ihtiyacını karşılamada önemli yer tutmaktadır. Avlanan balıklar bölge halkının sağlıklı beslenmesine de katkı oluşturmaktadır.

Küçük ölçekli balıkçılık için özellikle farklı destek programlarının artırılması sektör açısından önemlidir.

Hatay'da ÖTV'li yakıt kullananların oranı fazla çıkmıştır. Küçük ölçekli balıkçılığın yapısı dikkate alınarak ÖTV'siz yakıt uygulamasında düzenlemeler getirilmelidir. Balıkçıların takip etmesi gereken bürokratik işlemlerdeki aşama ve süreçlerin eğitim ve istihdam durumları da göz önüne alınarak düzenlenmesi önerilebilir.

Balıkçılık yönetiminde balıkçılık gücünün bilinmesi, stokların sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından da oldukça önemlidir. Balıkçılık dokümantasyon çalışmalarının yanı sıra balıkçılarla ilgili çalışmaların da artarak devam etmesi sektör açısından önemlilik arz etmektedir.

Balık stoklarındaki azalmadan kaynaklı, gelir kaynakları azalan ve yaşamları deniz kaynaklarına bağlı olan küçük ölçekli balıkçılar ve aileleri için de ciddi bir risk oluşturduğu gözlenmektedir.

Denizlerimiz ve kıyılarımız kirlilik, habitat kaybı, aşırı ve yasadışı balıkçılık, istilacı türler, iklim değişikliği gibi çeşitli etkenlerin tehdidi altında olması sebebi ile, stoklarının devamlılığını sağlamak için, sürdürülebilir temellere oturturmak gerekmektedir. Sürdürülebilirlik için küçük ölçekli balıkçıların katılımı ile balıkçılık yönetiminde ve ekosistemlerin korunmasında bir başarı sağlanabilir. Bu kapsamda yılın belirli dönemlerinde balıkçılara karşılaşılabilecekleri her türlü bürokratik işlemler, çevre bilincinin geliştirilmesi, yeni gelen türler ve avcılık düzenlemeleri ile ilgili eğitim programları düzenleyip daha bilinçli bir yapıya getirilmeleri önerilmektedir. Hatay bölgesinin özellikle yabancı türler bakımından zengin olması ve türlerin ülkemizdeki ilk giriş yaptığı yerlerin başında gelmesi durumundan dolayı bu türlerin eğitim programlarına dahil edilmesi gerekliliği doğmaktadır. Yeni giriş yapan yabancı türler ki bazıları zehirli olduklarından insan sağlığına etki edebilmekteler. Su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğler açıklanarak oluşturulan yasakların sebeplerini anlatıp, balıkçıların kavrayabilmelerini sağlamak gerekmektedir. Bu sayede sürdürülebilir balıkçılığın gerçekleştirilmesinde ilk ayak olan küçük ölçekli balıkçıların daha sağlıklı bir katılımı söz konusu olabilecektir.

Küçük ölçekli balıkçıların yaşam standartlarının daha iyi hale getirilip aynı zamanda balıkçılığın rantabilitesinin artırılması için mevcut destekleme çalışmaları devam ettirilmelidir. Küçük ölçekli balıkçılığın desteklenmesi ile aynı zamanda, daha büyük filolar arasındaki av çabalarının dengeli dağılımını sağlaması sağlanacaktır. Böylelikle istihdamdaki payı yanı sıra verimlik ve ekonomik anlamda da daha iyi hale getirilebilirler.

Akdeniz ve Karadeniz'e kıyısı bulunan ülkeler ile Avrupa Komisyonu'ndan yetkilileri, 2018 tarihlerinde Malta'da gerçekleştirilen Küçük Ölçekli Balıkçılık konferansı sayesinde, deniz ortamının ve küçük ölçekli balıkçılığın sürdürülebilir geleceğini güvence altına almak amacıyla başlattıkları planlama ve ülkemizde 28 Mayıs 2018 resmi gazetede

yayımlanan Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi Tebliği gibi çalışmalar bu konuya duyulan hassasiyeti de ortaya koymaktadır.

Balıkçılara kooperatiflerin önemi ve işleyişi hakkında bilgilendirmeler yapılarak daha güçlü yapıda balıkçılar kazanılmalıdır. Kayıt altına alınamayan üretimin kayıt altına alınması için daha güçlü bir yapı oluşturulmalıdır. Tüccarlara bağımlılık yerine av araçları ve teknelerin bakımı için uygun koşullarla verilecek kredilerle sağlanmalıdır. Ülkemizdeki balıkçılık sorunları bölgesel bir kaç farklılık dışında benzerlik göstermektedir. Bu sebeple Hatay küçük ölçekli balıkçılığın önerilen çözüm yolları genel olarak ülkemiz için de geçerli görülmektedir. Bu sektörde uğraşp zor şartlarda ekmeğini kazanan insanların sorunlarının belirlenmesi ve isteklerinin bilinmesi önemsenmelidir.

Araştırmalar sonucu elde edilecek bulgular ve takibinde yapılacak olan düzenli izleme programları ile sektördeki gelişmeler takip edilerek gelinen durumun ortaya çıkartılması bakımından da önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

- Aksoy, R., Koç, G., (2012). Küçük Ölçekli Balıkçılığın Genel Profili: Zonguldak İli Merkez İlçesinde Bir Saha Çalışması. Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, 4(8): 87-103
- Anonim, (2018). Hatay Valiliği www.hatay.gov.tr Erişim tarihi: 30/09/2018.
- Atay, D. ve Korkmaz, A. Ş. (2001). Su Ürünleri Üretimi: Türkiye'de ve Dünyada Son Trendler. Türkiye Su Ürünleri Vakfı Derg. 1: 3-15.
- Béné, C. (2006). Small-scale fisheries: assessing their contribution to rural livelihoods in developing countries. FAO Fisheries Circular. No.1008. Food and Agriculture Organization, Rome, 46 pp.
- BSGM, (2019). Su Ürünleri İstatistikleri. Tarım Ve Orman Bakanlığı <https://www.tarimorman.gov.tr/BSGM/Belgeler/Icerikler/Su%20%C3%9Cr%C3%B Cnleri%20Veri%20ve%20D%C3%B6k%C3%BCmanlar%C4%B1/Su-3%9Cr%C3% BCnleri-%C4%B0statistikleri.pdf>. Erişim tarihi: 28/01/2020
- Can, M.F., Serpin, D. ve Can, M.F. (2012). İskenderun Körfezinde Küçük Çaplı Balıkçılığın Genel Durumu: İskenderun, Arsuz ve Konacık Örneği. Atatürk Üniversitesi Veteriner Bilimleri Dergisi, 7(3): 167-175.
- Çeliker S.A. Korkmaz Ş.A. Dönmez D. Gül U. Demir A. Genç Y. Kalkanlar Ş. Özdemir İ., 2006. Karadeniz Bölgesi'nde Su Ürünleri Avcılığı Yapan İşletmelerin Sosyo-Ekonomik Analizi. Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü, Ankara. Yunus Araştırma Bülteni, Yıl 2006 Sayı 3 s.15.
- Demirci, S., AYTEKİN, N. ve ŞİMŞEK, E. (2015). İskenderun Balıkçı Barınağında Sosyo-Ekonomik Durum. Su Ürünleri Mühendisleri Derneği Yayın Organı, 58-60.
- Doğan, K. (2010). İstanbul Su Ürünleri Kooperatifleri ve Ortaklarının Sosyo-Ekonomik Analizi. Journal of Fisheries Sciences, 4(4): 318-328.
- Doğan, K. (1997). Su Ürünleri Sektörü Türk Ekonomisinin Neresinde. Su Ürünleri Mühendisleri Derneği Yayın Organı, 1, 15-20.
- Doğan, K. ve Gönülal, O. (2011). Gökçeada (Ege Denizi) Balıkçılığı ve Balıkçıların Sosyo- Ekonomik Durumu. Karadeniz Fen Bilimleri Dergisi 2(3):57-69.
- Erdoğan Sağlam, N., Karadal, E. (2016). Akdeniz Bölgesi Sahil Şeridi Deniz Balıkçılığının Sosyoekonomik Yapısı. Süleyman Demirel Üniversitesi Eğirdir Su Ürünleri Fakültesi Dergisi, 12(2), 158-169.
- Erdoğan Sağlam, N., Özbek, G. ve Düzgüneş, E. (2016). Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Deniz Balıkçılarının Sosyo-Ekonomik Yapısı. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 33(3), 259-270.
- Farrugio H., 2013. Current situation of small-scale fisheries in the Mediterranean and Black Sea: Strategies and methodologies for an effective analysis of the sector, thematic session 1, First Regional Symposium on Sustainable Small-Scale Fisheries in The Mediterranean and the Black Sea, St. Julian's, Malta, 27-30.

- Ferreira, J. (2012). Report on small-scale coastal fishing, artsanal fishing and the reform of the common fisheries policy. European Parliament.
- FAO. (2015), Small Scale and Artisanal Fisheries <http://www.fao.org/fishery/topic/14753/> Erişim Tarihi: 30/09/2018.
- Güngör, G., Özen ve Güngör, H. (2007). Marmara Denizi Balıkçılığının Sosyo-Ekonomik Yapısı ve Deniz Ürünleri Pazarlaması: Tekirdağ İli Sahil Şeridi Örneği. Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 4(3), 311-325.
- Gutiérrez, (2013). Management and Co-Management Options For Small-Scale Fisheries in the Mediterranean and Black Sea. Background Document- Thematic Session II. First Regional Symposium on Sustainable Small-Scale Fisheries in the Mediterranean and Black Sea. 36 pp.
- Guyader, O. Berthou, P. Koutsikopoulos, C. Alba, F. Demanèche, S. Gapar, M.B. Eschbaum, R. Fahy, E. Tully, O. Reynal, L. Curtil, O. Frangoudes, K. Maynu, F. (2013). Small scal fisheries in Europe: A comparative analysis based on a selection of case studies. Fisheries Research, 140:1– 13.
- HBS, 2018. Alındığı adres: <https://hbs.tarbil.gov.tr/> Erişim tarihi: 30/09/2018.
- Kaykaç, M. H., Tosunoğlu, Z. (2015). Karina ve Akköy kıyı lagünlerindeki küçük ölçekli balıkçılık. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, 32(4): 173-182.
- Karakuş (2015). Avrupa Birliği'nde Küçük Ölçekli Balıkçılığın Sosyo-Ekonomik Durumu, Yönetimi Ve Türkiye İle Karşılaştırılması (AB Uzmanlık Tezi Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 2015)
- Korkut, S.Oğuz., Saygı, H. ve Cesur, M. (2015). Beyşehir Gölündeki Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Yapısı. Türk Tarım ve Doğa Bilimleri Dergisi, 2(2): 157–162.
- Maynou, F., Morales-Nin, B., Cabanellas-Reboredo, M., Palmer, M., García, E. and Grau, A. M. (2013). Small-scale fishery in the Balearic Islands (W Mediterranean): a socio-economic approach. Fisheries Research 139: 11-17.
- Mutlu, C., Uncumusaoğlu, C.M. ve Verep, B. (2018). Giresun'un Balıkçılık Faaliyetlerinin Ekonomik Analizi. Karadeniz Fen Bilimleri Dergisi, 8(1), 87-97.
- Özyurt, R., 2013.Orta ve Doğu Karadeniz Bölgeleri'nde Yapılan Küçük Ölçekli / Artisanal Balıkçılığın Sosyo-Ekonomik Durumu. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.84 syf.
- Paulrud, A. Carvalho, N. ve Borrello, A (2014). The 2014 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet (STECF 14-16). Luxemburg: Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries. Publicaiton Office of the European Union.
- Seçer, S., Korkmaz, A.Ş., Yavuzcan, H., Atar H.H. ve Pulatsu, S. (2005). Su Ürünleri Üretimi: avcılık ve politikalar. Türkiye Ziraat Mühendisliği VI. Teknik Kong., 3-7 Ocak 2005, Milli Kütüphane, Ankara. Cilt II, 773-790.

- Şahinler, S., Can, M.F., Görgülü, Ö. ve İğne, K.D. (2005). Samandağ İlçesinde (Hatay) Balıkçılığın Genel Durumu, Sorunları ve Çözüm Önerileri Üzerine Bir Araştırma. Fırat Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi, 17 (4), 605-611.
- Taşdan, K., Çeliker, S.A., Arısoy, H., Ataseven, Y., Dönmez, D., Gül, Umut., Demir, A., (2010). Akdeniz Bölgesi'nde Su Ürünleri Avcılığı Yapan İşletmelerin SosyoEkonomik Analizi. Türkiye IX. Tarım Ekonomisi Kongresi Şanlıurfa.
- TÜİK. (2014). Su Ürünleri İstatistikleri. Alındığı adres: http://www.tuik.gov.tr/Kitap.do?metod=KitapDetay&KT_ID=13&KITAP_ID=52 Erişim tarihi: 05/10/2018
- TÜİK, (2017). Türkiye İstatistik Kurumu <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=27669> Erişim tarihi: 05/10/2018.
- Tzanatos, E., Dimitriou, E., Katselis, G., Georgiadis, M. And Koutsikopolulos, C. (2005). Composition, Temporal Dynamics And Regional Characteristics Of Small-Scale Fisheries İn Greek. Fisheries Research 73: 147–158.
- Uzmanoğlu, S. ve Soylu, M. (2006). Karasu (Sakarya) Bölgesi Deniz Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Yapısı. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, (1/3): 515-518.
- Ünal, V. (2003). Yarı Zamanlı Küçük Ölçekli Balıkçılığın Sosyo-Ekonomik Analizi, Foça (Ege Denizi). Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, 20(1-2), 165 – 172.
- Yağlıoğlu, D. (2013). Akçakoca (Batı Karadeniz) Balıkçılığı ve Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Analizi. Ormancılık Dergisi, 9(1), 35-42.
- Yücel, Ş. (2006). Orta Karadeniz Bölgesi Balıkçılığı ve Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Durumu. Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, (1/3): 529-532.

EKLER

EK -1 ANKET FORMU

- 1 Tekne boyu?
- 2 Tekne yaşı?
- 3 Avlanma yapılan teknelerin mülkiyeti?
- 4 Avcılık amacıyla kullanılan teknelerin motor gücü?
- 5 Avcılıkta kullanılan av aracı?
- 6 Tekne yapım materyali ?
- 7 Teknenin yapıldığı yer ?
- 8 Av aracının atılış ve toplanış saatleri ?
- 9 Balıkçının yaşı ?
- 10 Balıkçının medeni hali ?
- 11 Balıkçıların öğrenim durumu ?
- 12 Balıkçı eşlerinin öğrenim durumu ?
- 13 Balıkçılık yapanların oranı (emekli veya başka işi olan,sadece balıkçı)
- 14 Balıkçıların sosyal güvencesi olanlar/olmayanlar ?
- 15 Balıkçılığı seçme nedeni?
- 16 Balıkçıların mesleki tecrübeleri ?
- 17 Balıkçıların ev mülkiyeti?
- 18 Balıkçıların otomobil mülkiyeti?
- 19 Kendiniz dahil hanenizde birlikte yaşadığınız kişi sayısı ?
- 20 Kendiniz dahil hanenizde çalışan kişi sayısı ?
- 21 Tekneyi satın alma, yaptırma şekli?
- 22 Bir günde ava çıkma sayısı?
- 23 Yıllık ortalama av süresi ?
- 24 Günlük ortalama kaç mil yapıldığı ?
- 25 Alınan mazot ÖTV'li mi ÖTV'siz mi ?
- 26 Bir yılda tüketilen mazot miktarı (Litre) ?
- 27 1 yıllık av aracı (ağ,paraketa vb.) alım veya tamir harcamaları ?
- 28 1 yılda tekneye yapılan bakım onarım gideri ?
- 29 1 yılda tekneye yapılan yeni yatırım gideri ?
- 30 Teknede çalışan kişi sayısı ?
- 31 Teknede çalışanlara 1 yılda ödenen ücret ?
- 32 Bir seferde tutulan ortalama balık miktarı ?

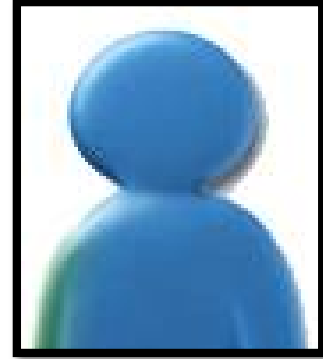
- 33 Avlanan balığın satış şekli ?
- 34 Satılmayan balıkların değerlendirilmesi ?
- 35 Balıkları sınıflandırma durumu ?
- 36 Balıkçılığa devam etmeyi düşünüyor musunuz ?
- 37 Sürdürülebilir balıkçılık ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları ve bilgi sahibi değillerse bu konuda eğitim almak isteyip istememeleri ?
- 38 Gerektiğinde av sezonunun birkaç yıl kapatılmasını isteyip istemedikleri ?
- 39 Av yasağını yeterli buluyor musunuz?
- 40 Kredi alma durumu ?
- 41 Birkaç balıkçı ile birleşip daha büyük bi tekne almayı istermisiniz?
- 42 Balıkçıların karşılaştıkları sorunlar?

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : ATAY, Burcu
 Uyuğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 20.01.1986, Adana
 Medeni hali : Evli
 Telefon : 0 (505) 726 94 45
 Faks : 0 (326) 643 21 57
 e-mail : turkburcu01@hotmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek lisans	İskenderun Teknik Üniversitesi / Su Ürünleri	2020
Lisans	Çukurova Üniversitesi / Su Ürünleri Fakültesi	2009
Lise	Abdulkadir Paksoy Kız Lisesi	2002

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2014-Halen	Arsuz Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü	Mühendis
2013-2014	Şanlıurfa Tarım ve Orman İl Müdürlüğü	Mühendis

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Yüzme, Kitap okumak

DİZİN

A

Arsuz 7, 10, 13, 14, 28,
29, 30, 31, 32, 33, 34,
35, 36, 37, 38, 39, 40,
89, 100, 105

Av aracı 18, 24, 27, 30,
31, 36, 37, 40, 42, 43,
48, 49, 51, 54, 55, 60,
61, 66, 72, 75, 78, 84,
88, 94, 103

Av süresi 9, 22, 23, 35,
47, 59, 71, 82, 83, 103

Av yasağı 27, 28, 39,
40, 51, 52, 63, 64, 75,
87, 88, 95, 104

Avcılık 1, 2, 3, 4, 5, 9,
10, 11, 12, 13, 16, 17,
18, 27, 28, 29, 30, 31,
40, 42, 43, 51, 52, 54,
55, 63, 64, 65, 66, 75,
77, 78, 87, 88, 90, 94,
96, 98, 101, 103

B

Bakım onarım 25, 37,
49, 61, 72, 84, 94, 103

Balıkçıların yaşı 19, 31,
43, 55, 67, 78

Balıkçılığı seçme
nedeni 21, 33, 45, 57,
69, 80, 81, 103

Balıkçılık yapanların
oranı 20, 32, 44, 56,
68, 80, 103

Barınak 4, 12, 40,
52, 87

Ç

Çalışan 8, 12, 22, 25,
26, 35, 37, 38, 47,
49, 50, 59, 61, 62,
70, 73, 82, 85, 93,
95, 97, 103

D

Dört yol 4, 7, 13, 14,
64, 65, 66, 67, 68,
69, 70, 71, 72, 73,
74, 75, 89

E

Ekonomik 3, 4, 5, 6,
7, 8, 9, 10, 11, 12,
13, 16, 19, 22, 28,
31, 35, 40, 43, 47,
52, 55, 59, 64, 67,
70, 75, 78, 82, 88,
89, 90, 91, 92, 93,

94, 95, 97, 98, 100,
101, 102

Ev mülkiyeti 21,
34, 46, 58, 70, 81,
93, 103

H

Hanedeki yaşayan
kişi sayısı 22, 34,
46, 58, 70, 82, 93

Hatay 4, 5, 7, 8, 10,
13, 16, 18, 28, 30,
40, 43, 52, 55, 64,
66, 75, 76, 77, 78,
79, 80, 81, 82, 83,
84, 85, 86, 87, 89,
90, 91, 92, 93, 94,
95, 97, 98, 99, 100,
102

K

Kredi 10, 22, 27, 35,
39, 47, 51, 59, 63, 70,
75, 82, 87, 93, 95, 96,
99, 104

Küçük ölçekli balıkçılık
3, 4, 5, 6, 11, 13, 80,
89, 91, 96, 97, 98

M

Mazot 10, 23, 24, 36,
48, 60, 64, 71, 72, 83,
84, 94, 103
Motor gücü 17, 29, 42,
54, 65, 77, 103
Mülkiyet 17, 21, 22, 29,
34, 42, 46, 53, 58, 65,
70, 77, 81, 82, 89, 93,
97, 103
Mil 1, 4, 5, 23, 35, 36,
48, 59, 71, 83, 88, 94,
101, 103

O

Otomobil mülkiyeti
82, 103

Ö

Öğrenim durumu 19,
20, 31, 32, 44, 56,
67, 68, 79, 80, 91,
103

P

Payas 7, 13, 14, 52,
53, 54, 55, 56, 57,
58, 59, 60, 61, 62,
63, 64, 89

S

Samandağ 7, 8, 13,
16, 17, 18, 19, 20,
21, 22, 23, 24, 25,
26, 27, 89, 102
Sorunlar 6, 8, 9, 13,
16, 27, 28, 40, 51,
52, 63, 64, 75, 87,
88, 99, 102, 104

Sosyal güvence 8,
9, 10, 12, 20, 32,
33, 45, 56, 57, 68,
80, 92, 103

Sosyoekonomik 3,
4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
11, 12, 13, 16, 89,
93, 95, 100, 102
Su ürünleri 1, 2, 3,
4, 5, 6, 9, 10, 52,
89, 91, 93, 97, 98,
100, 101, 102, 105

T

Tekneyi satın alma
yaptırma şekli 22,
35, 47, 59, 70, 82,
93, 103
Teknenin yapıldığı
yer 18, 30, 43, 55,
66, 78, 103
Teknelerin yaşı 16,
28, 41, 53, 65, 76
Teknelerin boyu
16, 28, 40, 52, 64,
75

teknoversite **AYRICALIĞINDASINIZ**

İSTE

